

UiT Norges arktiske universitet

Et lite kommunalt bibliotek mot en global pandemi

Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning

MDV-3950 Mastergradsoppgave i medie- og dokumentasjonsvitenskap

Anna Bærø

Innholdsfortegnelse

Abstract	4
Abstrakt	4
Forord	5
1. Karlsøy Kommune – en introduksjon	6
2. Problemstilling	8
3. Utvalgt metodikk	8
4. Etikk	12
5. Teori og undersøkelsesmateriale	12
6. Covid-19	14
7. Karlsøy Folkebibliotek	18
8. Tilbakemeldinger og klager	25
9. Bokbussen	29
10. Artikkel-søk	31
11. Intervju med Kulturleder og Biblioteksjef for Hansnes Bibliotek –	31
12. Observasjonsdager på biblioteket	35
Observasjoner av besøkende – en uke i sommeren 2021	38
Observasjoner av besøkende – en uke på våren 2022	39
Observasjoner av besøkende – en uke på våren 2022	39
13. Et lørdagsdilemma	42
14. Intervju med fast låner –, Anonym	43
15. Arkivet på Karlsøy Rådhus	46
16. Intervju med arkivmedarbeider og saksbehandler: Anne-Veronica Nordli:	47
17. Statistikk for Karlsøy Kommune og Karlsøy Folkebibliotek	48
18. Innbyggerundersøkelsen	50
19. De digitale litteraturer	52
20. Veien videre – Forandring fryder	56
21. Spøkelsene på loftet	61
22. Studenten mot Korona – Å studere og arbeide under en pandemi	61
23. Konklusjon	65
Litteratur	81

Abstract

This thesis deals with Karlsøy Municipality, and its local public library and how it has fared during the global Covid-19 pandemic. Through my research methods, conversations with employees and personal experiences at the library, has revealed that there are several aspects of the library that stands out in comparison to larger libraries. For this thesis, I have considered several methods, some qualitative and some quantitative. Interviews with three key positions at the library, librarian, archivist and a regular user have concluded that lock-down and infection control have made the library and librarian less accessible. With a population that is to a greater extent defined as risk groups, and with the nursing home as the center, society has been strict in protecting these residents. We also have a librarian who are themselves in the risk group, who is also not a resident of the municipality. Thus, one has a mixture of shortages of both employees and users. The library has been completely closed for periods; the librarian has worked from home in large portions of the time, which have greatly affected physical work tasks. The lack of digital solutions has also made the library more inaccessible, but one must consider that the population with its large proportion of older people, might prefer the more "old-fashioned" forms of literature. A lot of time has also passed since the library was open, but without a librarian present. Users have become accustomed to an everyday life without such assistance, and it is important to regain contact between user and librarian. The pandemic has left its mark on our society, and is still a part of our lives, but it is clear that the people are ready to move on and back to a more normal everyday life. With the library reopened, and with a more present librarian, I put forward several suggestions for solutions to optimize the library and turn it into a larger social and cultural meeting point in the center of society.

Abstrakt

Denne oppgaven tar for seg Karlsøy Kommune, og dets lokale folkebibliotek og hvordan det har klart seg under den globale Covid-19 pandemien. Gjennom mine forskningsmetoder, samtaler med ansatte og egne opplevelser ved biblioteket, kommer det frem at det er flere aspekter for biblioteket som skiller seg ut i forhold til større bibliotek. For oppgaven har jeg tatt for meg flere metoder, noen kvalitative og noen kvantitative. Intervju med tre sentrale posisjoner ved biblioteket; bibliotekar, arkivar og en fast låner har antydnet at lock-down og smittevern har gjort biblioteket og bibliotekar mindre tilgjengelig. Med en befolkning som i

større grad er definert som risikogrupper, og med sykehjemmet som midtpunkt, har samfunnet vært streng på å skjerme disse beboerne. Vi har også en bibliotekar som selv er i risikogruppen, som heller ikke er beboende i kommunen. Dermed har man en blanding av mangel på både ansatte og brukere. Biblioteket har vært totalt nedstengt i perioder, bibliotekar har hatt mye hjemmekontor som da har berørt fysiske arbeidsoppgaver. Mangelen på digitale løsninger har også gjort biblioteket mer utilgjengelig, men man må vurdere at befolkningen med sin store andel eldre, foretrekker de mer «gammeldagse» formene for litteratur. Mye tid har også gått til at biblioteket har vært åpent, men uten bibliotekar til stede. Brukerne har blitt vant til en hverdag uten slik assistanse og det er sentralt å få tilbake kontakten mellom bruker og bibliotekar. Pandemien har satt sine spor i vårt samfunn, og er fremdeles en del av våre liv, men det er tydelig at folket er klar for å gå videre og tilbake til en mer normal hverdag. Med biblioteket gjenåpnet, og med en mer tilstedeværende bibliotekar, fremmer jeg flere forslag til løsninger for å optimalisere biblioteket og gjøre det om til et større sosialt og kulturelt møtepunkt sentralt i samfunnet.

Forord

Denne oppgaven er et resultat av flere tilfeldigheter. De siste årene har ideen ved å søke jobb, flytte kommune og få en fersk start på livet blitt mer og mer fristende. Da det tikket inn et tilbud om jobb som arkivar-assistent en hel sommer 2021 fra et familiemedlem ansatt i kommunen, trengte hverken jeg eller min venninne noe lang betegnningstid. Dette er snart nøyaktig et år siden, og nå har både hun og jeg stadig returnert til Hansnes for arbeid, hun med fast tilling, og jeg i både praksis, vikarstilling og nå kanskje som fast ansatt som biblioteksjef selv. Oppgaven kom først som en ide over lengre tid, da jeg som vitne klødde etter å få en sjanse til å arbeide på biblioteket, og da denne muligheten kom, hadde jeg bestemt meg. Jeg ønsket å skrive om dette biblioteket i forhold til Covid-19 pandemien, som fortsatt da herjet i samfunnet, og brakte med seg usikkerhet og strenge smittevernskrev. Å velge en slik oppgave, med mine kvalitative forskingsmetoder, skulle vise seg å være en stor utfordring.

Jeg vil gjerne få takke mine flotte kolleger ved Hansnes Rådhus, for deres støtte gjennom en hel sommer med assistent arbeid og senere praksis og oppgaveskriving. Takk til min kjære venn og arkivar kollega Anne-Veronica Nordli for så mange gode uker med lærdom og

kontinuerlig støtte. Takk til Aina Isaksen og ansatte på service-kontoret. Tusen takk til biblioteksjef for alt jeg har lært over min praksis, intervju, og hvor velkommen jeg har følt meg. Mange takk til Catherine Karlsen for alle uker med lærdom og arbeid på arkivet og for at jeg fikk ta del av flere prosjekt.

Til sist vil jeg få takke min veileder professor Roswitha Skare fra UiT for all hjelp og støtte.

1. Karlsøy Kommune – en introduksjon

Biblioteket på Hansnes Rådhus står som vanligvis tomt. Et vanlig syn etter Korona-pandemiens oppstart i Troms siden mars 2020. Biblioteket står med lysene på, i direkte påsyn av service-kontoret, hvor de ansatte delegerer telefoner, fører post og andre arbeidsoppgaver. Og i en del tid, også bibliotekets. Et mindretall av besøkende kommer innom i løpet av uken for å levere inn lånte bøker, kanskje hente ut en ny, og dette må de nå gjøre i skranken til servicekontoret siden maskinen til selv-utlån har vært i ustand en god stund. Den ble ikke fikset før på nyåret 2022. Annen trafikk består som regel av reisende med de flere fergene som stadig kommer og går fra fergekaia ett minutt unna rådhuset. Besøkende strømmer støtt og stadig inn dørene, men sjeldent kommer de for selve biblioteket. Det nye rådhuset som ble tatt i bruk den 7. desember 2004, rommer (nesten) alt beboerne ved Karlsøy kommune kunne trenge. Med blant annet. legekantor, NAV, og treningssenter, får Rådhuset en jevn strøm med mennesker inn og ut.

Med en kommune bestående av flere øyer fordelt på lengre avstand blir også besøket en heldags affære, bestemt av fergetidene. I det man kommer inn i bygget, er biblioteket stort og åpent rett til venstre og umulig å overse. En skulle trodd at et slikt oppsett ville dratt de besøkende til biblioteket også, men fremdeles består majoriteten av bevegelsene av folk på rask gjennomgang, eller de som trenger et ventested for enten ferge eller andre avtaler. Etter prat med de ansatte ved kommunen, særlig de på service kontoret, har jeg fått inntrykk av at biblioteket før i tiden fungerte både som et sosialt møtepunkt for arrangementer, og hadde høyere antall lånere enn slik det er i dag.

Sommeren 2021 ble jeg tilbudt en assistentjobb som arkivar for Karlsøy kommune på nettopp dette rådhuset, i total uvitenhet at min framtid kunne ligge som bibliotekar for Karlsøy Folkebibliotek, bare meter unna arkivenes gjemt bak en korridor fra alle hylleradene med

bøker. Sammen med min kollega og tidligere studiepartner, brukte vi sju uker på å gjennomgå, sikre og bevare kommunalt arkivmateriale. Bare et fåtall av tilfeller fikk vi prøvd oss som bibliotekarer, da vi satt i skranken som sekretærer og telefonsvarere. Biblioteket, beskrevet av de ansatte som kommunen sin stolthet sto mer eller mindre tomt gjennom vår første tid der. Det var merkbart hvordan Karlsøy kommune har siden den globale pandemiens ankomst i Nord-Norge sett mindre aktivitet for dets tilhørende bibliotek. Karlsøy folkebibliotek på sto stort sett tomt under mye av månedene juni til august.

De få som trengte hjelp, fikk dette fra skranken, men ellers oppfattet jeg biblioteket som enten brukt av små-interesserte tittere, spilleglade barn, eller som venterom for gjennomreisende. Etter samtaler med de ansatte om hvordan den globale korona pandemien hadde berørt biblioteket og kommunen generelt, ble jeg interessert i å gjøre mer forskning på dette teamet for å få et bedre innblikk på hvilke utfordringer kommunen har hatt, hvordan det har berørtsamfunnet rundt dem og hvordan leseinteressen og bruken av biblioteket har endret seg. Hvordan det åpne landskapet fylt med bøker hadde et minimalt antall med faktiske besøkende, men det manglet ikke på bevegelser fra kommunens over 2300 innbyggere. De fleste kom nemlig ikke innom for biblioteket, og dette startet en interesse for meg i lys av pandemien og ga meg til slutt ideen for denne oppgaven. Min periode som arkivar-assistent endte opp med å utvides til attpåtil en tre ukers praksisperiode, hvor jeg valgte rådhuset, men arkivet og biblioteket som fokus for min praksis for masteren i Media og dokumentasjonsvitenskap. Gjennom min tre ukers praksisplass, var det i min interesse å vurdere hvordan situasjonen er nå, samt å vurdere de lengre konsekvensene av koronapandemien. Jeg fikk det for meg at dette kommunale folkebiblioteket kunne være betydelig mer berørt av pandemiens konsekvenser.

De sosiale konsekvensene av en nasjonal lock-down etter over to år er tydelige. Vi har sett en eksplosjon av digitale bøker og underholdning, men også en forhøyet interesse av bøker og litteratur. (Ashakar, 2020) E-bøker og lydbøker var allerede på vei opp i popularitet før situasjonen i dag, og restriksjoner og mindre fysisk tilstedeværelse har vært ypperlig for e-litteraturens vekst. Lydbøkene fungerer som en passende løsning for de med lese -og konsentrasjonsvansker, som da åpner opp en hel del av verdens befolkning til litterær underholdning, og E-bøkene som både en plassbesparende og en enklere løsning for de leseglade. Disse moderne og digitale metodene for å lese bøker kan beskrives som en god løsning for et mer innesluttet og mindre sosialt liv under situasjonen vi lever i. Jeg skal

dermed undersøke om Karlsøy kommune har slike digitale løsninger tilgjengelig for beboerne eller ikke, og hvordan Karlsøy folkebibliotek og arkivavdeling har blitt påvirket av den verdensomfattende pandemien som en kommunal institusjon og som et sosialt møtepunkt.

Etter endt praksis og med begynnelsen av mitt siste semester som student, kom enda en mulighet flyvende. Muligheten til å ta over som midlertidig vikar som selve bibliotekaren for Karlsøy folkebibliotek. Dagen etter tilbudet kom, var jeg på plass ved bibliotekets nybygde bibliotekardisk. De kommende ukene i en 40% stilling ble et svært lærerikt krasj-kurs i rollen som bibliotekar, hvor jeg fikk inspirasjon og ideer jeg aldri hadde kunnet fått for oppgaven uten denne muligheten. Attpåtil kom ideene om bibliotekets fremtid, forbedringer og veien videre. Gjennom denne oppgaven gjør jeg et forsøk på å fremheve bibliotekets situasjon og utfordringer gjennom pandemien, og til slutt veien videre for muligheten for et nytt og forfrisket bibliotek i en post-pandemisk hverdag. Gjennom en periode på rundt 9 måneder har jeg samlet inn data angående dette mindre biblioteket ute i distriktet rundt Troms og Finnmark, for å avgjøre om omstendighetene, tilfældigheter og de nasjonale smittevernstiltakene har gått over Karlsøy Folkebibliotek.

2. Problemstilling

Hvordan har pandemien berørt det lokale kommunale biblioteket, og hvordan skiller nettopp dette biblioteket seg fra andre? Hvilke utfordringer har Karlsøy Kommune måtte takle under den globale pandemien, og hvordan er situasjonen i dag? Hvordan har biblioteket fungert som et sosialt møtepunkt, og er dette fremdeles en mulighet i dag? Hvilke digitale løsninger har kommunen tatt i bruk, og hvordan har dette fungert?

3. Utvalgt metodikk

For denne oppgaven, fant jeg det essensielt å ta i bruk flere former for undersøkelsesmetoder, for å få et så klart bilde av informasjonen for problemstillingene har satt. Jeg ville med andre ord bruke en form for «Mixed Approach» (Harrell, Bradley, 2009). Jeg har fokusert mine undersøkelser på både deltagende og passiv observasjon, foretatt tre intervju av vesentlige

individer innenfor bibliotek og arkiv-feltet, og til sist gått vekk fra de kvalitative metodene, til de kvantitative. Jeg analyserte statistikk angående bibliotekets besøks og lånetall, samt gransket en spørreundersøkelse kalt «Innbyggerundersøkelsen» som var tilgjengelig på kommunens nettsider hvor beboerne kunne komme med tilbakemeldinger på alle aspektene ved kommunen i form av tall. Disse tallene har nå blitt veid opp mot gjennomsnittstallene for Norge. Min analyse angående dette, vil vise om Karlsøy kommune ligger over, midt i, eller under gjennomsnittet.

Mitt første grunnlag for denne oppgaven ble åpenbart basert på mine egne opplevelser og observasjoner. Men en akademisk bakgrunn for mine resultater var nødvendig, og dermed forsøkte jeg å bruke et par akademiske databaser for artikkelsøk for å finne passende litteratur. Nå er pandemien en generelt ny «situasjon» vi i verden har måttet takle, men det er allerede kommet titalls med litteratur angående pandemien, og det var i min interesse å finne litteratur fra andre kiler om hvordan pandemien har berørt andre bibliotek og lignende institusjoner rundt om i verden. Foretrukket database er Google Scholar, og Web of Science ble også forsøkt brukt. Via Google Scholar fant jeg for eksempel «*Handbook of Research on Library Response to the COVID-19 Pandemic*» presentert av Barbara Holland, utgitt i 2021, og «*Experience of an Academic Library During Covid-19*» av Mathias Kasa og Abdulsalam Yusuf utgitt i 2020.

Den mest vesentlige forskningsmetodene for min oppgave er de kvalitative metodene, spesifikt intervju og observasjon. Min problemstilling og hva jeg har behov for å forske på, har behov for nærkontakt med sentrale personer som kan gi meg den informasjon jeg trenger for å komme til en eventuell konklusjon. Denne oppgaven har basert seg på tre intervju, alle tatt over en periode på fire måneder, og tre personer har blitt intervjuet. Dette er en tradisjonell kvalitativ metode, hvor data innsamlingen inkluderer direkte observasjon og kontakt ansikt til ansikt med de som blir intervjuet. Dette har ikke vært mulig siden pandemien kom, og denne metodologien må justeres på for å være nyttig her. (Torrentira, 2020)

Mine to første intervju var planlagte ansikt til-ansikt semi-strukturert intervju. Det tredje, og det siste av alle mine forskningsmetoder, var den over E-post. Mitt intervju med en fast låner ved biblioteket, ble tatt over e-post av låners eget ønske. Vedkommende var ikke på arbeid

den dagen, og var mer enn villig til å svare på de spørsmål jeg hadde over e-post. Edgar Burns skrev for tolv år siden, i 2010, en artikkel om nettopp intervju over e-post som intervju-metodikk. Han beskriver bruken av e-post for sosial forskning som et digitalt verktøy, men det er mindre å finne av dette som en kvalitativ metode i offisielle akademiske bøker. Nå skal det sies at et intervju foretatt over E-post kommer med både positive og negative sider. Det kan være raskt, effektivt og rett på sak, men en mister ansikt-til ansikt kontakten, og muligheten for å videre fordype seg i spørsmål og følge svarene med oppfølgingsspørsmål. Det er ikke mulig å justere spørsmålene underveis, med mindre intervjuet fortsetter med flere e-poster, som det ikke var i dette tilfellet. Det må også nevnes at over E-post kan svarene være mer gjennomtenkte og sensurerte, mens direkte kontakt skaper en mer åpen flyt hvor de som blir intervjuet svarer mer ærlig, men dette er mer en antagelse og en personlig baktanke. Det var i begynnelsen en ide å ha tilfeldig valg av hvem jeg skulle intervjuer, ettersom det er en vanligste måten å velge deltagere på (Alsaawi, 2014) De eneste betingelsene jeg ønsket var at hvem jeg intervjuet skulle være en del samfunnet, og helst relatert til temaene. En låner, en bibliotekar, og en arkivar. Intervjuet med bibliotekaren var ikke tilfeldig, ettersom det kun er en ansatt på biblioteket. De siste to ble valgt tilfeldig av de som var tilgjengelige.

Burns beskriver e-post intervju som veldig nært eller en form for hybrid metode for nettbaserte spørreundersøkelser. Å skape en nettbasert eller fysisk undersøkelse, er ikke en metode som blir særlig brukt for denne oppgaven, men jeg fikk tilgang til den og frivillige anonyme spørreundersøkelsen, «Innbyggerundersøkelsen». Dette er noe kommuner foretar seg ved et par års mellomrom. Denne undersøkelsen var en statistisk undersøkelse som dets resultat ble veid opp mot statistikken for Norge, for å se om kommunen ligger under, midt på eller over gjennomsnittet. Denne undersøkelsen var allerede foretatt knappe halvt år siden, i august 2021. Undersøkelsen var tilgjengelig både på nett, og fysisk. Undersøkelsen rommet det meste angående hva kommunen har å tilby, og ettersom biblioteket var en del av den, valgte jeg å bruke denne for oppgaven. Jeg har også inkludert flere tilbakemeldinger gitt av brukerne av biblioteket, og gjennomgår disse senere i oppgaven.

Utfordringene ved å bruke intervju og observasjon som metode var, til tross for hvor sentrale de var for oppgaven, svært utfordrende med henhold til pandemien. Adams Jowett skriver i artikkelen «*Carrying out qualitative research under lockdown – Practical and ethical considerations*» fra 2020;

«The first thing to bear in mind is that the health and wellbeing of participants and researchers should take priority over research timelines and thesis/dissertation deadlines» (Jowett, 2020).

Dermed ble min bruk av disse metodene mye berørt av smittesituasjonen, og opptil flere måneder var det ikke mulig å reise ut for å gjøre undersøkelsene. Det var ikke før pandemien ble offisielt klargjort som over av den norske regjering våren 2022, at ting løsnet. Til tross for dette, var jeg forsiktig med å velge hvem jeg tok direkte kontakt med, og et av intervjuene måtte foregå over E-post av smittevernsårsaker.

Med tanke på risiko og smittevern, har min datainnsamling, spesifikt for intervju som metode, vært utfordrende. Majoriteten av besøkende på rådhuset er eldre beboere som ofte er spesielt utsatt for viruset, og deres sikkerhet måtte komme først. Ved et tettsted som Hansnes, og med mye reisning til og fra Tromsø og innad i Karlsøy Kommune gjennom alle de forskjellige øygruppene hvor beboerne har bosatt seg, var det ofte koronasmitte som satte kjepper i hjulene for både å reise ut dit, og for å bedrive forskning. All observasjon nedenunder er samlet med forsiktighet. Med Covid-19 og dets sosiale begrensinger, reise-restriksjoner og utfordringene dette brakte med seg, har vært en større utfordring for kvalitativ forskning. (Santana, Wagner, Rubin, 2021)

«Metodebok for mediefag, 4.utg» (Østbye, Helland, Knapskog, Larsen, 2013) beskriver slike kvalitative forskningsmetoder, som feltobservasjon som jeg valgte, som en av mine mest foretrukne metoder, som en av de bedre medievitenskapelige metodene for undersøkelser som ofte omhandler mediets brukere. I dette tilfellet vil dette bli de forskjellige bibliotekbrukerne, om det enten er lånere eller andre besøkende. Deres begrunnelser for å bruke denne metoden er hvordan en kan få tilgang til informasjon man ellers ikke ville fått tak i, i motsetning til en mindre direkte og noen ganger direkte sosial, metode. Observasjon av brukerne kan forsterke eller endre inntrykk som forskeren har, og metoden kan brukes sammen med de fleste andre metoder. Jeg valgte denne metoden med grunnlag at jeg som en utenforstående, trengte innsikt i situasjonen ved biblioteket, og for at jeg ikke skulle låse meg til teorier om observasjonens utfall, hadde jeg ikke satt med flere forventninger med forskningen, annen at jeg kunne forvente lave observasjonstall. Dette var den eneste baktanken jeg tillot meg å gå ut ifra, og resultatet av forskningen har bidratt med både overraskelser og forventninger. Å bruke en semi-strukturerte form for observasjon innebærer en uplanlagt observasjon på det viset at

jeg observerte i løpet av en arbeidsdag, uansett hvem, hvor og når jeg observerte dem. Denne bruken av metoden fungerte best ettersom jeg plasserte meg selv i det valgte området, biblioteket og foretok observasjoner av hva som foregikk der, uten planer eller forutsetninger på hva jeg ble å oppdage. (Mack, Woodsong, 2005)

Min siste form for metode er den kvantitative metoden for statistikk. Her brukte jeg flere kilder. SSB.no har på sine nettsider detaljert statistikk om Karlsøy Kommune og dets innbyggere. Gjennom dette fant jeg tall på både innvandrersstatistikk og alder på den gjennomsnittlige Karlsøy-væringen. Resten av statistikken var tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider.

4. Etikk

Denne oppgaven inneholder mye av mine observasjoner av andre mennesker, og min kontakt med dem. Dermed er det viktig å påpeke at ingen av observasjonene som jeg har inkludert i denne oppgaven, er på ingen måte skadelig eller setter noen i negativt lys. Alle jeg har hatt direkte kontakt med, intervjuet og observert har sagt seg villig til å bli inkludert og jeg har deres informerte samtykke. Jeg gikk ut ifra at alle de jeg intervjuet og som har bidratt i denne oppgaven, skulle forbli anonyme til jeg hadde fått direkte tillatelse. (Saunders, Kitzinger, 2015) De som ikke har gitt spesifikk godkjenning til å bli nevnt ved navn, er markert som anonym. All statistikk jeg har med i oppgaven, er enten hentet fra det offentlige, eller er blitt gitt til meg med godkjenning fra Karlsøy Kommune til å ta tall og informasjon i bruk.

5. Teori og undersøkelsesmateriale

Allerede før aktiv praksis, var jeg som nevnt i jobb for Karlsøy kommune i løpet av sommeren 2021. Der arbeidet jeg med bevaring av arkivmateriale, men merket meg at det var lite aktivitet på biblioteket. Den siste uken av min vikartilværelse ble oppgavene mer rettet mot biblioteket og etter mine opplevelser satt jeg igjen med en antagelse om at biblioteket har falt bort fra kommunen og dets beboeres fokus pga. den pågående pandemien.

Forskningsmetodene brukt for denne oppgaven, ligger majoriteten i det empiriske. Empirisk forskning refererer til observasjoner og førstehåndsopplevelser. (Patten, 2016) Mine hypoteser angående biblioteks situasjon, støttet seg mye på de kvalitative metodene, og kunnskapen som har blitt smalt inn gjennom intervju, feltobservasjon og mine egne opplevelser. Jeg blir å fokusere mye på vitenskapelige artikler angående Covid-19 og bibliotekene, men også om biblioteket som et sosialt møtested, eller et «social space», som et sosialt samlingspunkt av en gruppe mennesker ble først beskrevet av den franske sosiologen Émile Durkheim (1858-1917). Teorien blir videre forklart som «*In the sense coined by Durkheim, social space is the area inhabited by a group*» (Claval 1984) Jeg fant «*Expect more: Demanding better libraries for today's complex world*» av David Lankes (2016) å også være hjelpelig.

Man kan og vurdere det fra det perspektivet om hvordan biblioteket er et «sted» for forhold, interaksjoner og kommunikasjon mellom studenter, lånere og de ansatte. (Best, 2016) Etter hans tid har terminologien blitt grunnleggende innenfor sosiologien. For denne oppgaven, hvor jeg skal fremlegge biblioteket som et sosialt møtepunkt, er denne sosialteorien passende. Oppgavens fokus blir å fokusere på de sosiale aspektene ved en slik «akademisk» og litterær institusjon, spesielt med henhold til de sosiale utfordringene pandemien har fremkalt. Via intervju og observasjon skal jeg forsøke å få overblikk over den nåværende sosiale situasjonen, motsetning til før.

Viktig litteratur jeg vektlegger er «*Optimizing Public Library Resources in a Post COVID-19 World*» (Jones, 2020), «*What Do I Do in an Emergency? The Role of Public Libraries in Providing Information During Times of Crisis*» (Zack, 2011) og «*Information in Crisis: Analysing the Future Roles of Public Libraries during and post-COVID-19*» (Smith, 2020) Jeg fulgte også WHO sine egne nettsider angående dette; «*COVID-19 and the Global Library Field*» fra 2020. For det digitale fokus, har man «Undersøkelse om bibliotekenes digitale omstilling under koronapandemien» (Rød, 2021) fra Bibliotekutviklings egne nettsider.

Videre vektlegger jeg en del på «*Carrying out qualitative research under lockdown – Practical and ethical considerations*» (Jowett, 2020), «*A path forward for qualitative research on sustainability in the COVID-19 pandemic*» (Santana, Wagner, 2021) og «*Role of Library Professionals in a Pandemic Situation Like COVID-19.* » (Pankaj, 2020) Å bedrive slike intervju under en pandemi, viste seg å være min største utfordring for min praksis tid og videre undersøkelser.

6. Covid-19

Ingen skulle vel trodd at et virus man først begynte å høre om i avisene på senhøsten i 2019 skulle bli en slik global affære. Det første dokumenterte tilfellet av Covid-19 stammet fra Wuhan i Kina, rundt november 2019. (Jones, 2020) Siden da har pandemien strekt seg til alle verdensdeler, og den traff Norge våren 2020. Dette førte til nasjonal lock-down, hjemmekontor og karantene. På globalt nivå så rundt 158 land full Lock-down. (Mousumi, 2020) og Norge var ingen unntak. Karlsøy Kommune gikk nemlig over i en total nedstenging og hjemmekontor i mars 2020, i likhet med de resten av Norge. Dette skulle vise seg å være en utfordring for bibliotekets fysiske arbeidskrav. Det er nemlig bare en ansatt ved biblioteket, og som for øvrig ikke er bosatt i kommunen. Det var ikke mulighet her for å la de fleste på over til hjemmekontor, mens en ansatt er fysisk tilstede (selv om biblioteket er stengt) for å opprettholde arbeidsoppgaver, slik det gjorde ved for eksempel Øst-Varanger biblioteket. (Letnes, 2020)

Butikker, kommunehus og biblioteket stengte ned fortløpende, og har i løpet av de siste årene åpnet i perioder med lave smittetall. Slik vi ser våren 2022, er det fremdeles mye smitte i samfunnet, men vi har nå kommet til et punkt hvor en stor del av befolkningen er vaksinert og Covid-19 er en mer plagsom affære som kan resultere i lengre og alvorlig sykdom skal man være så uheldig. Dermed er vi tilbake til en «vanlig» hverdag, og dette ser vi ved den økte aktiviteten på blant annet biblioteket. Pandemien har de siste to årene skapt store endringer i hvordan vi lever vår hverdag, og utfører vårt arbeid, på nye digitale måter man ikke før skulle antatt som mulig, som overtar hvor direkte kontakt var normen. (Thunberg, Arnell (2021)

Det er ikke bare norske bibliotek som ble stengt ned under Covid-19. Sverige som aldri gikk helt ned i Lock-down, holdt biblioteker åpne, mens danske bibliotek ble helt nedstengt. Danmark tillater heller ikke brukere inngang før de kan vise vaksinasjonsbevis eller negativ Covid-19 test. (Skansen, 2021)

Covid-19 pandemien har blitt en langvarig realitet i vår verden, og dette har påført store endringer i nesten hver eneste aspekt i våre liv, inkludert offentlige bibliotek. (Jones, 2020) Nå skal det også sies at på en global basis, har de digitale løsningene allerede implementert i bibliotekenes hverdag, som forskning, innovasjon osv., har vært svært brukbar og beleilig for overgangen til mer digitale løsninger i vår nye post-pandemiske hverdag. (Holland, 2021)

Overaskende nok, ved siden av veksten av digital litteratur som E-bøker og lydbøker, har salget på fysisk print hatt det beste året gjennom et helt ti-år. (Khatib, 2021)

World Health Organisation (WHO) Beskriver Covid-19 slik;

«Most people infected with the COVID-19 virus will experience mild to moderate respiratory illness and recover without requiring special treatment. Older people, and those with underlying medical problems like cardiovascular disease, diabetes, chronic respiratory disease, and cancer are more likely to develop serious illness.» (International Federation of Library Associations and Institutions, 2020)

For Karlsøy Kommune, med en befolkning med mange eldre mennesker, og et sentralt sykehjem liggende så å si vegg i vegg med rådhuset hvor det ofte er en del bevegelse og trafikk, setter en åpenbar risiko for smitte av risiko-grupper. Min oppgave ble flere ganger satt på prøve grunnet bevaring av beboere og smittevern. Jeg, en yngre trippelvaskinert student, kan takle å bli smittet av Covid-19 bedre enn den eldre garde, hvor av mange har helseplager som kan forverre symptomene. Det var heller et ønske om at jeg i det hele og det store skulle kunne fortsette min praksis og min forskning på biblioteket og dets pandemi, fremdeles under pandemien. Det var ikke overaskende at denne pandemien, og dets komplekse nye sosiale hverdag, kunne ha satt stopper for min forskning ettersom hva risikoen kunne bety for deltagerne av min forskning. (Padros, Chisnall, 2020)

Jade Smith skriver i *«Information in Crisis: Analysing the Future Roles of Public Libraries during and post-COVID-19»* hvordan Covid-pandemien kan fungere både som en utfordring og en mulighet for å møte brukere på nye måter, som kan reflektere de nye ressursene som kreves under en slik krise. De digitale mulighetene åpner opp for nye brukere og en ny form for sosial kontakt, men for en mindre kommune, med overvekt av eldre som fremdeles foretrekker en «eldre» versjon av litteratur, er det en utfordring å dele og opprette kontakt digitalt. Mine observasjoner og forskning for denne oppgaven har gitt meg indikasjoner om at brukerne ikke er like interessert i det digitale, som den fysiske litteraturen mange er vant til. Men det skal også sies at det ikke har vært noen form for digitale arrangementer på biblioteket, så jeg kan ikke si at det ikke er noe som helst interesse for det. Det har bare ikke blitt gjort, men det burde det så absolutt.

Smith forteller hvordan å gjenåpne biblioteket kan risikere smitte via bøkene, ettersom smitte kan stå igjen på bøkens overflate opp til over en ukes tid etter en smittet person har berørt objektet. For et bibliotek med bøker som ofte tas ut og inn av hyllene av både ansatte og brukere, kan dette selvfølgelig være et punkt for bekymring. For Karlsøy Folkebibliotek må vi også vurdere hvordan vi har sett en trend av bøker som på magisk vis finner tilbake til hyllene sine, mens andre forsvinner, uten at de blir registrerte. Etter egne opplevelser og samtale med bibliotekar, er det ikke alle beboere i kommunen som ser nødvendigheten med å henvende seg til bibliotekar eller selvbetjent. Da blir det en enda mindre oversikt, eller rettere sagt, ingen oversikt overhodet dersom et smittet individ har vært innom og tatt på bøker som da kan bringe smitten videre til andre brukere. Som Smith poengterer her; «*While affecting an incredible opportunity to innovate like never before, Covid-19 also presents a profound challenge for libraries in term of infrastructure.* »

På et vis har Covid-19 gjort det enda tydeligere på at biblioteket har falt på etterskudd, litt etter litt, over lengre tid, av flere grunner. En pendlende ansatt i risikogruppen, som tok over et allerede rotete bibliotek, og uten mange ressurser eller assistanse til å få gjennomkjørt noen vesentlige forandringer. Pandemien har gjort behovet for en forbedring tydelig, og gjennom kontakt med ansatte og brukere av biblioteket, har pandemien også vekket interessen for biblioteket, samtidig som det har blokkert biblioteket fra brukerne. Nå har Karlsøy Folkebibliotek sjansen til å blomstre betydelig, nå som Covid-19 har endret seg fra å være noe å unngå, til noe unngåelig man må leve med.

«*How reading habits have changed during the COVID-19 lockdown*» (Boucher, Harrison, Giovanelli, 2020) forteller hvordan deres online-baserte undersøkelse fikk svar av over 800 individer, som til slutt ga et resultat ved at folk leser mer under stressende opplevelser, og mange tyr til litteratur for en form for komfort. Undersøkelser har og vist at folk har svart at de generelt leser mer enn vanlig, mye grunnet at de har mye tid, mange ble permittert, og de som arbeidet i hjemmekontor får også mer tid i hjemmet, uten å måtte stresse med reisetider til og fra arbeid. Her kan vi også tenke på Karlsøy Kommune, og hvordan mange pendler over lengre anstunder med ferge og bil for å komme til arbeid, og hvor mye tid spart dersom en kan arbeide hjemme fra stuen. Slik jeg så under undersøkelsene av statistikken presentert av Nasjonalbiblioteket, viser også en undersøkelse av Christina Clark and Irene Picton fra 2020, presentert i «*Children and young people's reading in 2020 before and during the COVID-19*

lockdown» at barn og unge leser mer, både med fysiske og digitale bøker. 46,3% (1 av 2 barn) av alle som svarte på undersøkelsen, har lest nye bøker under Lock-down og 14,1% (1 av 7 barn) har lest bøker de har hjemme på nytt. Dette stemmer nok for innbyggerne i Karlsøy Kommune også, hvor statistikken fra 2020 (2021 var utilgjengelig) viste at barn i gjennomsnitt har lånt fra litt under to bøker per innbygger til litt under 7 bøker. Når det gjelder å lese bøker på nytt, stammer fra den komforten mange opplever å få fra enkelte bøker eller serier, og en stressende krise som en pandemi, kan lett utløse ønsket om å lese bøker man kjenner godt, på nytt. Dette kan jeg selv som en meget aktiv leser, bekrefte. Covid-19 traff plutselig en vanlig hverdag i mars 2020, og all undervisning ble digital. Mangelen av studielyst, stress, og savn av familiemedlemmer i risikogruppen flørte til en høynet leselyst som også inkluderte å lese hele serier på nytt. Etersom bibliotek var stengt, har jeg som da eier et omfattende hjemmebibliotek, tatt mer bruk av dette og kjøp online. Amazon, som opprinnelig var en nettbasert bokhandel, opplevde kun lengre shipping-perioder, og dermed ble det å kjøpe inn egne bøker rett i postkassen, et bedre personlig valg. Nå skal det også sies at jeg som var i barndommen en konstant besøkende ved biblioteket, har risikoen pandemien medførte, tvunget meg til å ikke sette fot ved tromsø bibliotek som da er mitt nærmeste filial. Jeg meg egen inntekt og eget hjem, merket jeg ikke like mye til mangelen av biblioteket som litteratur kilde som hva mange ellers kan ha opplevd. Maggie Smith skrev i 2020 for The Washington Post, hvordan pandemien frarøvet henne og andres familier for sine «andre» hjem. Biblioteket ble av Smith brukt både av henne selv i barndommen, så videre av hennes barn og for henne selv som et innbydende og sosialt fristed. (Smith, 2020)

«Lockdown has given many children the opportunity to discover or re-discover themselves as readers, due to having more time to read (due to less competing priorities) and increased access to stories online.» Clark, Picton, 2021) Biblioteket kan også fungere som et hjelpemiddel for lavtlønnede familier, eller familier i vanskelige situasjoner. Karlsøy Folkebiblioteket låner ikke bare ut bøker, men også DVDer, turutstyr, og populære spillkonsoller. Som både biblioteksjef sa, og etter mine egne observasjoner, er spillkonsollen et meget populært valg av barn og ungdom som ikke har dette tilgjengelig i hjemmet. Dermed, etter en lang Lock-down, kan dette ha medført i at noen har mistet et viktig støtteapparat. (Ashworth, 2020) Nå som lock-down er over, og pandemien er nå noe man er ganske så vant til, er det viktig at bibliotekene kommer tilbake med et brak, for å igjen være det litterære, kulturelle og det sosiale støtteapparatet det kan være.

7. Karlsøy Folkebibliotek

Biblioteket har vært ved bygget siden sykehjemmet ble omgjort til kommunehus. Det ble gjort et forsøk på å anskaffe papirer, bankbygninger eller planer ang. dette, men det var ikke mulig å få noe spesifikt for biblioteket. Planene om gjaldt for det meste planer for arkiv, servicekontor og kantine, men det hadde vært interessant å se om biblioteket har endret seg noe de siste 18 årene.

7.1 Folkebiblioteks loven

For å videre forstå bibliotekets funksjon og viktighet for kommunen, kan man vende blikket til loven. I følge Lovdata.no, står folkebiblioteks loven skrevet slik;

§ 1.Målsetting

«Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.»

«Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.»

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

«Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.»

«Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.»

Disse paragrafene fremhever bibliotekets mest essensielle ansvarsområder, som tydelig ikke er lite. På dette viset fremstilles biblioteket som et av kommunens viktigste kulturelle organ. Første, andre, tredje siste del av denne paragrafen er en standard for hva biblioteket skal kunne tilby samfunnet. For del tre og derimot, er det rom for forbedring. Bibliotekets innhold og tjenester er ikke tydelig kjent for samfunnet, ettersom det ikke har blitt observert mye form for reklame, annonseringer eller kontakt mellom biblioteket og brukerne gjennom disse siste pandemi-fylte år gjennom mine tre forskjellige perioder ved institusjonen.

Andre viktige punkt å nevne her, er § 5.Kompetanse *«Alle kommuner skal ha fagutdannet biblioteksjef.»* Etter samtale med anonym ansatt ved rådhuset, er denne stillingen som biblioteksjef et særskilt krav, og dersom det ikke er tilgjengelig en fagutdannet leder for biblioteket, må kommunen samarbeide med en annen kommunes leder. Etter egne erfaringer har den nåværende biblioteksjefen bragt ny og imøtekommende ideer og løsninger for blant

annet. teknologi og spill-kultur, samt nye former for lydbøker på eget initiativ. Denne fremtidsfokuserende tenkingen har vist seg utrolig dyrebare, og bibliotekar har sett hvor populært deres løsninger har vært, til tross for pandemiens kontinuerlige hindringer i arbeidshverdagen. Dermed er det å ha en fagutdannet leder til å styre folkebiblioteket som egner seg å finne nye måter å inkludere flere i samfunnet, særlig barn og ungdom, særdeles viktig.

Biblioteket har etter nedstemningen i 2020, gjenåpnet med noen få restriksjoner. Minimal service, som ansikt til ansikt kontakt har vært mer eller mindre utilgjengelig. Annen form for smittevern har vært håndsprit, krav på munnbind og 1-meters regelen. Det har også vært krav om en del hjemmekontor og tegn på symptomer har endt i karantene. Biblioteket har da fulgt de samme mandatene som selve rådhuset følger. Per dags dato har den nyoppførte disken som fungerer som det nye «arbeidsområdet» til bibliotekaren (unntatt kontoret selvsagt) kom med en stor smittevernsvegg i plast, som skiller bibliotekar for brukerne. Disken er også såpass stor at dette setter et større skille mellom vedkommende og bedre sikkerhet for alle. Mangelen på dette var ifølge bibliotekaren vanskelig, ettersom de ikke alltid følte seg trygge i arbeidsdagen. Da det ble mindre direkte kontakt, og mer digitalt hjemmekontor, var det naturlig å ty til andre metoder for assistanse. En god ide for bibliotekaren nå er å assistere de som ikke er kjent med digitale verktøy. (Bati, 2020)

De fleste bibliotek er regnet som et «kulturelt» sted, som også er betegnet som «et tredje sted» (the third Place). Du har hjemmet, arbeidet som de to første vitale stedene i en persons liv, og biblioteket er en av det som kan beskrives som det tredje stedet både grunnet tilgjengeligheten og dets sted i samfunnet. (Lankes. 2016)

«Rather a library is place of relationship and interaction, a home for the lived interactions and exchanges between students, faculty, and staff. A library is therefore a lived spaced produced by the patrons. » (Best, 2016)

Folkebiblioteket for Karlsøy Kommune forøker å tilfredsstille de fleste beboernes ønsker og trengsler, med tilbud om litteratur, teknologi eller et rolig sted å være, helt gratis og tilgjengelig for alle. Nedenunder presenterer jeg bibliotekets nåværende utforming, og dets mange bruksområder og forandringer som har skjedd under pandemien.

7.2 Bibliotekets utforming

Folkebiblioteket for Karlsøy Kommune forøker å tilfredsstill de fleste beboernes ønsker og trengsler, med tilbud om litteratur, teknologi eller et rolig sted å være, helt gratis og tilgjengelig for alle. Nedenunder presenterer jeg bibliotekets nåværende utforming, og dets mange bruksområder og forandringer som har skjedd under pandemien.

Biblioteket befinner seg i første etasje av rådhuset på Hansnes, rett til venstre for inngangen. I det man kommer inn til inngangen ser man de første displayene med utstillinger som står til råde. Biblioteket er i åpent landskap og fordelt i flere seksjoner. Et gammelt kontor som tok stor plass, har nå blitt revet og byttet ut med en egen bibliotekar-disk. Mangelen et ordentlig arbeidsområde har lenge vært en utfordring for bibliotekar og brukere. Nå kan bibliotekaren være både være mer tilstede og mer synlig for besøkende. Bibliotekar har de siste årene befunnet seg på et kontor bak en stengt dør kun tillatt for ansatte, dette både grunnet pandemien og mangelen på et fungerende arbeidsområde. Etter min ansettelse som vikar, har jeg funnet opplevelsen av å sitte i den nye «skranken» som en svært positiv opplevelse, i forhold til det gamle kontoret. Disken tar minst mulig av arealet, står inntil vinduene og kan allikevel ses fra de fleste vinkler og gir bibliotekaren et godt overblikk over området.

Bibliotekets form kan beskrives som to større seksjoner fordelt på hver side av en lengre gang. Bakenden av arealet har blitt overtatt av kontorlokalene til Psykiatrisk avdeling, flere kontor-landskap bak en til lukket dør fører til kontorene til det hjemmetjenesten og største og mest brukte møterommet på bygget. Dermed blir biblioteket jevnlig brukt som gjennomgangsområde med stor trafikk, bare ikke helt ønskelig trafikk.

Biblioteket innebærer også et eget område for datamaskiner, som befinner seg på rad og rekke ytterst ved vinduene. På andre siden av «gangen» henger det en stor TV på veggen, omringet av sofaer og stoler hvor den yngre generasjon ofte utnytter seg av den mest populære spillkonsollen som er for tiden, Nintendo Switch. Anskaffelsen av dette har bibliotekar Arnesen beskrevet som svært nyttig, ettersom det nå drar inn en gruppe yngre som før ikke har hatt mye med biblioteket å gjøre, og inkludering for dem med mer teknologiske former for underholdning har vist seg meget positivt. Høyre-siden av biblioteket er åpenbart mer brukt, ettersom her finnes alle bøkene i de mest populære kategoriene. Barneavdelingen, som befinner seg innerst og bakerst, er bestående av flere større utstillings hyller som fremhever de mest populære og nyeste utgivelsene. De minste har en del hylle dedikert til billedbøker (som

nå er helt gjenoppbygget og organisert etter den store hyllekollapsen tidlig 2021). Bøkene for de aller minste har også sin egen utstilling i form av boks-hyller hvor man kan både sette bøkene inn i hyllene under, men også stille dem opp på utstilling. Den er også så liten i størrelse at de minste får lett tak i bøkene og dette har med sikkerhet vært et populært område for barna. På den andre siden av den flere meterlange barnehyllen, står det rader med både fantasi, barn og ungdom, og ungdomsbøker. Jeg og min kollega ble i senere praksis satt i arbeid ved disse hyllene, for å bedre organisere, endre på og totalt omgjøre sjangrene. Hovedårsaken til denne omorganiseringen var for å nedre skille barn og ungdom fra ungdomsjangeren, få mer hylleplass og plass til flere mulige utstillinger. Biblioteket hadde også et fåtall med annen-språklige bøker, men disse var plassert i vinduskarmen bak sofagruppen. Jeg og Nordli fikk så ryddet klart flere hyllerader ment for disse bøkene, fikk dem bort fra hyllen samt satte opp flere plakater for å reklamere for deres eksistens.

En positiv opplevelse var da jeg fikk gleden av å assistere en utenlandsk låner ansatt ved rådhuset, som ønsket å låne lettleste tegneserier på norsk for å bedre lære språket. Viten om at dette er et behov for muligens flere beboere, Hvor de kan få tilgang til gratis litteratur for å behjelpe dem med språklige egenskaper, ga meg inntrykk av at dette burde vært bedre fremhevet.

7.3 Biblioteket som vaksineringscenter

"Welcome. Would you like a vaccine with your dose of culture today?" (Musun-Miller, Jardine, 2021)

Dette er introduksjonen til artikkelen «*Libraries and Museums as Vaccination Sites*» av Anna Musun-Miller and Katherine Jardin fra 2021. Her beskriver de hvordan museum og bibliotek fungerer som kommunale samlingspunkter, og har vist seg å være essensiell i den nasjonale kampen mot Covid-19 pandemien. Gjennom artikkelen erkjenner forfatterne hvordan nettopp disse institusjonene fungerer som vaksinerings sentrere av flere grunner. De er gjerne ofte plassert ved steder med lettere tilgjengelighet, sikkerhetstiltak som overvåkningskameraer og er informasjonskilder for alle i samfunnet. Verden over har bibliotekene og museer blitt omgjort til midlertidige vaksinasjonssentre, nettopp på grunn av at slike institusjoner har mye tiltro fra folket og samfunnet rundt som sikre informasjonsinstitusjoner. Å bruke disse for vaksinerings-

kan ifølge Musun-Miller og Jardine, sende en klar beskjed om Covid-19- vaksiner og vitenskapen som ligger bak dem.

“Museums and libraries are defined by their commitment to serving their communities, and we are honored to support them in doing what they do best: engaging their communities in locally-resonant learning and action to tackle big challenges,” beskriver president av ASTC Association of Science-Technology Centers), Christopher Nelson. (American Alliance of Museums, 2021)

Før min tid ved rådhuset, da de første rundene med vaksinerings begynte, tok de bruk av både bibliotekets lokaler og kantinen som vaksinerings stasjon pga. det høye trykket av folk. Dette stengte da naturligvis biblioteket, som også allerede siden 2020 har vært stengt i store deler av tiden. Til tross for dette, må det funderes på om vaksinerings faktisk høynet besøkstallene, uansett om de besøkende ikke kom for å utnytte biblioteket for annet enn ett stikk i armen. Det er fullt mulig at visse personer som aldri før har besøkt bibliotekets, nå har vært der, om så for en annen årsak, og kanskje det kan vekke en interesse om å returnere for dets rette formål.

Nøyaktig hvorfor vaksinerings først fant sted i biblioteket (og i kantinen), kan enten ha med det høye trykket å gjøre, eller at kommunen fulgte de eksempler stilt verden over hvor bibliotek på et globalt nivå har fungert som vaksinerings senter. Problemene her er at det allerede er minimalt med ledig areal, og som vaksinerings senter er det etter både min og de ansattes mening at området er for lite. Biblioteket ble først kun brukt for dose 1, og dose 2 ble satt oppe i kantinen. Resten av dose 2 og 3 ble videre permanent flyttet opp til kantinen. Bibliotek ble også ifølge arkivar Nordli, brukt som venterom. Selve sticket ble satt inne ved rådhusets største grupperom «Øyrikt», som er en del av området til biblioteket, men ikke regnet som en del av selve arealet. Årets influensavaksine derimot, ble satt inne på Øyrikt grupperom. Biblioteket er dermed ikke nøyaktig brukt for vaksinerings, men bibliotekets i det hele ble satt av som venterom, og dermed en del av vaksinerings prosessen.

Dette kan også være en årsak til at vaksinerings av dose 2 ble flyttet opp til andre etasje, hvor den da stengte kantinen ble tatt i bruk. Nå er ikke dette det største området heller, men en slipper å skvise seg inn mellom hyllerader med bøker og det er bedre sted for sitteplasser. Siden det fremdeles er kantinen som er fungerende vaksinerings stasjon. Karlsøy

folkebibliotek har simpelthen ikke kapasitet til å holde vaksineringsfor en hel kommune på et begrenset område.

7.4 Stortingsvalget 2021

Det har ikke bare vært pandemien og de kontinuerlige vaksinasjonsrundene som har på sett og vis kommet i veien for bibliotekets drift. Stortingsvalget i 2021 ble også arrangement i bibliotekets lokaler, og dette stengte da, igjen, biblioteket for dets originale intensjon. Nå er dette en særskilt, og ikke langvarig, løsning på plassmangel, så dette er en forståelig bruk av området. En kan si at både vaksinerings og Stortingsvalg er vesentlig samfunnskritisk at opprettholdes. Etter samtaler med de ansatte, var ikke det å bruke biblioteket for dette særlig enkelt. Det var diskusjoner om hvor valgåsene kunne settes, hvordan de kunne henge skillegardinger fra taket og andre bekymringer om plass med henhold til smittevern. Nå er et valg en mer kortvarig affære, og det viste seg å være suksessfullt til tross for lite plass, mye folk og pandemien hengende over dem.

7.5 Karlsøy Folkebibliotek som sosialt møtested

Fra pandemiens harde grep om samfunnet og biblioteket de siste to årene, til tiden videre hvor en nå må lære å leve med Covid-19 i samfunnet, har det begynt å blomstre bevegelse på Karlsøy Folkebibliotek. Gjennom denne oppgaven tar jeg for meg hvilke andre formål biblioteket har måtte betjene, annet enn det å være et bibliotek, men her vil også jeg rette fokuset over på biblioteket som et sosialt møtested. Bibliotekets plassering ved rådhuset, både som venterom og gjennomgangsområde, økte sjansen for sosiale interaksjoner. Mine empiriske oppdagelser kan bekrefte at beboere ved kommunen har en tendens til å treffes ved biblioteket, ettersom de som oftest har andre ærender på rådhuset. Dette mindre kommunale biblioteket (når det brukes som et faktisk bibliotek, og ikke får andre formål) passer bra å beskrives som et «lavt intensivt møtested» (Aabø, Audunson, Vårheim, 2009)

Men den viktigste erfaringen er betydningen av det fysiske rommet og muligheten til å treffes i trygge omgivelser og med gode smitteverntiltak.

De står gjerne og slår av en prat, og ofte bruker de biblioteket som venterom sammen. Dette var det eneste formen for sosiale interaksjoner som kan beskrive bibliotek som et sosialt møtepunkt, særlig i 2021. Nå, derimot, i 2022, hvor Norge har offisielt avsluttet de strenge

smittevernreglene, begynner bibliotekets endelig å blomstre igjen. Det begynte først med et par barnehage besøk, så et sted for «henging» for Karlsøys ungdom under vinterferien, til forhåpentligvis ordentlige sosiale arrangementer i fremtiden.

«Biblioteket som møteplass er tidligere beskrevet i offentlige dokument, faglige bibliotekdebatter og bibliotekenes visjoner, men er det er ikke gjort forsøk på å gi konkrete definisjoner på hva en slik møteplassfunksjon skal være. Skal det være en oppgave for biblioteket å holde liv i det lokale felleskap med å være det fysiske samfunnshuset?» Beskriver Ljødal (2005) i *«Folkebiblioteket som offentlig møteplass i en digital tid.»*

Med tanke på bibliotekets plassering, utforming og særlig de mye mulighetene til en oppfriskning, er det lite grunn til å se bort fra bibliotekets muligheter til å fungere som et sosialt møtested for kommunens beboere. Med en omorganisering, kan man få bedre plass. Med bedre plass, kan man få plass til flere møbler og flere besøkende (og flere hyllerader selvsagt), og dermed skape rom for å tillate bibliotekets sosiale muligheter til å optimaliseres. Det er etter min mening, at ja, et mindre kommunalt biblioteket ved det kommunale senteret, burde bli ansett som et sosialt og kulturelt møtepunkt for samfunnet.

Å skape et inkluderende og trygt sosialt område for kommunen, er noe jeg føler er svært viktig. Lankes beskriver i *«Expect more: Demanding better libraries for today's complex world»* fra 2016, hvordan biblioteket kan fungere som et «safety net» (sikkerhetsnett) for de i samfunnet som ikke har lett tilgang til den moderne teknologi som er nærmest et krav å ha og forstå seg på i dagens moderne og digitale samfunn. Det er kanskje heller ikke alle som har et trygt og stabilt hjemmeliv, og her kan biblioteket virke som et fristed for de som trenger det og tilby assistanse. *«While there is still a significant challenge in getting people connected to the Internet, and while digital tools are becoming increasingly necessary to life and work, the challenge is now helping people take advantage of these new tools.»* (Lankes, 20216)

Aabø, Audunson og Våheim skrev i 2009 *«How do public libraries function as meeting places?»* og kunne konkludere med at kommunale bibliotek (i hvert fall de bibliotekene de spesifikt gjorde undersøkelser ved) brukes for forskjellige typer møtesteder. De beskriver biblioteket som et «firkantet» møtested, et sted for lærdom, en sosial sfære og et sted for felles aktiviteter, både fysiske og digitale. De beskriver biblioteket som et trygt sted for brukere å bli kjent med og å møte vår komplekse digitale og multikulturelle samfunn. Karlsøy Kommune har muligheter til å bli nettopp dette, med pandemien ikke lengre hengende over samfunnet,

og med mer engasjement fra rådhuset, er det fullt mulig at biblioteket kan bli som de Aabø, Audunson og Vårheim beskriver.

Det er med store forhåpninger at biblioteket kan brukes mer som et sosialt møtested nå som korona pandemien ikke lenger krever sosial distansering, og at folk flest er klar til å returnere til en vanlig hverdag. Etter en større omorganisering, bedre kontakt med brukerne og med arrangementer, er det fullt mulig at biblioteket kan få en større posisjon som sosialt møtested, annet enn som et venterom. Dersom en holder et greit smittevern, kan betydningen av biblioteket som sosialt møtested på Karlsøy Kommune være positivt. (Skansen, 2021)

8. Tilbakemeldinger og klager

I løpet av mine mange uker på rådhuset i arbeid, har jeg kommet i kontakt med flere brukere og ansatte med meninger og tilbakemeldinger om bibliotekets situasjon og standard. Det var i en periode min intensjon å skape en form for undersøkelse, enten på nett eller som et fysisk spørreskjema. Dette var dessverre ikke en mulighet, ettersom pandemien kontinuerlig satte kjepper i hjulene på mine muligheter for tilreisning og kontakt med beboer og brukere. Med mangelen på fysiske besøkende, måtte jeg ta til takke med muntlige tilbakemeldinger og klager.

«Prioritizing improvements, convincing decision makers to provide funding and continuously improving must be incorporated into the library's strategic plan. » (Porat, 2016)

Nedenfor er en samling av flere muntlige tilbakemeldinger på biblioteket kommet fra anonyme brukere og ansatte. Disse har både jeg og bibliotekar fått av besøkende, enten på deres eget initiativ, eller at jeg har forhørt meg om deres meninger under utlånsprosessen. Ute i biblioteket var jeg ukjent for disse brukerne, og dermed var det et håp for meg at dette hjalp dem å komme med ærlige tilbakemeldinger. Disse direkte kommentarene kom bare et fåtall ganger, og resten av tilbakemeldingene har blitt gjenfortalt av de ansatte på service-kontoret som har over lengre tid tilbudt assistanse for bibliotekbrukerne. Ettersom min tid har vært noe begrenset, var det vesentlige å få vite dette fra kilder som er der mer og er kjent som arbeidere som man kan gi disse tilbakemeldingene til (det er tross alt en del av deres arbeid) dermed er det som er samlet opp nedenunder, en blanding av både første og andrehånds opplevelser.

8.1 Muntlige tilbakemeldinger

- **«Rotete»** var en tilbakemelding som oftest ble gitt. Brukere har gitt uttrykk for at biblioteket er uorganisert og noe rotete. Dette kan det være flere årsaker for. Da jeg selv ankom min første arbeidsdag som vikar ved biblioteket, lå det flere hauger med bøker langs den nybygde bibliotekar-disken. Dette var nemlig en samling av bøker som lånerer har lagt fra seg, bøker som bibliotekaren prøver å få kassert og andre bøker som simpelthen ikke har rukket å bli plassert tilbake i hyllen. Mange av dem var heller ikke katalogisert, dermed kan ikke bibliotekar sette dem ut med en gang. Litteraturen må gjennomgås, scannes og katalogiseres før den settes på rett plass. Flere av disse bøkene har heller ikke fast plass etter katalogisering. Med bare en bibliotekar tilgjengelig på begrenset tid, forstår jeg denne tilbakemeldingen. Bibliotekets disk er kanskje av en stor størrelse, men det kan raskt virke rotete og uorganisert for første øyesyn. Særlig for lånerer uten informasjon om detaljene som kreves for slikt arbeid.
- **«Uorganisert»** Dette er enda en forståelig tilbakemelding. Ettersom det planlegges nye innkjøp av både hyller, plakater og andre organiseringsmateriale (plakat-utskriftmaskin bestilt av meg selv), er det allmenn kjent at biblioteket har behov for en opprydning. Etter en mindre omorganisering høsten 2021, var det tydelig at det manglet ressurser til blant annet plakater og lapper for å fremheve alfabetisering. Bøkene står oppført alfabetisk etter forfatters etternavn og sjanger/litteraturform, men flere hyller er oppført uten merking på at det er alfabetisk organisert, eller hvor A slutter og B begynner. Dette er et pågående prosjekt og skal løses i løpet av de neste par månedene.
- **«Bibliotekar er vanskelig å få tak i»** Som det blir nevnt i intervju ført nedenunder av bibliotekar, har pandemien og smittevernregler gjort det vanskeligere for bibliotekar å være tilstrekkelig til stede fysisk. Med mye hjemmekontor og mangel på fysisk oppmøte, er dette en av de største årsakene til bibliotekets rotete og uorganiserte status. I samtale med bibliotekar, var de tydelig på at den gode samtalen og den sosiale kontakten med brukerne har blitt begrenset grunnet pandemien. Dette er et

landsdekkende fenomen, hvor en hel del av folks hverdag har blitt omorganisert til hjemmekontor hvor alt gjøres digital foran en skjerm. Dermed er ikke dette en overaskende tilbakemelding, men det er også en selvfølge at visse arbeidsoppgaver har i de siste to årene måtte bli gjort fra et annet sted, i bytte mot fysisk tilstedeværelse i form av smittevern.

- **«Hyggelige ansatte»** En koselig tilbakemelding som ofte dukket opp var at de ansatte og bibliotekar er ansett som meget hyggelig og hjelpsom.
- **«Lang tid å få bøker»** Enda en konsekvens av at det har blitt mindre tid for fysisk arbeid, er at det raskt hopper seg opp med leveranser. Dersom bøker bestilt ankommer rådhuset i posten, og det ikke er noen fysisk tilstede til å motta/pakke opp, gir dette et naturlig stopp for når bøkene kan leveres ut. Her har servicekontoret vært behjelpelig, for å lette på lasten. De kan nemlig føre inn bøker på en datamaskin koblet til bibliotekets foretrukne program Micromarc, registrere og sende ut varsel til lånerne om at boken deres er ankommet og venter på dem i kontorets reserverte hylle.
- **«Purring på innleverte bøker»** Dette er koblet til hva vi allerede har gjennomgått, nemlig at mer digitalt arbeid hjemmefra og mindre fysisk tilstedeværelse har satt visse oppgaver bakover. Dette inkluderer å gjennomgå returboksene, hvor en er plassert ved nærbutikken/posten og ved rådhusets inngangsdører. Er det ingen til stede som kan sjekke dem, gjennomgå dem for så å registrere bøkene som returnert før de returneres til sine hyller, er det en lei konsekvens at lånerne blir møtt med meldinger om purring på bøker de ikke lenger besitter. Etter samtale med en anonym ansatt var nettopp disse purringene årsaken til at vedkommende sluttet å låne bøker ved biblioteket, ettersom det kunne ta måneders før purringene ga seg. Nå må det også kommenteres her at etter samtale med bibliotekar, og egen erfaring, er det visse lånere som ikke går gjennom hverken bibliotekar eller selv-utlåsmaksinen. Dette innså jeg for fullt da jeg assistert en eldre herremann med å låne ut romaner for mannens frue. Ingen av de tolv bøkene jeg skannet, var registrert som levert inn, og fremdeles registrert som utlånt. Jeg har dessverre ingen måte å finne ut av hvor lenge disse bøkene (som ble tatt rett fra hyllen hvor de hører hjemme) har stått som utlånt. Jeg måtte da registrere dem inn dobbelt, før den hyggelige herren fikk ta med seg bøkene hjem. Dette går overens med hva

bibliotekar selv sa, at det er noen som simpelthen gjør arbeidet selv, til tross for at det kan skape rot i rutiner.

- **Trenger en mer synlig bibliotekar:** Flere av tilbakemeldingene vi fikk før jeg overtok som vikar, var at bibliotekar var sjelden «tilstede». Bibliotekar har som tidligere sagt vært plassert på kontoret sitt, og har ikke hatt et sted i biblioteket for å gjøre arbeid, annet enn det nå-revne kontoret (som heller kvalifiserte seg som et kott uten ordentlig lufttilgang). Dermed ble det lite direkte fysisk kontakt, og bibliotekar var mindre og mindre ute i bibliotekområdet. Da jeg begynte å arbeide, tok jeg i bruk den nye disken og har gjort dette til mitt permanente arbeidslokale. Ettersom dette var bare en 40% stilling, er jeg heller ikke mye tilstede, men er der fulltid de få dagene i uken jeg er tilstede. Etter dette har jeg ved flere anledninger blitt søkt opp av brukere som enten vil hilse på, be om assistanse, eller ta en hyggelig prat. Det registreres mer positive minner til at bibliotekar er i området, og lettere tilgjengelig.

Nå som jeg har listet opp de mest vesentlige og hyppige tilbakemeldingene vi har fått på biblioteket, er det tydelig at det store problemet har vært hvordan arbeidsoppgaver har hopet seg opp, og det nå kan være for mye arbeid å ta igjen for bare ett menneske. Nå er allerede flere av problemene nevnt i disse tilbakemeldingene, på vei til å bli løst. Blant annet. å ha en mer synlig bibliotekar kan være det nye normale til sommeren med den nye arbeidsplassen til bibliotekarene, slik at en ikke trenger å være låst inne på et kontor langt unna brukerne. Purringer på bøkene kan bli et vedvarende problem, ettersom alle innleverte bøker som har hopet seg opp, er nå gått gjennom,. Men det skal sies at det er vært mange tilfeller hvor bøkene er lagt direkte tilbake i hyllene, og dermed ikke registrert at den er innlevert. Dette kan være av flere årsaker, men den mest åpenbare er at dersom bibliotekar ikke er synlig, og selv-utlånsmaksinen har vært i ustand, ender bøkene opp der de først ble funnet; i hyllen. Dette lover et omfattende arbeid, men det er vitalt at det gjennomføres en kontroll for å få bedre oversikt, og for å hindre at flere brukere får purringer de ikke skal få.

9. Bokbussen

Oktober 2021 var jeg som nevnt i praksis for Karlsøy Kommune, og arbeidet på flere av avdelingene. Den siste uken av min tre-ukers praksis var det biblioteket som var i fokus, hvor jeg fikk lært en del av bibliotekarens ansvar. Ett av dem var også samarbeid med Bokbussen fra Tromsø Bibliotek. Et par ganger i måneden kjører en bibliotekar fra Tromsø utover de nord-norske veiene rettet mot Karlsøy Kommune. Ruten har flere stopp langs veien, som både krever fergetur tur retur. I følge Karlsøy Kommune egne nettsider angående bokbussen, skal bussen ankomme hver 4. uke til Vanna Montessoriskole, Vannareid barnehage, Vannvåg oppvekstsenter, Hansnes skole og Gammes barnehage. (Karlsøybibliotek.no)

Dersom bibliotekar har mulighet, drar de sammen med bibliotekaren på bokbussen, men denne dagen ble det avtalt at jeg skulle steppe inn for dem, både for å observere og lære. Jeg hadde hørt om bokbussen før, men var ikke kjent med at den kjørte ute i distriktet og hadde slike avtaler med kommunen. Dermed møtte jeg bokbussen en kald høstdag med Hansnes Skole. Jeg var så heldig at føreren var den faste ansatte som oftest kjører denne ruten, og vi hadde gode samtaler om bokbussen i henhold til pandemien.

Bokbussen er en minibuss utstyrt med bokhyller langs alle rader, små sittestoler for barna og en egen disk for utlån. Her kan nemlig barn og lærere komme innom i løpet av skoledagen for å se eller låne bøker. Etter avtale med Troms Kommune kan bøker lånt på bokbussen, enten returneres til bibliotekene på Karlsøy, eller returneres til Tromsø. Dette er en smart løsning for beboere som alltid har muligheter til å reise til byen med tanke på pendling, og avstand. Bokbussen har faktisk fortsatt og kjørt under deler av pandemien, med unntak av da skolene og besøksmålene har vært stengt. Fører av bussen kunne fortelle at bussen alltid er et fasinasjonsmoment for elevene, og de var tydelig at under friminuttene da dørene konstant åpnet og lukket seg for de nysgjerrige små. Noe jeg ikke forventet derimot, var at til tross for bokbussens planlagte ankomst, var det kun en av lærerne på hele skolen som hadde satt av tid med elevene til å besøke bussen i pulje. Denne læreren passet også på å få lånt bøker til barna, som da skulle bli på skolens område og være til nytte for barna under friminutt eller lesetimer. Bokbussen var særlig interessant for de minste klassene, men dessverre var 1. klassingene så uheldig at de ikke fikk tillatelse til å låne bøker, enten med seg hjem eller til å ha på skolen. Dette var visst et resultat av at elevenes foresatte hadde møtt på problemer når det gjaldt registrering av lånekort og registrering av barna for Tromsø Bibliotek. Nøyaktig årsak kom vi

ikke frem til, men føreren av bokbussen kunne assistere med skjema for registrering til de som ønsket. Da jeg var tilstede som assistent og observatør, endte jeg opp i en trivelig sammenkomst med de minste førsteklassingene, som var mer interessert i å se i bøkene, og få meg til å forklare/lese til dem, heller enn å løpe rundt slik mange andre gjorde (som også er helt greit, dette er tross alt barn). Det var direkte hjerteskjærende å måtte fortelle barna at de ikke fikk ta med seg bøkene hjem fordi de var enda ikke registrert, men dette var barn fra den eneste klassen som møtte opp, og jeg og læreren la en plan for at barna skulle få de bøkene de ønsket ved et senere tidspunkt.

De aller fleste besøkende på bokbussen denne dagen var elever som kom inn for å se under friminuttene. En del eldre barn som enten hadde lånekort eller var registrert fikk låne bøker. (De eldste fikk også ta disse med hjem) Eller var det kun en annen lærer som kom innom, men denne læreren hadde i det øyeblikket pause og kom innom for å finne ny litteratur til sine egne leseglade barn. Jeg hadde de antagelser om at bokbussen var et planlagt arrangement, hvor flere lærere ville ta med klassen på besøk, men dette ble ikke en realitet. Føreren forklarte at det ikke er alle lærere som enten er informert om bokbussens tilstedeværelse, eller ikke har rådighet eller ønske om å ta tid av elevens timeplan for å dra ned til bokbussen. Til tross for at barn, som da her er bokbussens primære mål, oftest ikke forstår Covid-19 restriksjoner, så har det så langt ikke vært registrert smitte ved bokbussen. Bussens smittevern har ellers holdt seg til det klassiske, håndspirt og avstand dersom det er mulig, men på en mindre buss er ikke dette en enkel løsning. Særlig med titalls barn i klynger rundt om kring. Det er fremdeles tydelig at bokbussen fremdeles står sterkt, og er fremdeles populært blant de unge, til tross for at ikke alle de voksne rundt barna tar seg tid til å møte opp ved bussen. Bokbussen er da etter min mening vesentlig for å bidra til at de unge skal kunne få tilgang til passende litteratur, uten at de skal kunne reise til byen for å fa tak i dem. Da er det bedre at bokbussen ankommer skolene og barnehagene med jevne mellomrom. Jeg avsto tilbudet om å bli med bussen videre til det siste stoppet for dagen, ettersom det vart Gamnes Barnehage, og det varsjeldent at bussen fikk besøk ved dette stoppestedet. Fører forklarte at stoppet varer bare 15 minutter, både grunnet av det lave besøkstallet, men også fordi det ikke ofte er mulig for de barnehageansatte å ta med alle barna ut for et besøk. Det kan være for lite ansatte på, og barna er kanskje opptatt med andre ting. Dermed ble det bestemt at det var unødvendig å bli med videre, og min reise ved bokbussen startet og endte ved Hansnes skolegård.

10.Artikkel-søk

Å søke etter avgjørende litteratur er vesentlig for alle akademiske oppgaver. Min oppgave er meget basert på mine egne observasjoner og opplevelser ved Karlsøy Folkebibliotek, og mindre av akademiske tekster. Dermed har artikkelsøk blitt foretatt underveis, i håp om å finne noe som kunne støtte eller motgå mine oppdagelser. I «Metodebok for mediefag 4.utg. av Østbye, Helland, --skal jeg skrive alle navnene her, utgitt 2013, beskriver internett som en kilde for all type litteratur, enten dette skulle være direkte PDF-er av artikler, linker til kjøp av fysiske bøker og andre former for slike kilder.

Min mest brukte og foretrukne database for akademiske tekster, er Google Scholar. Denne databasen, til forskjell fra Web of Science, krever ikke Google Scholar noe særlig komplisert søk. Alle kildene jeg fant var at simple søk med kodeord. Ønsket jeg en artikkel om intervju som metode, søkte jeg på «interview as qualitaitve Method» og videre. Google Scholar er lettvent og brukervennlig, men et negativ er at visse artikler er ikke tilgjengelig via en form for nedlastbar fil, som PDF. Gjerne hele bøker er tilgjengelig i digital form, men man kan ikke kopiere fra teksten for sitat, og man må ta det man trenger av artikkel via Google Scholar sin nettside. Et raskt søk på Google Scholar med «Covid-19 Libraries» kommer det opp over 3 860 000 søkeresultater. De mest vesentlige er allerede nevnt overfor, i Teoridelen.

Det ble gjort et forsøk på databasen Web of Science, men dette ga ingen vesentlige eller direkte resultater til de temaene jeg var ute etter. Foretrukket metode er og blir Google Scholar.

11.Intervju med Kulturleder og Biblioteksjef for Hansnes Bibliotek –

Under min tre-ukers praksis periode, fikk jeg endelig bli kjent med bibliotekaren på Hansnes Bibliotek. Bibliotekar hadde nemlig vært på ferie da jeg selv startet min første periode på huset sommeren 2021. Måneder senere, i Oktober, fikk jeg dra tilbake for å fullføre min praksis. Under de tre ukene var jeg så heldig å få opplæring hos bibliotekar selv, hvor jeg fikk prøvd meg på å omorganisere biblioteket, motta og registrere innkommende bøker, og til sist fikk jeg sette med ned på hennes kontor for å foreta et (uformelt, litt planlagt) intervju. Jeg hadde planlagt et par spørsmål, med mulighet for å endre spørsmålene etter hvilke svar og ideer bibliotekaren ga meg. Vi startet så en samtale som da har blitt oppsummert under, og henviser til Vedlegg 1.

Bibliotekarens kontor er en av de mindre som finnes på bygget, i en korridor stengt for andre enn de ansatte selv. Bibliotekarens kontor er som ventet fylt av bøker i hyller og på bord, og noen ligger til og med på gulvet. Det første og mest vesentlige spørsmålet jeg hadde til bibliotekar var deres egen mening om besøkstall og besøksmønster har endret seg etter pandemien. Bibliotekar svarer at siden biblioteket kun for tiden har vært åpent om hverdager, medbringer dette tilgang til de beboerne som ikke har en 8-16 arbeidsdag, eller de som arbeider i det hele tatt. Dette vil si enten pensjonister, eller besøkende på huset med andre formål. Ansatte på huset har naturligvis en lettere tilgjengelighet til biblioteket, og bruker det oftere enn de fleste. Familier er også oftere innom, og bruker biblioteket som ventested og lekerom for barna. Biblioteket har nemlig en flott barneavdeling med både leker og gyngestoler. Å la barna leke og se gjennom bøker er ganske populært, og dette har jeg selv bevitnet flere ganger.

Bibliotekar forklarer at å anskaffe en selvbetjent maskin er ganske nytt, og da åpner det også for bedre effektivisering, besparing av personell.

Mitt neste fokus var om biblioteket har blitt brukt som en form for møtepunkt, enten kulturelt eller sosialt. Dette var en årsak av at jeg selv registrerte hvor mange som ofte oppholdt seg i området og tok det i bruk som et venterom. Bibliotekar bekrefter mine meninger om at det er en god blanding av hvem som bruker området og til hva, og beskriver det som et fritt sted for å gjøre egne ting. De hadde dette å svare; *«Hansnes har ikke så mange andre sosiale møtepunkter og da er det viktig at biblioteket befinner seg der det gjør. Ett fritt sted der man kan gjøre egne ting.»*

Fergeventing er også en stor del som bringer inn beboerne til huset, særlig med tanke på rådhusets beliggenhet. For ungdom bruker de også ofte biblioteket, men for mer digitale forhold. Voksne er oftere innom på kveldstider, men dette er for øyeblikket ikke en mulighet, og bibliotekaren må dessverre snakke av erfaring, og ikke den nøyaktige situasjon.

Etter å ha diskutert fergeventing og distansen mellom øydelene som sammen danner kommunen Karlsøy, spør jeg om deres mening om avstandene har berørt biblioteket og hvordan beboerne bruker stedet. Bibliotekar uttrykker for at dette har vært en av de større utfordringene, også med tanke på at bibliotekets areal har måtte vike for andre formål. De forteller hvordan blant annet hvordan Stortingsvalget for 2021 ble avholdt i lokalene, og da var naturligvis ikke litteraturen noe lett tilgjengelig. Slik jeg nevnte tidligere i oppgaven,

måtte også første runde av vaksinerings foregå i biblioteket. men at det nå har flyttet til et mer åpent lokale i andre etasje, i kantinen. (Som også var stengt på denne tiden). Dette hadde de derimot full forståelse for; «*Helsetjenestene måtte selvfølgelig gå foran*»

Her forteller bibliotekar om et dilemma jeg hittil ikke hadde vurdert; nemlig hvor vrient det var å få holde åpent når alle institusjonene deler en og samme inngang. Dette blandet med smittevernseglene og lock-down, måtte biblioteket holde stengt deler av tiden. Vi rundet dette temaet med at bibliotekar føler at til tross for alle bevegelsene som kommer og går for andre formål, hadde det vært mer gunstig dersom biblioteket hadde større areal å breie seg ut på, «*ettersom et lite bibliotek ikke er helt positivt, særlig for en global pandemi.*»

For å gå mer inn på litteraturen og leseinteresse under pandemien, spør jeg bibliotekar om de har merket noe til den økte leselysten som har blomstret i flere deler av verden.

De siste årene siden pandemien, har mennesker gjort sitt for å få fokus vekk fra verdenssituasjoner, og finner da ofte tilbake til gamle hobbyer, eller finner seg nye. Interessen for litteratur har med andre ord blomstret stort. Mange har snudd seg mot bøker for en slags komfort og distraksjon under disse vanskelige år. (Khatib, 2021) Under intervjuet fremhever bibliotekar hvordan bibliotekets nedstenging har hatt merkbare konsekvenser. Under pandemiens høydepunkt, var det høyere interesse av E-bøker, men nå i ettertid foretrekker folk flest de fysiske bøkene igjen. Om besøkstallene beskriver bibliotekar «*Fra siste måned før pandemien startet, til første måned etter gjenåpning har låner tallene doblet seg. Dette viser et en form for lettelsens sukk for de som nå føler det er tryggere å oppsøke biblioteket.*»

Om spørsmål angående de digitale ressursene biblioteket har å tilby brukerne, svarer bibliotekar om at ja, det er definitivt blitt mer populært og de er bevisst på å forsøke å fronte dette bedre. Karlsøy kommune har dessverre ikke egentlig noen gode digitale løsninger for dette, og at man må bruke de ressursene man har til rådighet, og hadde vært mer tilgjengelig, hadde dette vært lettere. Her beskriver bibliotekar om hvilke typer digitale løsninger de kan tilby. En er blant annet. digitale samtaler over Skype, som da går til råd og samtaler om bøker og hjelp generelt. De eldre foretrekker fremdeles telefonen, og ringer ofte bibliotekar for assistanse. Under første nedstenging ble løsningen å få i bruk flere kampanjer og løsninger fra fylkesbiblioteket og nasjonalbiblioteket. Dette fikk meg til å tenke på lydbok appen Lydhør, som bibliotekar ikke fortalte direkte om her, men som jeg fikk høre om senere. Lydhør kommer jeg tilbake til senere, men appen er en kampanje og applikasjon tilhørende

Nasjonalbiblioteket. Bibliotekar fremhever også her viktigheten med den sosiale kontakten, og at den gode samtalen har vært savnet under pandemien når alt blir digitalt. En ny og oppfinnsom ide av bibliotekar, var på å ta inn tidens mest populære spillkonsoll en Nintendo Switch og det ligger for øyeblikket mer enn femten spill klar til bruk i hyllen på bibliotekars kontor. Spillkulturen er nemlig noe bibliotekar er veldig opptatt av, og gjennom min tid på biblioteket, har jeg sett med egne øyne hvor populært det er for dine yngre garde, og hvordan det bringer ungdommen til biblioteket. *«det er å skape et inkluderende område for alle parter av samfunnet.»*

Siden jeg på denne tiden nylig hadde tatt turen sammen med bokbussen på tur til Hansnes Skole, følte jeg at jeg ønsket bibliotekarens mening om situasjonen der. Her svarer bibliotekar at bussen har fremdeles kjørt, men med smittevernskrav. Om bussen blir utnyttet derimot, er mye opptil lærerne selv, og dette var jeg enig i. bibliotekar påpeker at det gjerne var de samme lærerne som alltid passet på å komme til faste tider, og det var disse som bokbussen støttet seg på. Bibliotekar mener at det er lærerne og de ansatte ved skolen som selv leser, eller har leseglade barn, som oftest prioriterer bokbussen fremfor andre som ikke gjør det. Det ble også nevnt om barnehagene og hvordan det ikke alltid er en mulighet for dem å ta bokbussen i bruk av ulike grunner.

På spørsmål om besøkenes oppførsel i forhold til før pandemien, svarte bibliotekar at folk hadde en periode hvor de ikke ble i området, men tok heller med seg bøker hjem. Flere leser digitalt, men at det nå er tilbake til det gamle budsjettet, ettersom dette er såpass dyrt. Siden gjenåpningen har det også vært et par lørdagsåpne dager, og det har vært meget populært. Bibliotekar ønsker flere ansatte til å lette på trykket, samt skape mer tilgjengelige åpningstider for diverse brukere. Som f.eks. helgeåpnet og lengre åpningstiders utpå kveldene. Det måtte også påpekes at det blir å ta tid før hverdagen er helt tilbake til slik den var, ettersom Covid-19 fremdeles er en del av vår hverdag, og nærmere to år med lock-down har skapt vaner som tar tid før de slipper. For å avslutte intervjuet henviser jeg meg til bibliotekars egen erfaring og mening om deres jobb under pandemien. Det tyngste for bibliotekar, var det fysiske etterslepet som hopet seg opp over tid da bibliotekar ikke kunne være til stede. Ansatte i risiko gruppen på rådhuset har ikke fått de trygghetsrammene de trenger, ettersom smitten har fortsatt å stige for kommunen, og at ikke alle følger smittevernstreglene. Det har også vært en utfordring å ikke hatt en ordentlig bibliotek-skranke hvor bibliotekar kan befinne seg. Dette har i senere tid blitt ordnet, og med mange positive tilbakemeldinger og opplevelser.

Det var fantastisk å intervju en bibliotekar som var så tydelig og ærlig om utfordringer som pandemien har bragt med seg. Det var også forfriskende å møte en bibliotekar som forstår behovet for alle de forskjellige aldersgruppene i kommunen, og hvilke interesser og ressurser de trenger. Fokuset på spillkonsoller er etter min mening en fantastisk ide som har vist seg veldig positiv for å bringe de unge tilbake til biblioteket. Disse er ofte i en alder hvor det ikke lenger er noe særlig å tilbringe tiden på biblioteket med en bok, men med en Switch, datamaskin eller som er mest populært, mobiltelefonen, føler de fremdeles at å tilbringe tiden i biblioteket som en mulighet. Dette ble tydelig bevitnet under Vinterferien 2022, hvor ungdommen så å si hadde biblioteket som samlingspunkt, hvor mange møtes og noen satt alene i ro og fred.

Det var naturligvis noen utfordringer med et slikt intervju. Bibliotekar ofte hjemme i hjemmekontor, i likhet med de fleste kontor-ansatte i Norge, og det var direkte vrient å finne en tid det passet. En selvfølge var at vi også måtte være påpasselig med smittevern.

12. Observasjonsdager på biblioteket

Å bedrive observasjonsforskning under smittevernstiltak med begrenset kontakt var i starten en utfordring. Etter Covid-19s ankomst har verden måtte tilvenne seg en mer digital hverdag men mindre fysisk tilstedeværelse. Flere på rådhuset på Hansnes har bedrevet hjemmekontor i løpet av de siste to årene, inkludert bibliotekar

For studenter som meg, har det også ført til endringer i metodeutføringer, også observasjon.. Mye av observasjon som metode krevet en form for direkte kontakt, som intervju, fokus grupper og aktiv deltagelse. (Jowett, 2020) Med disse begrensingene, var dette en utfordring i perioder.

En utfordring av denne metoden har åpenbart vært hvor begrenset de første tallene var, og dette økte ikke før smittevernstiltakene ble tilbaketrukket og Norge gikk tilbake til normalen, hvor Korona-viruset ble noe man rett og slett ble smittet av, håndterte, før man var tilbake på jobb etter rundt 4-5 dager.

Jeg samlet inn data etter hva Postholm beskriver som den mest brukte formen for datainnsamling. (Postholm, 2017). Mitt ønske var å sitte midt i den daglige situasjon på biblioteker, for å kartlegge bevegelsesmønstre og handlinger uten å blande meg inn for ikke å

ødelegge de naturlige hendelsene gjort besøkende. Jeg hadde allerede mine inntrykk fra ukene før om hvilke resultat jeg kunne forvente, og hadde en tilnærming til besøkstall og mindre interaksjoner mellom bibliotek og låner. Jeg dokumenterte mine observasjoner på et lite notat på min mobiltelefon, før jeg overførte dem til tabellene under. Jeg tok også i bruk mine kolleger for å holde øye med området da jeg ikke kunne, og jeg tok flere økter sittende mellom hyllene i biblioteket (eller skjult ved bibliotekets grupperom så nå er revet ned) for å få med meg så mye som mulig. Jeg noterte hva jeg observerte i det øyeblikket jeg observerte dem, for så samle og undersøke dem i ettertid.

Før min tid ved rådhuset, da de første rundene med vaksinerings begynte, tok de bruk av bibliotekets lokaler som vaksinerings stasjon. Dette stengte da naturligvis biblioteket, som også allerede siden 2020 har vært stengt i store deler av tiden. Til tross for dette, må det vurderes på om vaksinerings faktisk høynet besøkstallene, uansett om de besøkende ikke kom for å utnytte biblioteket for annet enn ett stikk i armen.

Etter opptil to måneder av min periode på Hansnes Rådhus, observerte jeg mye ikke-aktivitet på biblioteket. Sommeren 2021 hadde etterlatt et fåtall på huset og det var naturligvis mindre aktivitet. Pandemiens tall steg og sank i Tromsø, men Karlsøy Kommune holdt seg unna både gult og rødt nivå. De første ukene av mitt opphold kan jeg ikke kommentere aktiviteten på disse områdene særlig mye, ettersom vi stort sett befant oss bak lukkede dører på arkivet. Den siste uken av juli derimot, fikk både jeg og min kollega muligheten om å arbeide på servicekontoret grunnet ferieavvikling. Dette inkluderte da også å håndtere eventuelle lånere som kom innom, for da hadde nemlig bibliotekaren ferie. Denne uken observerte jeg for det meste at bibliotekområdet ble benyttet venteværelse. I løpet av en dag, vil jeg beskrive aktiviteten til å være rundt 90% av eldre besøkende som har andre ærender på huset, og de siste få prosentene som småbarnsfamilier som lar barna se i bøkene og å leke, også mens de venter på enten ferge eller andre avtaler. Selvfølgelig, å velge observasjon under en slik lukket tid, og ikke bare grunnet pandemien, ga meg et svært begrenset syn på hvordan biblioteket ble brukt. Man har også utfordringene med å bruke observasjon som metode, samtidig som en må opprettholde smittevernreglene, sosial distansering og generelt mindre fysisk aktivitet.

Til tross for omstendighetene og utfordringene de brakte med seg, er denne metoden et åpenbart valg for en utenforstående som ønsker innblikk i den daglige situasjonen ved et sted som dette. Det gode med å observere pandemien fra bibliotekets ståsted, var at det tydelig ga

med svar til spørsmålenes jeg hadde på forhånd satt. Det negative var at pandemien endret mye av bevegelsesmønsteret og oppførselen til de besøkende, og dermed fikk jeg alltid et varierende og tilfeldig resultat ved slutten av dagen. Det eneste stabile inntrykket jeg fikk, ble på torsdager, da det ble iverksatt vaksinerings i etasjen over. Dette inkluderte da flere masser med besøkende, men svært få av de kunne kobles til selve biblioteket for noe annet enn å vente. Kanskje de tittet innom avisene eller på hylleradene. Det kunne heller ikke kobles noen direkte lånere som brukte oss for lån av bøker på disse dagene. Det må også bemerkes her, at datamaskinen for selvutlån var i ustand, og det kan tenkes at det var nok flere som kviet seg til å henvende seg til oss bak luken for å assistanse.

Høsten 2022 ble det gamle kontoret ved biblioteket revet, og erstattet med en disk hvor bibliotekaren kan arbeide. Selvutlånermaskinen er nå også fungerende og står på samme sted. Dermed har jeg selv observert at dersom jeg sitter ved disken i åpent øyesyn til brukerne, henvender de seg oftere til meg som bibliotekar, og tar ikke i bruk selvlåneren. Jeg fikk flere tilbakemeldinger fra både besøkende og andre ansatte på huset hvor positivt det var å se bibliotekaren være ute i området, og tilstede. Dette er en større mulighet nå grunnet smittevernreglens avvikling, men bibliotekaren kan fremdeles sitte bak den nybygde disken i biblioteket, bak en smitteskjerm, som gir avstand fra selve låneren skulle dette være ønskelig. Nedfor er de fem stadier av mine observasjoner, organisert etter når observasjonene ble gjort. Prosessen startet sommeren 2021, og den første tabellen fremhever besøkstallene og aktiviteten observert der. Videre viser de fire andre tabellene tiden fremover gjennom år 2021, til resten av pandemien og frem til i dag. Våren 2022, etter den offisielle «slutten» på pandemien.

**Tallene kan være noe unøyaktige, ettersom jeg var alene under undersøkelsene og kan ha gått glipp av/mangle noen tall.*

Observasjoner av besøkende – en uke i sommeren 2021

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag
Mann	7	10	4	24	9	-
Kvinne	5	8	1	16	11	-
Barn	1	1	5	1	3	-

Gjennomsnittlig forbruk – sommer 2021

	Lånte bøker	Leverte bøker	Tittet innom	Leste avisen	Ventet	Spill
Mann	1	1	24	12	15	-
Kvinne	2	2	5	3	19	-
Barn	3	1	8	-	1	7

Observasjoner av besøkende – en uke høst 2021

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag
Mann	15	9	16	28	16	-
Kvinne	10	6	5	22	12	-
Barn	3	1	2	11	-	-

Gjennomsnittlig forbruk – høst 2021

	Lånte bøker	Leverte bøker	Tittet innom	Leste avisen	Ventet	Spill
Mann	2	1	25	16	35	-
Kvinne	5	3	9	2	23	-
Barn	2	2	8	-	14	10

Observasjoner av besøkende – en uke på våren 2022

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag
Mann	5	3	6	15	8	-
Kvinne	2	7	4	12	6	-
Barn	1	2	-	15(?)	1	-

Gjennomsnittlig forbruk – Våren 2022

	Lånte bøker	Leverte bøker	Tittet innom	Leste avisen	Ventet	Spill
Mann	2	2	11	9	9	-
Kvinne	3	-	8	2	8	-
Barn	-	-	15(?)	-	2	1

Observasjoner av besøkende – en uke på våren 2022

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag
Mann	3	8	5	15	6	-
Kvinne	2	2	6	8	4	-
Barn	2	4	8	12(?)	10	-

Gjennomsnittlig forbruk vinterferien: Vår 2022

	Lånte bøker	Leverte bøker	Tittet innom	Leste avisen	Ventet	Spill
Mann	2	2	8	13	6	-
Kvinne	7	3	5	8	9	-
Barn	1	1	12 (?)	-	5	11

Gjennom disse ukene med observasjon (det meste fra min posisjon i skranken) har vist at det for det meste er gjennomgående trafikk for andre årsaker enn å spesifikt besøke biblioteket, men at det blir tatt i bruk for andre formål enn å utnytte biblioteket for litteratur. Sommeren 2021 var så rolig og stille både grunnet ferie og pandemi, at det meste av trafikken, særlig eldre menn, var de som kom til rådhuset og så tok seg en titt i avisene mens de ventet rundt i bibliotekområdet. Det var også en del barnefamilier som lot barna se og leke på barneavdelingen, også mens de ventet. Det som overasket mest, var hvor populær bruken av spillkonsoller som Nintendo Switch. Det var gjerne de samme barna i løpet av flere uker som kom til biblioteket for å spille, og det var tydelig at de vedkommende trivdes på biblioteket og var fornøyd med tilbudet. Den forhøyede interessen kan også ha vært avgjort av at spillkonsollen ikke har vært tilgjengelig for utlån det siste året grunnet smittevernregler.

Avisene som servicekontoret legger ut hver morgen var også et svært populært alternativ for de eldre, hvor majoriteten var menn. Kvinner hadde en større tendens til å gå rett til hvilke planer de hadde, brukte mindre tid på å rusle eller sjekke avisene før de også brukte bibliotekets sitteplasser som ventested. Det var klare forskjeller på de ulike kjønn og alder for deres bevegelser og interaksjon med biblioteket. I forhold til å henvende seg til skranken angående bøker generelt, ligger kvinner på topp, hvor de ofte ville ta kontakt for hjelp til å finne reserverte bøker og lån/retur. Det var også merkbart forskjell mellom hvem som ønsket seg tilgang til de digitale ressursene. Majoriteten var gutter, og det ble kun observert en gang i løpet av min tid hvor en hel gruppe jenter samlet seg for å spille. Datamaskinen ble kun observert i bruk av gutter et fåtall av ganger.

Datamaskinene har også blitt observert i (til dels) hyppig bruk, oftest av beboere som trenger raskt tilkobling til E-poster og annet, oftest koblet til andre ærender på huset. Ellers ble datamaskinene ofte brukt av ungdom for spill og sosiale medier. Tilgjengeligheten av disse maskinene, og hvor ofte jeg selv ble bedt om å assistere brukerne (mest eldre og utenlandske) med å bruke disse til forskjellige formål, bekrefter hvordan Jones beskriver viktigheten av at slike tjenester trenger å være tilgjengelig for brukerne, særlig under en situasjon som pandemien. Jones nevner også studenter, og hvor sentralt biblioteket kan være for dem som kanskje ikke originalt kommer fra stedet, og som kanskje har mangler i hjemmet som de kan få fra biblioteket. Eller rett og slett et sted å studere i fred og ro, med tilgang til internett.

(Jones, 2020) Studenter var et nemlig et sjeldens syn å se, og det har kun vært en gang at en gruppe elever samlet seg rundt et bord for å bedrive gruppearbeid. Så har jeg også fått informasjon av de ansatte at en del av de ansatte på huset som også studerer etter arbeidstiden, heller bruker sine kontorer som arbeidsplass, og oppsøker ikke bibliotekets for dette. Nå er dette ikke noe man lett kan bekrefte, ettersom da er de fleste ved huset dratt hjem, og biblioteket (og rådhuset) er teknisk sett stengt.

Generell lån og innlevering var ikke en hverdagslig affære, men det er forståelig at innleveringstillene til servicekontoret er lave, ettersom det er en mottaksboks rett ved rådhusets inngangsparti. Ved siden av denne rødmalte boksen, står det oppstilt et glasskap fylt med ulike gaver og premier. Jeg var ikke klar over hva dette var til, før et ungt søskenpar kom innom en fin sommerdag i juli. «Sommerles» er et nasjonalt initiativ for barn i barneskolealder om sommeren hvor de får poeng, og dermed premier, for bøker de leser og registrerer. Disse barna hadde oppsamlet flere poeng, og gikk dermed glad og fornøyd hjem med flere selvvalgte premier i lommen. Jeg assisterte dem selv, og følte dette var riktig så trivelig, og det var fint å se ung aktivitet rettet mot hva biblioteket er originalt ment for.

Høsten 2022 ble det også besøk av Hansnes Barnehage. Disse kom for å titte i bøker, leke og å ha det gøy. De ringte noen dager på forhånd, og det var en koselig affære å se barna så interessert i barnebøkene. Etter samtale med barnehagelederen tilstede, hadde de et ønske om å snart komme tilbake, og denne gangen med et mål. Gjerne flere barnevennlige arrangementer, eller et samarbeid med barnehagen om aktivitetsdager på biblioteket for barna. *Det skal kommenteres her at mine observasjoner over antall barn som vist i tabell 6 kan være noe unøyaktig grunnet at små løpende barn er vanskelige å telle*

Etter min ansettelse som vikar for bibliotekarsjef fikk jeg også et innblikk i hva som er populært på dette spesifikke biblioteket. Det var overaskende populært med norske kjærlighetsromaner mest lånt av kvinner av den eldre garde. Ellers ligger kjærlighetsromaner, krim, og en del tegneserier for barn på topp.

Jeg hadde egentlig allerede avsluttet mine observasjoner da vinterferien 2022 ankom med et brak, og dette medførte til at aktiviteten på biblioteket skjøt i været. Dermed ble det en uke til med observasjoner, ettersom dette er en periode jeg ikke kunne utelate. Vi fikk på nytt besøk av barnehagen, som aktivt brakte meg seg nesten et titalls bøker. Barn og ungdom ble observert sittende rundt i bibliotekområdet til alle tider, noen fra morgen til ettermiddag. Det

er etter samtale med arkivar Nordli, at det ikke er mange steder for ungdommen å oppholde seg foruten hjemmets fire vegger under disse feriene. Med unntak av ute-aktiviteter og skolearrangementer som fotball, basseng og skøytebane, har biblioteket blitt et oppholdssted for flere. Dette kan ha sammenheng med, og være et resultat av at kommunens ungdomsklubbhus brant ned i 2017. Aktiviteten foregikk blant annet i masse-bruk av Nintendo Switch-konsollen (hvor det alltid klassiske Mario Cart var det mest populære valget) og ellers bare området i seg selv brukt som hengested. Noen av barna tittet rundt, leste litt i bøker, men var for det meste opptatt av mobiltelefonene. Det kom stadig flere ulike vennegrupper som brukte dagen sin på bibliotekets sofaer. Ungdom satt alene og slappet av i stoler, og grupper pratet stille eller spilte/underholdte seg selv. Slik ungdommen flest, la de ikke mye fokus på bibliotekar.

En annen positiv opplevelse var å beskue antall familier som kom på besøk. Barna lekte, leste i bøker og mødrene søkte hver eneste gang kontakt for hjelp, råd eller en god samtale. De aller fleste lånte flere bøker både til de selv og de små. Jeg har en anelse om at det var en slik opplevelse jeg har gått glipp av som resultat av at biblioteket ikke er åpent på lørdager. Under fridager og ferier, kan jeg nå bekrefte mine funderinger om at familier ønsker å oppsøke biblioteket, og at helgeåpne dager kunne virket svært positivt for bibliotekets utnyttelse.

13. Et lørdagsdilemma

I tabellene på forrige side, er det også skrevet opp lørdager, men alle feltene står tomme. Dette er et resultat av både tilfeldigheter og den økende smitten rundt om i Nord-Norge de siste månedene. Etter å ha nevnt de stigende tallene jeg samlet inn under ferien, kom det til uttrykk at åpningstider mer passende for den hverdagslige familie, er ønsket.

Under intervju med bibliotekar, kom det opp at det var vanlig med et større trykk av besøkende for biblioteket på lørdager. Dette er vel en selvfølge, ettersom kommunen, og dermed bibliotekets åpningstider, ikke passer for at en hver innbygger i fast arbeid har mulighet til å komme innom. Dette er også en årsak til at mange kommer innom på dager de ellers har andre planer på huset. Jeg var interessert i å observere en eller flere lørdager i aksjon på biblioteket for å sammenligne hva jeg så da, til en vanlig hverdag. Dette skulle vise seg å være vrient. Bibliotekar har ikke alltid muligheten til å holde åpnet på lørdager, og ønsker gjerne helge-assistanse. Dette har hun ikke fått, og slik situasjonen er nå, er ikke biblioteket lenger åpent på lørdager for nærmeste fremtid. Dermed har det ikke vært muligheter for observasjon på disse dagene, og den informasjonen gitt angående denne dagen

ble beskrevet av ansatte på bygget som har førstehånds opplevelser å bidra med. Den informasjonen som er gitt av blant annet bibliotekar angående lørdager, var at det var en høyst populær dag i forhold til aktivitet og besøkende. Ettersom det er en helgedag hvor de fleste barnefamilier eller andre beboere i fast arbeid har fri, er det forståelig at besøkstallene økte disse dagene. Det har vært særlig populært med familier med barn, hvor besøket blir et sosialt engasjement for både store og små. Etter samtale med de ansatte, er det fremdeles et ønske om å få ryddet loftet, bli kvitt de titalls eskene og muligens få det solgt eller gitt bort til beboerne av kommunen. Et tips fra anonym ansatt var et utstillingsbord ved inngangen hvor en kan plassere bøker som gis vekk gratis. Dette er blant annet svært populært ved UiT i Tromsø, hvor bøker til stadig ligger fremstilt på boder rundt om på campus, med skilt at det bare er å ta. Det var planer om å få startet opp noe slikt i løpet av sommeren.

14. Intervju med fast låner –, Anonym

Etter endt praksis slo smitten ut på nytt gjennom Karlsøy Kommune, og satte flere ganger kjepper i hjulene mine for å reise ut å drive flere undersøkelser. Gjennom alle mine uker der i sommer, og i høst, hadde jeg ikke truffet en aktuell fast låner ved biblioteket. Jeg kunne ikke se for meg å konstruere en undersøkelse om et bibliotek uten å kommunisere med noen så viktig som en låner. Bekymringene tok slutt da jeg ble tipset om en ansatt på huset som passet kriteriene. Aktiv låner, som ofte er på huset, bor direkte på Hansnes, men reiser mellom fra et annet sted i kommunen. Jeg tok kontakt og det ble raskt avtalt et intervju over e-post, ettersom på det tidspunktet ikke kunne tas risiko med direkte intervju. Jeg planla spørsmålene og sendte de over, og på dagen fikk jeg godt besvart alle spørsmålene. For komplett intervju, se vedlegg #2.

Først ville jeg vite om dette var en faktisk fast låner, og dermed startet jeg intervjuet med dette. Til svar fikk jeg at låner er meget aktiv på lånefronten, opptil flere ganger i måneden. Etter at jeg selv begynte i vikar stillingen, kan jeg bekrefte at denne låneren har fått lånt bøker også opptil flere ganger i uken. Låner tok først biblioteket i bruk da de begynte i sin egen stilling på Rådhuset i mai 2018. Det vil si at låner er også en fast ansatt. Låner er heller ikke bosatt på Hansnes, men på Vannøya, og dette medbringer en større avstand mellom bosted og arbeid og krever en del fergependling. Det var ikke før vedkommende ble ansatt og innså tilgjengeligheten for biblioteket da, ettersom det før *«aldri var tid da de var på vei til byen»* Med dette mener de at når man først reiser med ferge til Hansnes, er det alltid andre ærender

som er viktige, og mange drar inn til byen i Tromsø. Det var visst aldri ærender å gjøre på selve rådhuset, sier låner.

Mitt neste spørsmål var om de selv hadde merket en endring i bruken av biblioteket for enten de selv eller andre lånere de kjenner til etter pandemien kom for fullt. Der svarer låner at biblioteket har til tider vært stengt, det har ikke vært mulig å fysisk lete etter en bok, og låner har også hatt en del hjemmekontor. De har fortsatt og lånt bøker på bibliotek, men det oppsto naturligvis en del ventetid på å få tak i bøkene med bestilling via fjernlån. Det skal ikke sies at selve fjernlånet har tatt tid, men heller det at det ikke er noen tilstede fysisk på arbeid som kan motta, registrere og gi videre litteraturen videre til låner. Dette kan jeg selv erkjenne under min tid som vikar, hvor bøker har endt opp med å ligge i konvoluttene sine en god stund etter at den først ankom biblioteket.

Ved spørsmål om låner finner det de leter etter på bibliotekets, fikk jeg til svar at «, *Ja, i utgangspunktet er tilbudet meget bra*» det er bare at noen ganger ankommer bøkene veldig sent, og det har endt med at låner har kjøpt bøkene på butikken selv siden de naturligvis ikke orket å vente opptil flere måneder.

Et spørsmål om digital litteratur fikk jeg til svar at dette ikke var noe låner foretrakk, men at de er klar over at dette er en mulighet dersom de hadde ønsket det. Samme gjelder spørsmålet om arrangementer og sosiale sammenkomster. Her har ikke låner vært en del av dette, og det er ikke noe de savner. Om bibliotekets tilstand fikk jeg til svar at de synes biblioteket er blitt bedre og bedre. Det er stadig utstilt nye bøker, det blir av og til laget temautstillinger. Den nye biblioteksranken var også veldig bra og dette likte låner godt, for nå er det lettere å få kontakt med bibliotekar. Låner beskriver deres eget bruk av biblioteket som mest brukt til mest henting og levering av bøker. De tar ofte en god prat med bibliotekar, og de kommer godt overens. De er jo også kollegaer. De skriver også at dersom de trenger det, er biblioteket et flott sted for å få hvilt seg under pauser. De har også observert at biblioteket ofte brukes som et ventested.

Ettersom låner også er en fast ansatt, stilte jeg spørsmålet om deres mening om hvordan bibliotekets areal har måttet vike for andre institusjoner og formål. Dette var svaret jeg fikk der: «*Det frister litt lite å se etter bøker og lete i hyllene når biblioteket brukes til den slags og det sitter folk overalt og «følger med». Man får liksom ikke den roen som man ellers får på et bibliotek.*» Låner er nemlig originalt fra Tyskland, hvor låner opplever biblioteket som et rolig

og stille sted hvor man får være i fred og ro. Denne roen er noe låner liker spesielt godt med bibliotek, og at denne roen forstyrres når det skjer andre ting. Låner fremhever at det er ikke nødvendigvis ventingen som er et problem, ettersom de fleste som venter ved stedet sitter for seg selv og nyter roen omgitt av bøkene, men at f.eks. Stortingsvalg eller vaksinerings er noe helt annet. Biblioteket kan kunne være et bibliotek, ikke annet.

Jeg avsluttet intervjuet med å høre om låners kontakt med bibliotekar, og det ble mye ros for bibliotekar. «*Når bibliotekar er på huset, er det utmerket service. Det har jo vært en del hjemmekontor under pandemien, og da forventer man heller ikke å kunne få hjelp på dagen*» En nødvendig forbedring derimot, var kontorsituasjonen, hvor bibliotekar måtte sitte på et kontor langt unna biblioteket og kunne dermed ikke være like mye tilstede. Den nye skranken har forbedret dette betydelig.

Jeg opplevde flere problemer med å lokalisere et godt mål for dette intervjuet. Det var ikke enkelt å få den kontakten med de få lånerne jeg møtte ansikt til ansikt, og jeg måtte også passe på at det var en låner som oppfylte de kriteriene jeg trengte. Vedkommende måtte bruke biblioteket ofte, og samt være villig til å stille til intervju. Under dette intervjuet, var det nok en gang større smitte i kommunen, og dermed var et digitalt intervju for det beste. Jeg var tross alt en fra Tromsø, hvor smitten var betydelig høyere, og uten å vite kunne jeg selv ha vært smittet. På denne måten kunne både jeg og låner være trygge. Det var ved et lykketreff at en annen kollega tipset meg om vedkommende, og fortalte at låner kunne vært den perfekte kandidat. En liten introduksjons E-post senere, og alt var i boks. Dette var også et intervju tatt lengre tid etter de andre jeg har med i oppgaven, grunnet flere hindringer, men ventingen kom til slutt godt med.

Med Covid-19 en kontinuerlig risiko med henhold til smittevern, er digitale løsninger for f.eks. intervju essensiell, ettersom dette lar seg gjøre til tross for begrenset bevegelse og kontakt. (Sutherland, 2020) Moises C. Torrentira, Jr. skreiv i 2020 artikkelen «*Online data collection as adaption in conducting quantitative and qualitative research during the Covid-19 pandemic*» og han beskriver hvordan sosial distansering grunnet pandemien setter en stopper for den nødvendige kontakten mellom forskeren og de som det forskes på.

15. Arkivet på Karlsøy Rådhus

Arkivet på rådhuset er fordelt i to seksjoner, et ulovlig «ikke-godkjent» arkiv og et lovlig «godkjent» et. Det andre arkivet ble bygget etter varsel fra Arkiv Troms siden arkiv 1 ikke opprettholdt de lovlige kvalifikasjonene som kreves for et godkjent arkiv. Forflytningen fra arkiv 1 til arkiv 2 er et pågående prosjekt, hvor majoriteten av arkivmaterialet som har stått, og som for tiden fremdeles står, på arkiv 1 skal tilsendes Arkiv Troms egne lokaler i Tromsø. Resten skal etter hvert forflyttes til arkiv 2, hvor det både er et sikkerhetssystem med lås og alarm og korrekt temperatur for å oppbevare materiale. Det ble også varslet av Arkiv Troms at arkivboksene som materialet lå inne, var heller ikke godkjent. Det ble kjøpt inn syrefrie bokser, mapper og penner. Siden begynnelsen av dette prosjektet, har kommunen fått flere tidsfrister og utsettelse for å levere materialet ferdig gjennomgått og sikret på en korrekt måte. På Arkiv Troms sine nettsider, under Karlsøy Kommune, oppsummerer de hvilke arkivmateriale som kan og skal leveres inn til dem. Mye av det er personregistermateriale. Det vil si sosialhelsetjenesten, skolekontor, Karlsøy Sykehjem og legekantor.

Ifølge arkivloven angående det offentlige (som her inkluderer det kommunale), står det i § 6 om arkivansvaret: *«offentlige organ har plikt til å ha arkiv, og disse skal være ordnet og innrettet slik at dokumentene er sikret som informasjonskilder for samtid og ettertid.»*
(Arkivverket.no)

Etter samtale med de to arkivarene som for tiden arbeider for kommunen, kan ikke de si at pandemien har direkte berørt deres arbeidsdag. Arbeidet krever ikke like mye sosial kontakt som en bibliotekar og dermed har de kun merket pandemien på et mer hverdagslig nivå. Det har blant annet blitt flyttet noe bibliotekararbeid over dem, ettersom bibliotekar ikke har vært tilgjengelig. Det skal her sies at arkivleder ved kommunen fortalte i samtale at arkivarbeidet har en tendens til å falle bort til forhold for andre oppgaver som må gjøres, men at dette er vanlig og ikke nye nytt eller nødvendigvis relatert til pandemien.

16. Intervju med arkivarmedarbeider og saksbehandler: Anne-Veronica

Nordli:

For å inkludere mine erfaringer med arbeidet på arkivet ved rådhuset på Hansnes, avtalte jeg et intervju med min tidligere arkivarkollega fra i sommer. Nordli og jeg hadde arbeidet sammen gjennom flerfoldige mapper og esker med arkivmateriale, og dermed ønsket jeg å høre noen av hennes erfaringer med arkivet. Gjennom våre sju uker sammen, fikk vi også muligheten til å arbeide på biblioteket. Dermed satt vi oss ned på det lille arkivrommet vi hadde tilbragt men hel sommer, for et semi-strukturert intervju. (For komplett intervju, se vedlegg #3.)

For en lett introduksjon til intervjuet, spurte jeg om Nordlis hovedoppgaver. Til svar fikk jeg at det for øyeblikket er i å rydde arkivet som tilhører det pågående prosjektet til Arkiv Troms. Hun har den siste tiden også tatt arbeid som saksbehandler på Karlsøys Servicekontor. Da jeg spurte om hun hadde merket noe til Covid-19 pandemien, fikk dette til svar; *«Ikke egentlig, ettersom mitt arbeid er svært lite sosialt, men det er ofte at jeg må inkluderes i andre arbeidsoppgaver utenom mitt felt pga. lite bemanning på service-kontor og bibliotek. Men dette kan ikke sies å være direkte relatert til pandemien.»*

Annet enn andre oppgaver som hun har påtatt seg ekstra, har ikke pandemien berørt hennes arbeid som arkivar direkte. Nå er dette den minst sosiale arbeidet innenfor vårt felt, så dette hadde jeg forventet. Vi to hadde allerede sommeren før tilbragt det meste av vår tid innen arkivene for arbeid, med vesentlig lite kontakt med brukerne av hverken bibliotek eller rådhuset. Nordli har heller ikke i dag direkte kontakt med brukere eller mennesker generelt annet enn de grunnleggende service oppgavene. Ettersom hun nevnte biblioteket, spurte jeg så om hva hennes arbeid der har vært, og hvordan hun har merket pandemien. Jeg var interessert i hennes mening om bibliotekets forfatning. Hun beskriver biblioteket som mye tomt, og med lite besøk.

«I sommeren 2021 opplevde jeg flere ganger at barn ikke kunne få den hjelpen de ønsket relatert til biblioteket, som f.eks. at de ikke fikk låne ut spillkonsoller som Nintendo Switch. Slike ting kunne ikke lånes pga. pandemien. Ellers merket jeg det da jeg holdt skanken på servicekontoret, som til og med nå i dag, på senhøsten 2021, hjelper lånere på biblioteket med registrering av lånte bøker.»

Videre beskriver Nordli hvordan hun har observert hvordan lock-down har ført til mye opphopning av arbeid, og at den enslige bibliotekaren umulig skulle kunne komme gjennom dette arbeidet uten assistanse. Nordli er selv meget bibliotek-interessert også, og kan garantere at det har vært lite besøk fra lånere gjennom hennes tid på rådhuset, spesielt nå som hun er ansatt i en posisjon hvor hun har mer oversikt over biblioteket. Hun avsluttet intervjuet ved å fremheve at rådhuset generelt har hatt mindre besøk under hele den nasjonale lock-downen, og nå som det er over, begynner strømmen å flyte tilbake i puljer.

Intervjuet var raskt og effektivt, og Nordli som min kollega var allerede informert om hvilke spørsmål jeg hadde planlagt å stille, ettersom vi måtte avtale hvilke spørsmål som hun i det hele kunne svare på med sin kunnskap. Hun hadde tross alt vært i sin stilling i om lag noen måneder, da intervjuet ble fullført. Arkivarleder var også utilgjengelig under denne tiden, så dermed måtte jeg intervju Nordli som eneste arkivansatt. Når det gjelder å bedrive kvalitative intervju, er det alltid et fokus på forholdet mellom partene involvert, så det må anerkjennes at det i dette tilfellet allerede er en eksisterende relasjon mellom meg og Nordli, så når det kommer til å bedrive akademiske undersøkelser, må etikken vurderes. (Stice, Johnston, Gul).

I artikkelen «Interviewing friends» fra 2021, kvoterer Stice, Johnston og Gul hvordan Tillman-Healy fra 2003, oppfant termen «Vennskap som metode», hvor vennskapet tar forrang for forskningsetikken og forskeren må kontinuerlig vurdere etikken av vennskapet skapt under forskningen. Jeg var såpass heldig i og med at Nordli hadde forventet å bli intervjuet grunnet vår relasjon. Etikken her er ikke nødvendig å tenke så dypt på, ettersom jeg var praktikant og hun var nyansatt arkivmedarbeider og saksbehandler, og var en nøytral kilde for informasjon.

17. Statistikk for Karlsøy Kommune og Karlsøy Folkebibliotek

Statistikk som metode var i denne sammenheng den mest lettvinde metoden, om man ser bort ifra at ikke alt er tilgjengelig offentlig og at noe må man beregne å be om tillatelse for adgang. Å undersøke digital statistikk i en pandemi som på høyeste grad berører de mer direkte metodene som intervju og observasjon, valgte jeg statistikk analyse for innblikk i tall, mønster og nettbaserte tilbakemeldinger for å gi meg mer informasjon enn de andre metodene kunne gi meg. Resultatene av statistikken jeg enten har samlet selv over nett eller fått tilgang til av

de ansatte ved rådhuset, har gitt meg et større overblikk over informasjon og detaljer koblet til kommunen og biblioteket.

**All statistikk hentet fra SSB.no for Karlsøy Kommune er så nytt det kan bli, fra 2021.*

Den første formen for statistikkanalyse jeg fikk tak i, var å finne på Statistisk Sentralbyrå (SSB), hvor de har dokumentert innbyggertall, alder på innbyggere og en egen liste over innbyggere med annen etnisk bakgrunn. Mitt første fokus var å lete etter beboernes aldersgrupper, ettersom kommunen har mindretall av yngre og majoriteten av eldre. Denne majoriteten av eldre kan jeg se for meg har vært en større utfordring med tanke på pandemien og smittevern. Ifølge SSB angående Karlsøy Kommune, er den største befolkningen av menn på alder mellom 50 og 70 år. Innbyggerundersøkelsen i 2021, viste at nesten halvparten, på 49,8% av beboere som deltok er i alderen mellom 40-66 år.

For kvinner er majoriteten av befolkningen mellom 50 og 60 år. (Se vedlegg 4) Angående statistikk for de med utenlandsk bakgrunn viser SSB at nåværende statistikk på slike beboere ligger på rundt 160 stk., fordelt på ti land. Majoriteten er fra Litauen, med over 125 innbyggere. (Se vedlegg 5) Etter samtale med anonym ansatt som er bosatt ved Vannøya, har de fleste fra Litauen bosatt seg i dette området. Nøyaktig årsak til dette er ikke kjent, men en mulighet kan være fiskeriindustrien som har røtter der som tilbyr arbeid. SSB viser også hvordan majoriteten av befolkningen er på en eller annen måte ansatt i helsevesenet. (Se vedlegg 6) Biblioteket er for første gang nevnt på SSB sine nettsider angående distribuering av kulturmidler. Ifølge statistikken ligger bibliotek rimelig høyt på listen, men idrettsanlegg og bygg ligger høyest. Biblioteket ligger på en god tredje plass, med kultur generelt andreplass. (Se vedlegg 7) Under informasjon om kulturtilbud i kommunen, ligger biblioteket oppført, men statikken over lånte bøker er oppført som «ikke tilgjengelig»

Statistikk for 2020 og senere er tilgjengelige på Nasjonalbibliotekets nettsider. Der kunne man velge flere typer statistikk. Jeg valgte å fokusere på statistikken for 2019 og 2020 (statistikken for 2021 er ikke tilgjengelig her) og jeg valgte videre statistikken for «Førstegangslån», og «Ressurser». (For grafene, se vedlegg 10-13)

**Merknad: det er ikke direkte forklart om «Førstegangslån» tilsier om det er første gang hver en innbygger har lånt, eller om det er første gang en bok er lånt. Min antagelse er at det gjelder første gang en innbygger låner en bok fra biblioteket.*

For førstegangslån for 2019 har vi to ulike statistikker. En graf og en tabell. Grafen er fordelt i farger for at de ulike søylene skal skille seg ut. Det mest åpenbare, er den største blå søylen for «Skjønnlitteratur for barn» med litt under 2 bøker per innbygger, med 1,93. Nest størst er den grå søylen for bøker totalt per innbygger, på litt under 1 bok i gjennomsnitt, 0,95. Den røde søylen for «bøker per innbygger ligger på 0.75. Andre søyler er den grønne med «Andre medier enn bøker» med 0.4, på samme linje som den oransje for «Skjønnlitteratur for voksne». Den minste søylen er også blå, med «Lydbøker for voksne» på rundt 0.1-0.2 per innbygger. Tabellen nedenfor poengterer også innbyggertall for det året, med det spinkle 187 antall faste lånere på biblioteket det året. Det er et ganske lite tall med tanke på at innbyggertallet for 2019 var på 2 252. Bøker totalt ligger på 1 684. Videre ser vi på den overaskende tomme grafen for «Førstegangslån 2020». Igjen ser vi at den blå søylen for «Skjønnlitteratur for barn» tårner over de andre, og allerede her ser vi et stort hopp i antall lån. Tallene for lån har nå gått fra 1,93 per innbygger, til 6,62. altså nesten 7 bøker per barn. Denne grafen mangler søyler som var på plass året før, men igjen har vi den grå for «totalt per innbygger» som ligger på 1,31, i motsetning til fjorårets 0,95. Den røde søylen for «bøker per innbygger» har også steget fra fjorårets 0,75 til 1,28. De minste søylene er den lilla med «Faglitteratur for voksne» med 0.17 som faktisk har sunket fra 2019, hvor den lå på 0.18. Overaskende nok, har lånertallene steget merkbart fra 2019. Nå er bøker lånt steget til 2 824, en vesentlig hopp med tanke på pandemien. En enkel begrunnelse for dette er jo at til tross for bibliotekets nedstenging, har folk hatt mer tid til å gjøre annet enn arbeid, og mange kan ha lett etter nye hobbyer eller viet mer tid til sine interesser. For ressurser i 2019 ser vi på tabellen at det er registrert bare det bibliotek, med bare en ansatt. Time per uke med betjent åpningstid ligger på det vanlige 37,5. I tabellen for 2020 ser vi at dette har sunket til 28 timer gjennomsnittlig i uken. Alle felt utenom ordinær åpningstid er tomme på begge tabellene. Dette vet vi blir å endres, ettersom det er planlagt at fra høsten 2022, skal biblioteket har åpent flere ettermiddagers i mnd. og noen lørdager.

18. Innbyggerundersøkelsen

Som tidligere sagt, er innbyggerundersøkelsen et anonymt spørreskjema, hvor beboere i kommunen svarer på spørsmål som kjønn, alder, og hvordan de har utnyttet kommunens

fasiliteter. På Karlsøy Kommunes egen hjemmeside, står Innbyggerundersøkelsen oppført slik; «Vi sender i disse dager ut en spørreundersøkelse til et tilfeldig uttrekk av kommunens innbyggere. Deltakelse i undersøkelsen er naturligvis frivillig, men vi håper at de som mottar undersøkelsen vil besvare den for å hjelpe oss med å skape et bedre tjenestetilbud til våre innbyggere. Undersøkelsen kan besvares på internett eller ved å sende inn spørreskjema. Alle svar blir behandlet anonymt og i henhold til Datatilsynets regler for personvern. Undersøkelsen er åpen i perioden 30.08.21 - 12.09.21.» (KarlsøyKommune.no)

Mitt fokus var angående biblioteket/bokbuss, men det var også et ønske om å få flere tall som beviser informasjon om kommunens beboere, dvs. alder og kjønn. Det var for eksempel flere menn som deltok i undersøkelsen enn kvinner, med 53,8% menn mot 46,2% kvinner.

Gjennom statistikken for undersøkelsen, ser vi igjen hvordan kommunen har flere innbyggere i alderen 40 til 70 år, og det er flere menn enn kvinner. Innbyggerundersøkelsen i 2021, viste at nesten halvparten, på 49,8%, av beboerne som deltok er i alderen mellom 40-66 år. eldre innbyggere ligger på 33,6% og tallet for beboerne mellom 18-39 ligger på skarve 17,6%. Det vises tydelig her at majoriteten va innbyggerne som deltok, har enten vært bosatt i kommunen i mange år, eller er født og oppvokst i området. Hele 70,5% svarte at de har bodd i kommunen i 15 år eller mer. 15,5% har bodd i kommunen mellom 5-14 år. Lavest tall er 14,0% for mellom 0-4 år. Ang. hvor beboerne opprinnelig kommer fra, har hele 96,2% svart at de stammer fra Norge. Andre steder i Europa, ligger på rundt 1,5%, og utenfor Europa er 2,3%.

Innbyggerundersøkelsen» som var tilgjengelig på kommunens nettsider hvor beboerne kunne komme med tilbakemeldinger på alle aspektene ved kommunen i form av tall. Disse tallene har nå blitt veid opp mot gjennomsnittstallene for Norge. Min analyse angående dette, vil vise om Karlsøy kommune ligger over, midt i, eller under gjennomsnittet.

For undersøkelsen i 2021, Spørreskjemaet er formet ved at beboerne har svart om de har tatt i bruk de forskjellige tilbudene fra kommunen, i dette tilfellet biblioteket. Dersom svaret var «Ja», har gjennomsnittet svart at fornøyd-skalaen er på 4,4. (Se vedlegg 8) Dette er et tydelig lavere tall siden sist undersøkelse i 2016, da gjennomsnittet lå på 4,7. Resultatene fra den nyeste, 4,4, er også merkbart lavere enn det gjennomsnittet for hele Norge, på 5,2. Dette forteller at folk flest er mindre fornøyd med biblioteket, men man må også vurdere pandemiens affekt her. Covid-19 eller ikke, tallet er allikevel lavere enn ønskelig.

19.De digitale litteraturer

Til tross for at bibliotekene fysisk stengte ned, behøver ikke dette bety at alle tjenestene forsvinner for brukerne, og at vi nå har sett et høynet fokus på det digitale (Skare, 2021) Bibliotek har måttet bevege seg vekk fra fysisk ansikt til ansikt kontakt, til mer digitale eller hybride modeller, og dette er ikke nye konsepter, men pandemien og dets sosiale utfordringer har vist hvor avhengig vi blir å være av disse fremover. (Oyelude, 2022) Karlsøy Folkebibliotek har i mindre grad tatt sosiale medier i bruk, som egentlig i lengre tid har blitt brukt av andre norske folkebibliotek for å nå ut til brukerne. (Skare, 2021). Det foregår lite kontakt via Facebook, men under min praksistid, organiserte jeg og en nå tidligere IT ansatt på rådhuset å bruke Facebook for å reklamere for Bokbussen. Vi skrev et innlegg om bussens tilbud og timeplan, og jeg fotograferte bussen da den ankom Hansnes Skole, og så ble innlegget publisert. Det ble ikke fortalt til meg at noen av besøkende hadde sett denne posten., men ettersom min tur ved bokbussen, og ideen om å publisere det på facebook var en siste liten affære, håpte vi at det i hvert fall kunne opplyse om bussen eller skape interesse til neste gang. Å bruke sosiale medier hyppigere for informasjon er noe som burde være en selvfølge i dagens sosiale medier-oppslukte samfunn.

Grunnet den varige pandemien vi er under, har utilgjengeligheten på fysiske bøker forårsaket en større vekst på mer digitale litteraturformer. (Ashakar, 2020) Lydbøker har vært tilgjengelige som en alternativ form for litteratur i flere ti-år, men den enorme veksten vi har sett til i dag kan ikke sammenlignes. Jeg som barn var aldri interessert i slike lydbøker, selv om jeg eide flere i bokhyllen min, hvor mesteparten var Harry Potter. Personen som leste høyt leste aldri raskt nok, og irritasjonen ga meg indikasjonen av at dette ikke var noe for meg. Kanskje nøyaktig slik har andre personer har tenkt, bare om de fysiske bøkene i motsetning til de lydbaserte. Det var ikke før to år siden, under den første nasjonale Lock-downen i Norge, at jeg aksepterte et rabatt-tilbud på appen Audible gjennom en YouTube-kanal som stadig hadde dem som sponsor. Aldri før hadde jeg hørt om dette selskapet, som ble lansert i 1995. I dag finnes det overalt, mest populært som applikasjon på mobiltelefon. En kan så å si finne sponsorer og reklamer på disse selskapene på alle former for sosiale media. Gjennom et abonnement får man tilgang til flere tusener av bøker (men man må fremdeles betale for flere utenfor abonnementet). Men under en særdeles stressende eksamenstid prøvde jeg ut en lydbok via appen mens jeg arbeidet, og kunne til slutt konkludere med at det ikke var så ille som jeg hadde tenkt. Tilgjengeligheten og mulighetene av en slik applikasjon og lignende

selskap kan nå bringe litteratur rett i ørene til de som enten ikke liker lesning eller som ikke har tid i hverdagen, og inkluderer da et stort folkeantall ikke før tatt i betraktning.

«Vi er blitt mye mer beviste på alt som heter digital produksjon, hvor viktig den delen av bibliotekvirksomheten er, og det er en erfaring vi vil ta med oss. Digitale tjenester som vi tilbyr, som e-bøker, har blitt enda viktige, den utviklingen vil vi ikke kunne reversere.» skriver Letnes i «*Bibliotek i koronaens tid – hva skjer i biblioteket akkurat nå?*» fra mars 2020.

E-bøker er et annet alternativ til fysiske bøker, og for tiden har Amazon sitt eget «Kindle» (lansert 2007) så å si monopol på markedet. Ettersom det er direkte knyttet til Amazon som selskap, er det da digitale versjoner av mesteparten av nyere bøker for salg. Kindelen, og andre slike e-bøker fungerer som et digitalt nettbrett som lett kan tas med overalt, og gi tilgang til tusenvis av bøker og litteratur, bare uten de fysiske aspektene. Dette er både plass sparende, økonomisk og bærbar. Etter Covid-19 traff, har Storbritannias bibliotek registrert en økning på 78% for låning av ER-bøker. (Holland, 2021)

«Kindle e-reader is probably the most innovative and technologically advanced alternative to a book. Kindle e-readers are getting popular as its glare-free screen, successfully simulates the book like reading experience to a greater extent.» (ReaderzPlanet.com)

E-bøkene som digitalt litterært medium er ikke et alternativ for alle. Personlig foretrekkes det fysiske bøker her i hus, til tross for at det ligger en KODI i hyllen min med titalls av bøker lastet ned. Forskjellen mellom de fysiske og det digitale er vesentlig, og en må selv finne hva som gir den beste leser opplevelsen. Allerede i 2016, skrev BBC en artikkel med spørsmålet om de fysiske bøkene er på vei ut. *“I think printed books just for plain old reading will, in 10 years from now, be unusual,”* Shatzkin, Nuwer, 2016)

«By this time, we know what an e-book is. It can be differentiated from the device we read it on, a device such as an e-reader, tablet, or smartphone, and in many cases, it can be read on multiple devices. The e-book is not the device but the text that is displayed on the device» (Esposito, 2012) Dette sitatet kan brukes som en form for forsvar for de som mener at disse digitale formene ikke bringer frem «følelsen» og «energien» en får av den fysiske boken. Om det er slik at vi mister en essensiell del av leseopplevelsen med å lese på en skjerm, og ikke et fysisk papir, er gjerne en individuell personlig forstrekning. Grunnprinsippet med disse formene for litteratur, var å inkludere og trekke flere individer til markedet, og dette fortsetter

å vokse dag for dag. Særlig under denne perioden, hvor flere har hatt opp gamle hobbyer og interesser for å finne balanse i en ustabil hverdag.

Tilgjengeligheten til begge disse alternativene er den viktigste årsaken til dens gigantiske vekst gjennom disse årene i pandemien. I en hverdag for en skal holde seg mer og mer innendørs, utenfor sosiale kretser og en mer isolert hverdag, er ideen om å få en hel bok enten på øret eller den lille skjermen høyst fristende. Spesifikt er lydboken populær, ettersom den kan høres på uansett hvor man befinner seg, perfekt passende til reiser og pendling. I dagens samfunn er det vanlig å ha et par øreplugger eller hodetelefoner i øret helt vanlig, som også øker forbruket av disse lydbøkene. Ifølge Joumana Khatib fra the New Times (2021) har E-bok salg økt, som reverserte en lang nedgang, ifølge Association of American Publishers.

«Audiobooks are expected to supersede ebooks as they are lot more convenient to use and allows the listener the flexibility to do something totally unrelated while listening to them at the same time.» (Ashakar, 2020)

For Karlsøy Kommune, som innebærer flere separate øyer, ville det gitt mening dersom de digitale alternativene var de mest populære. Dette er med tanke på avstander, reisetid for å komme seg til biblioteket eller til Tromsø by er lett tilgjengelighet. Er det slik? Ikke egentlig. Med en ganske så gammeldags majoritet av beboere, og ifølge bibliotekar (se vedlegg 1) var det ikke like mye ressurser for det digitale under pandemiens høydepunkt, og det har gått tilbake til det gamle budsjettet nå. De populære digitale formene for underholdning ligger fremdeles på det den yngre generasjon vil beskrive som gammeldagse former for digital media, som DVD-er og lydbøker.

Overaskende nok var det første mediet jeg lånte ut til en aktiv låner, en lydbok. Khatib (2021) beskriver også at befolkningen har tiltrodd seg mer til lydbøker, og at nedlastinger av lydbøker har steget med over 16% i forhold til i 2019, også ifølge Association of American Publishers.

Disse lydbøkene står såpass i skjul i kontrast til andre former for digital media. Bakerst og innerst i biblioteket, vegg i vegg og knappe en halv meter fra dørene til Psykiatrisk avdelingskontoret står lydbøkene på rad og rekke. For en som har tatt i bruk digitale lydbøker siden tenårene, gir det å se eldre tykke bokser med lydbøker på norsk en nostalgisk følelse. Naturligvis er disse lydbøkene fremdeles populær for den eldre generasjon, ikke nødvendigvis

min. At dette enda er normen for biblioteket, som da ikke tilbyr noe mer direkte digitale former for lydbøkene, gir mye mening. Det er disse boksene som er tilgjengelig, med et stort utvalg, og brukes mest av lånere som fremdeles foretrekker den versjonen av det digitale. Det ble noen overraskelser derimot; nemlig at bibliotekar har over lengre tid hjulpet eldre med en gratis lydbok app ved navn Lydhør. Appen er skapt av Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB). På deres hjemmesider henviser de til dette; «*NLBs samling av folkebiblioteklitteratur: 18 800 lydboktitler og 6 700 titler i punktskrift.*» (NLB.no/om-NLB). Ettersom biblioteket i fokus her er et folkebibliotek, ble jeg positivt overasket over rekkevidden til appen, og har senere prøvd dette ut for meg selv, og kan si at det ikke er mangel på gratis litteratur i lydbok format. Jeg fikk beskjed av bibliotekar, at å behjelpe brukere med denne appen (ved å bruke lånerens egen bruker til å laste ned lydbøker for dem) ikke er en offisiell del av stillingen, men er en ekstra service noen eldre brukere har funnet svært hjelpsomt. Dette for meg virket som et fantastisk initiativ, til tross for at det er ansett som en bonus for de eldre som ikke ønsker/har mulighet til å reise til biblioteket selv eller å bruke appen selv. Fortsettelsen, eventuelt reklamere mer for denne appen kunne gitt gode resultater for kommunen, som sagt ikke har et eget digitalt bibliotek hvor en kan laste ned lydbøker direkte (stemmer dette

DVD seksjonen er en mindre hylle basert i bakenden av barneavdelinger, med retning vegg. Det tok meg selv flere dager å legge merke til selve hyllen og hva som var plassert der. Innenfor hylle-radene var det plassert DVD-er i hytt og pine. Ringenes Herre var plassert liggende bak Bugs Bunny osv. det vart lite orden, organisering og ingen former for merking. Det var fremdeles en del interesse av dette, og det kom stadig inn flere DVD-er i posten, og som ble senere ble utlånt. En litt bedre plassering kan gjøre mye for å belyse at biblioteket har dette tilbudet.

Ser man bort i fra veksten av de digitale formene for litteratur, er det også tydelig at den globale interessen for bøker (også de fysiske) har vokst. Å ta opp andre interesser som lettere kan gjøres under hjemmets fire vegger. Jannicke Wold Rød skriver i 2021 artikkelen «*Undersøkelse om bibliotekenes digitale omstilling under koronapandemien*» hvor hun beskriver at bibliotekene flest hadde hatt en jevn overgangs til det digitale, ettersom dette allerede hadde vært i fokus over lengre tid, og at det ikke er like nytt som en ville trodd. Til tross for at noen bibliotek er bedre egnet til å tilby digital litteratur, (som Karlsøy Folkebibliotek) har det digitale allerede vært tilstede over lengre tid enten i mindre eller større

grad. Det har også fremdeles vært savn angående fysiske oppmøter og arrangement, og Rød nevner skolebesøk og barnehagebesøk. Etter egne observasjoner hadde ikke barnehagene ved Karlsøy Kommune vært informert om biblioteket var helt åpent, og da de fikk vite med sikkerhet, begynte de ofte å komme flere ganger i uken. (I hvert fall barnehagen som er rett rundt hjørnet for rådhuset)

20. Veien videre – Forandring fryder

Etter samtaler med de ansatte ved huset, og etter mine egne opplevelser i arbeid ved rådhuset, har det kommet flere innspill til bibliotekets forbedringer og dets framtid etter pandemien. Nedenfor introduserer jeg kommende og aktive ideer for å hjelpe biblioteket fremover, ettersom bibliotekets hovedmål burde være å fylle behovene til samfunnet rundt. (Supple.com) Dette har falt noe bort under disse to årene pandemien har herjet ikke bare i resten av verden, men også her oppe i Nord-Norge.

Nye hyller: Bibliotekaren snakket flere ganger i mine perioder i arbeid ved biblioteket, at det var blitt godkjent midler til bestilling av nye hyller til å enten fylle tomrom i lokalet eller bytte ut eldre og slitte hyller. Som tidligere nevnt har de allerede opplevd en større hyllekollaps i barneavdelingen, hvor hele barn-fakta hyllen raste sammen og skapte rot som ikke ble ryddet opp på en god stund. dette første til et større kaos med bøker i tilfeldig rekkefølge, og ikke det bestemte Dewey-desimal systemet som var satt. Dette har lenge vært en plan, men det har fremdeles ikke kommet til et aktivt stadium.

Omorganisering av hyller: Sammen med planen om de nye hyllene, ser jeg og andre jeg forhørte meg med, at en omorganisering av hyllene kunne vært en ny forfriskende start. Dette fikk vi allerede prøvd oss på høsten 2021, hvor vi skilte ungdomskategorien fra barn-og ungdom til sin egen hylle-rad ved TV-seksjonen. Dette var både et strategisk og estetisk valg, ettersom de nå står hvor de eldre barna/ungdommen samler seg for å bruke digital underholdning, samt at det ikke passet seg å ha voksen-relaterte bøker tett i tett ved bøker for de minste. De færreste ungdommer som ønsker å finne en bok vil nødig bevege seg inn på barnehage-barneskole avdelingene, og har nå sin egen. Det er også her vi organiserte en egen annen-språklig hylle som rekker i den rette aldersgruppen, siden den forrige plasseringen i en vinduskarm holdt de skjul for majoriteten. Dette hadde og vært nyttig med flere skillere for alfabetisering, eller lapper med alfabetet for en hel hylle-rad som får tiden står organisering

alfabetisk, uten at det er noen skilt/lapper som påviser dette. Eneste måten å lete frem etter forbokstav på forfatter er å bruke øyene til å lete. Dette er per dags dato et aktivt prosjekt.

En annen plan er å bytte rundt på hvor sjangrene står plassert. De mest populære sjangrene er romaner, krim og de norske kjærlighetsromanene (også husmorporno), hvor hen kun kjærlighetsromanene står tydelig i en egen monter. Krim og romaner står gjemt mellom hylleradene, og roman hyllene står knappe en meter unna døren til kontorlokalet for psykiatrisk avdeling. På den måten blir ikke de ikke like godt sett. Det samme gjelder for krim. I 2021, ble det opprettet en egen krim utstilling, og planen for påsken 2022 er å skape en større utstilling med ny-innkommende krim-romaner. Det besøkende ser først og fremst når de kommer inn i området er meget tomme hyller med strikke bøker, og bøker om kosthold. En ansatt ved service-kontoret kommenterte av samfunn- og kropp/sinn hyllene som tar meget stor plass står lengre fremme og mer tydelig enn de faktiske populære sjangrene. Dermed er det en plan reorganisere hvor hyllene står, inklusive de nye planlagte hyllene, for å bedre fremheve litteraturen.

Barneavdelingen: I tråd med omorganisering og nye hyller, hadde bibliotekaren ønsket å ta inn flere barnebøker og lage et større område for barn. Etter samtale med en annen ansatt på bygget som før har hatt ansvar fro biblioteket før, beskriver en tid hvor barnehagen ofte besøkte biblioteket. Til tross for en komisk forbigående kommentar angående volumet til barna, var dette gode minner for de ansatte. Per i dag er ikke barneavdelingen stor nok til å romme mer enn et par barn, med sitteplasser og et bord som også rommet mye av arealet. Bibliotekar hadde gode ideer om hva og hvordan barneavdelingen kunne bedre benyttes, og ryddes opp i. Det er også merkbart hvordan flere rader av hyllene står tomme, kun fylt med bokstav-skillere for alfabetisering. Derav ønsket om flere barnebøker og bedre bruka v hyllene. Mange av hyllene brukes som utstilling av spesifikke forfattere eller populære bøker slik at det ikke skal se for tomt ut. Lese-løven er også et populært.

Sofa-grupper: Det ble nevnt i forbigående fart at det hadde vært en bedre løsning å flytte den større sofagruppen til et mer sentralt sted mellom hyllene, enn slik den er plassert i dag, lengre inn i biblioteket og gjemt inn til siden. Til tross for god vindusplass og utsikt ut, er det ikke like lett å fange med blikket og da kan besøkende overse det. Det har også kommet opp i samtaler med ansatte at ideen om å bytte ut møblene med nye, er av interesse. Når man skal velge seg ut nytt møblement, må man tenke på hva brukerne trenger og deres behov. Dette

burde inkludere passende arbeidsområder, hvor en kan arbeide enten alene eller i grupper, eller stillere lesekreter. (Supple.com)

Avis-seksjonen: Tidligere var avis-seksjonen plassert i midtgangen gjennom biblioteket. på den måten tok det både opp arealet, men det var umulig å overse. Dette var og er fremdeles svært populært hos besøkende, ettersom å lese en avis i en komfortabel sofa mens man venter, virket som en vanlig affære ved de eldre beboerne i kommunen. Det er fremdeles populært, men det gjenstår å se om den nye plassering, estetisk vakkert slik den er, kan gi nedgang i bruken.

Utstillinger: Per i dag er det plassert ut to mindre utstillinger i biblioteket. Med unntak av «utstillingene» ved barne- og ungdoms avdelingene er de kun to utstillinger uten særlig spesifikke temaer eller sjanger. Det ble under juletidene laget en juleutstilling, samt at jeg og min kollega samlet sammen en utstilling med nye innkommende bøker (mange fra kulturfondet) som svar plassert i midten av inngangen til selve rådhuset og det kom mange gode tilbakemeldinger på dette. Dermed er tanken på flere utstillinger, særlig temafokuserte utstillinger. Å skape en utstilling eller to er i bunn og grunn ikke en krevende affære. Det trenger hverken koste mye eller ta mye tid. Som Susan Phillips presenterer i «*Great Displays For Your Library Step By Step*»: «*Crafting library displays are really all about gathering ideas: where to find them, how to get them, and finally making them materialize.* » (Phillips, 2008)

Å fylle romrommet: Det siste som er ønsket for biblioteket, er å få fylt inn tomrommene. Dette inkluderer både å få inn flere hyller, flere bøker og flere utstillinger.

Bedre merking: En større utfordring på biblioteket etter min erfaring, er mangelen på merking. Visse hyller er merket med klistremerker over hvilke tema bøkene plassert der skal omhandle, men disse er gjerne for uklare. Bare noen hyller har merking, og innenfor der er det bare roman, krim og barneseksjonen som er merket med alfabetiske bokser. Flere hyllerader står uten, blant annet. fantasi og ungdom seksjonen. Dette står hånd i hånd med omorganiseringsplanen, hvor det er snakk om nye hyller, nye plasseringer og bedre merking. Det er også en utfordring at alle de ny-innkommende bøker som skal merkes etter Dewey desimalsystem, dvs. de fleste ikke-skjønnlitterære, ikke har merking. Den lengre koden må per dags dato skrives ved strekkoden bakerst på boken, som vil si at tallet ikke er synlig fra boksens posisjon oppstilt i hyllen.

Bedre annonser og kontakt med brukerne: Det har blitt tydelig etter min tid på biblioteket, at det er lite kontakt eller annonseringen mellom bibliotek og brukerne i kommunen. Det er lite reklame å finne, ingen plakater og lite på nett. Å skape en bedre kontakt på f.eks. kommunens hjemmeside, eller ved i en lokal facebook-gruppe er et godt forslag. Per i dag går all kontakt enten til meg som vikar, eller via E-post til biblioteksjef. På denne måten er det en kontaktsperre, og det er ikke ønskelig dersom en ønsker å skape bedre kontakt og lett kommunikasjon mellom bibliotek og låner.

Ute-aktiviteter/Litteratursti: Under en samtale med en av avdelingssjefen på rådhuset, ble det foreslått at en av en sommeraktivitet som biblioteket kunne arrangere var en litteratursti. Karlsøy Kommune er omringet av vakre naturområder, og lokalbefolkningen flest er opptatt av uteliv. En litteratursti vil si at et naturområde eller en sti merkes med blant annet. skilt og postkasser med spørsmål, svar eller kvoter tilhørende populærlitteratur som kan involvere og kombinere litteratur med uteliv. Dette er ikke en ny ide, og har vist seg å være et populært arrangement flere steder i Norge. I Trondheim har vi den nylagde litteraturstien på Ila, og Nasjonalbiblioteket har gitt støtte til flere slike prosjekter. Ifølge Bibliotekuntvikling.no er det blitt populært på å kombinere naturlivet med litteratur med slike prosjekter, og jeg ser nytten av en slik vinkling for kommunen.

Selvbetjent med lengre åpningstider: Som jeg skrev under observasjonsdelen av denne oppgaven, har det tidligere vært svært populært med lørdags åpne bibliotek. Dette er ikke en mulighet per dags dato, men det har vært tydelig, særlig under vinterferien, at hadde bibliotekets åpningstider vært litt mer inklusive, så kunne dette bringe inn flere besøkende som ikke har mulighet til å komme under de vanlige 8-16 timene. Det kunne og vært en ide å vurdere muligheten for å kun holde biblioteket åpent lenger ut på kvelende, også kun på visse dager. Det er fullt mulig, grunnet bibliotekets plassering, å låse all annen form for tilgang til de andre institusjonene på bygget, uten å stenge av biblioteket. Nå som selv-utlånsmaksinen på nytt er oppe å kjøre, kan denne være behjelpelig når bibliotekar har dratt for dagen. Da kan besøkende som fer opptatt med jobb eller skole på dagtid, ta turen innom. dette kommer selvstant med en viss disiplin og forventning om at biblioteket ikke lider ødeleggelser av materialer eller at ting blir stjålet, men dette er nei man må lite til brukerne for. Fra og med høsten av har det blitt bestemt at biblioteket skal ha åpent en del ettermiddager, og dette er meget positivt. Det blir også åpent i hvert fall en lørdag i måneden.

Selv-bemanning for bibliotekar har vært rundt i over flere tiår, og på sitt vis dekker arbeidsoppgaver og er tidssparende for både bibliotekar og låner. (Dejoice, Sennyey, 2000) Dersom det er en mulighet at låner kan finne litteratur selv, for så å låne dem selv, bør dette absolutt være en selvfølge for biblioteket at ikke alle ønsker eller har tid til en samtale eller særlig kontakt med de ansatte. Særlig under Covid-19 pandemien, hvor mindre direkte kontakt har blitt et krav, og effektivitet i gjøremål forventet, er bruken av selvbetjent en selvfølge. (Wang, Won, Yuen, 2021)

Arrangementer og et mer inkluderende bibliotek: Dette kan høres ut som noe av en selvfølge, men det har vært lite sosiale arrangementer (eller arrangementer i det hele) både de siste årene før pandemien traff, og nå. Biblioteket som et sosialt og inklusivt område har jeg allerede gått inn på, men det er viktig å koble det videre til hvilke arrangementer som burde planlegges, og formålet med dem for å skape det optimale møtestedet både for sosiale og litterære formål.

Digitale arrangementer er fremdeles en stor mulighet, og ikke bare grunnet pandemien fremdeles er overalt i samfunnet. Vi har gått over en til en merkbar digital verden, og det er ikke alle som er like klar til å gå tilbake til slik det var før. Mange har gått over en mer hybrid-hverdag, hvor en blander og bytter på hjemmekontor og fysisk oppmøte. (PWC, 2021) Med en kommune basert på flere øygrupper og distanse, med mange eldre og syke, er det i min personlige mening at det fremdeles kan være positivt med digitale arrangementer, eller at det skjer både fysisk og blir streamet digitalt til de som ikke kunne møte opp.

Andre typiske arrangementer vil være lesestunder for barn, streamede film-kvelder for alle aldre (ettersom de største strømming-servicene er såpass lett tilgjengelige) var det en ansatt ved rådhuset som tipset om populariteten med Disney+ kvelder for alle interesserte. Dette kunne også vært svært positivt for eldre som kanskje ikke har slik strømming tilgjengelig.

Det har også vært av interesse å få i gang flere skolerelaterte arrangementer, både i ferier og innånd i skoleåret. Avtaler med barnehager er allerede i gang, og ungdommen bruker biblioteks arealer for et sted å være under ferier (slik jeg observerte under årets vinterferie).

21. Spøkelsene på loftet

Eskene med bøker tilsendt fra kulturfondet ankommer folkebibliotek rundt om i Norge med den hensikt å spre litteratur for å styrke vårt språk, samt vise til et stort mangfold av litteratur av mange sjangre. Både dikt, barnebøker, novelle-samlinger og krim er å finne i disse leveransene. (Biblioterksentralen.no/kulturondboker)

Da pandemien rammet Karlsøy Kommune hardt, og de ansatte ikke lenger var like tilgjengelige som før, hopet det seg raskt opp med esker som endte opp på loftet. I løpet av disse to årene, har esker endt opp under taket til rådhuset, hvor de så har blitt; liggende spredt på gulvet i forskjellige faser av nedbrytning. Disse eskene inneholder både nye bløder tilsendt av kulturfondet, kasserte bøker og tema-relatert litteratur. Dette har visst vært et voksende problem allerede før pandemien brøt ut, men det antallet bøker etterlatt på loftet har steget merkbart siden da. Et rødt antall med esker ligger nok på rundt 60-60 stykker (eskene plassert inne på bibliotekets faktiske lager er ikke telt med her). Bibliotekaren har gjort stor innsats i å holde tritt med kassering av gammel og slitt litteratur, men det skal fremdeles mer til. Arnesen ave tydelig på at det var ønskelig med assistanse av assistenter for å lette på trykket, men dette har ikke blitt godkjent per dags dato. Våren 2022 ble jeg informert om en plan som var på vei til å bli aktuell da smittevernreglene ble innsatt i pandemiens begynnelse. Planen var å tilby bøkene til en billig penge eller å gi dem bort til beboerne i kommunen i helgene. De ønsket å gjøre opprydningen til en sosial sammenkomst og å samtidig tilby litteratur. Naturligvis va rikke slike sosiale sammenkomster mulig de siste to årene, men nå som pandemien er «offisielt» over, er det nå snakk om å gjøre ideen aktuell igjen.

22. Studenten mot Korona – Å studere og arbeide under en pandemi

I det jeg selv skulle begynne mine videre studier med mastergraden, traff Korona pandemien Tromsø. Full lock-down, fjernstudier og en helt ny hverdag. Til tross for dette merket jeg ikke hvor tungt det egentlig var, ettersom jeg allerede var noe vant til å ha en professor i en helt annen by, også et helt annet land. Da jeg skulle begynne i praksis derimot, innså jeg at arbeidet ikke ble like lett å håndtere, slik det hadde vært fra sofaen hjemme. Å bedrive pendling fra en kontinuerlig smittesituasjon i Tromsø, til den særdeles roligere Hansnes var en relativ utfordring. Smittevern var fullt i gang for sikkerhets skyld rundt hele Kommunen,

besøksantall på rådhuset og særlig biblioteket var magert og ikke minst redselen om jeg selv kunne vært smittet, og så smitte videre uten å være klar over det.

En ny og digital hverdag traff folket med et brak, og i disse siste to årene har hjemmekontor og hjemme studier vært normen. Selv hadde jeg ingen fysiske studier før det ble en mulighet igjen våren 2022, men da oppdaget vi at siden studenter kan være hvor som helst så lenge de har internettilkobling, var jeg den eneste studenten i min klasse som fremdeles var i Tromsø. Resten hadde enten flyttet til andre byer av ulike grunner, eller flyttet tilbake til sitt hjemsted. Det var i starten nokså komfortabelt å vite at alt man trengte for å dra på skolen, var å rulle ut av sengen og starte datamaskinen. Eneste utfordringen var om møtene på enten Zoom eller Teams ville slippe deg inn før forelesningen startet. Nå er det også slik at det ikke er alle som foretrekker å studere hjemme sofaen, med alle mulige slags distraksjoner. Hjemmet pleide å være nettopp det, et hjem. Nå skulle det også fungere som skolebenk og arbeidskontor. For en enslig student som bor alene, var ikke dette like utfordrende som de med familie og barn, som også ble hjemme da skolene stengte ned. Etter å ha snudd fokuset over til at arbeid som kan gjøres hjemmefra, burde gjøres hjemmefra, er nå tanken på å returnere til det fysiske kontoret eller skolebenken, nokså bisarr.

«Coronavirus has changed the attitude of employers, too, and many are adapting to the idea of permanent remote work» (Gamms, 2021)

For de som har et ledig område i hjemmet som kan fungere som kontor og studierom, hvor en kan distansere seg fra andre i hjemmet, kan tenkes å foretrekke hjemmekontor. For noen fungerer det, og for noen fungerer det ikke. Ikke alle har slike muligheter i hjemmet, og ville foretrukket fysisk oppmøte. Det er også snakk om det sosiale i dagen som svinne hen under hjemmestudier og kontor. Som student hadde jeg kun kontakt med de andre studentene over nett, og dette var mer for å oppdatere og assistere hverandre. Det sosiale aspektet med arbeidsdagen kan også være et vitalt punkt for mange, men det kan heller ikke generaliseres til å gjelde alle. Det er ikke slik at hver arbeidsplass har et blomstrende sosialt felleskap, og disse kan tenkes å foretrekke hjemmekontor. Uansett om en anså det plutselige skiftet til hjemmekontor med negativt eller positivt lys, har folk flest blitt vant til, også svært komfortabel med fjernarbeid. Med pandemien fremdeles i omløp i dag, er det ikke alle som ønsker et nytt skifte tilbake til kontoret full tid. Det virker til at det den nye post-pandemiske

arbeidsdagen kommer til å bli en blanding av både hjemmekontor/fjernarbeid og fysisk oppmøte. (Gamms, 2021)

De ansatte ved Karlsøy Kommune var i lengre tid i hjemmekontor, og det var kun et få tall av ansatte som var fysisk tilstede gjennom denne første tiden under Lock-down. Servicekontoret har nemlig et krav om å ha en ansatt på kontoret under åpningstidene, men dette fungerte siden de kunne være totalt beskyttet fra andre. Kontoret er nemlig helt lukket fra andre, og har en som oftest lukket dør, og en liten luke som åpnes for de utenfor som trenger assistanse. Bibliotekaren var en av de som har vært mye i hjemmekontor. Nå derimot, virket det til at de fleste har returnert til en del fysisk oppmøte, men mange har en hybrid løsning (mange som enten er litt sykemeldte, eller som ikke er bosatt ved selve Hansnes, arbeider hjemmefra et par dager i uken.

«Due to the COVID-19 pandemic, many workers were abruptly asked to WFH due to stay-at-home mandates to meet social distancing requirements. These workers reported a decline in overall physical and mental health status and an increased number of new physical and mental health issues.» beskriver Xiao, Becerik-Gerber, Lucas og Roll i deres artikkel *«Impacts of Working From Home During COVID-19 Pandemic on Physical and Mental Well-Being of Office Workstation Users»*. Noen vesentlige årsaker til dette var mindre sosial kontakt med kollegaer og andre, mindre fysisk aktivitet og helseplager som kommer av mye tid foran skjermen i sittende stilling. Samme kan sies å gjelde for studenter, som også mister det fysiske og det sosiale. Forskning viser at ensomhet og følelsen av isolasjon i en sentral tid i en students liv (som f.eks. mitt studie år da pandemien traff) kan være psykisk skadelig. (Bestcollages.com, 2020) Jeg var så heldig med at jeg valgte å studere i min hjemby, med familie og venner nært. Jeg hadde også en sosial og samfunnskritisk jobb i en nærbutikk, og dette tvang med ut dørene og i kontakt med andre (med smittevernstiltak selvfølgelig). For min egen mentale helse, var dette uvurderlig, ettersom studiene var tunge å komme gjennom i sofaen mens jeg lyttet til generelt tungt materiale gjennom Zoom, som på flere måter kvalte min motivasjon. For de studenter som er tilflyttende, som da blir låst inne og som ikke får oppleve det sosiale studielivet som forventet, er det åpenbart at dette kan ha hatt skadelig effekter. *«According to research, the loneliness that stems from being isolated during this crucial time in students' lives can be physically harmful»* (BestCollages.com, 2020)

Nå i 2022, har flere studier returnert til bakte til fysisk undervisning, mens noen bedriver enten en blanding av fysisk og digitalt, og noen formidles helt digital. Det er alltid individer som foretrekker hjemmets fire vegger for studier, og andre som ønsker det motsatte. Det er derimot klart at med såpass alvorlige tilstedeværelsen av pandemien, har logget som et teppe over motivasjonen og drivet til oss studenter (og for de meg hjemmekontor). Fjernstudenter som er vanlig i dag, var allerede implementert i studier før pandemien, men ikke likeutbredt som det er i dag.

Til tross for de negative aspektene med å bruke mer tid hjemme for både arbeid og studier, kan det også tenkes at mange finner mer kontakt med egen familie, og dyreliv og fokus på husdyr har blomstret ved siden av det hele. (Ho, Hussain, Sparagano, 2021) Personlig fikk jeg mer kontakt og et tettere forhold til egne foreldre, med daglige samtaler over Face time. Da min motivasjon for studiene svinnet hen, blomstret mitt familieliv og kontakt med venner som da var mer digital enn fysisk, men jeg kan ikke si at det var noe negativt. Jeg utfordret følelsene av mindre motivasjon og isolasjon med å sørge for mer kontakt via nett, og mer fysisk aktivitet som hjemmebrenning eller turer ute.

Mulighetene til å arbeide som en selv foretrekker, også med fjernarbeid, øker også muligheten for å beholde ansatte som ikke er bosatt i området. Hjemmekontor åpner også for større muligheter for arbeidere som ikke bor i nærheten av kontoret, eller som mange gjorde i pandemien, flyttet av ulike grunner som familier, forhold eller andre årsaker. (Frost, 2021)

Gül Özüdođru skriver i «*Problems faced in distance education during Covid-19 Pandemic*» (2021) at litteraturen og studier angående problemer studenter har måttet takle under Covid-19 pandemien, er i mindretall.

«The majority of respondents were those who normally worked in office environments, and the study also found significant numbers said their mental health – 40 per cent - had worsened after working from home. Respondents were evenly split on whether they could effectively wind down after a day of WFH, with 37 per cent reporting problems. Some evidence also suggests WFH is more likely to induce workers to work when ill, compared to than in the workplace, with almost half – 49 per cent - reporting they were more likely to do so. »

Skrives det i en artikkel fra Strathclyde universitet i Glasgow fra 2021. Artikkelen gjennomgår WFH (Work from home)

Artikkelen beskriver også hvordan folk flest ønsker å arbeide både hjemme fra og på kontoret, med mindre margin på fysisk kontor. Det som det må legges mest vekt på, ved siden av smitteverns risiko, som per i dag er avvirket i Norge, må det være opp til de ansatte og studenter selv om hvordan det ønskes å arbeide. Hjemmefra eller fysisk. (Strathclyde University, Glasgow, 2021)

23. Konklusjon

For å konkludere kan jeg her nevne problemstillingen, og hva mine fokus for denne oppgaven har vært. Pandemien har berørt det kommunale biblioteket og dets kommune ved at alle de sosiale aspektene har falt bort, fysisk nødvendig arbeid har over lengre tid hopet seg opp, og man ser en mindre positiv tilnærming fra brukerne. Men det skal også poengteres her at leselysten i samfunnet generelt har økt, sammen med lånetallene, nettopp på grunn av pandemien og hvordan det har gitt folket mer tid til lesing. Karlsøy Kommune står ved et meget særskilt punkt for pandemiens effekter, og mye av dette er grunnet kommunens oppbygning. En øy-basert kommune med lange avstander, og vanskelige reisemetoder har videre ført til betydelig mindre bevegelser til kommunens hovedsenter, nemlig Rådhuset på Hansnes, hvor biblioteket er lokalisert.

For å oppsummere videre, har jeg gjennom flere perioder ved Karlsøy Folkebibliotek og Rådhuset, opplevd hvordan pandemien har berørt samfunnet. Med en bibliotekar som også er en pendler, som i over lengre tider ikke har vært tilgjengelig, og med et bibliotek i perioder stengt, har ført til at flere har gitt opp å bruke biblioteket. Kommunen har også mange beboere i risikogrupper, både ansatte og brukere inkludert. Med en eldre garde som ikke er like vant til digitale tilbud, som en fra min generasjon, er det tydelig at biblioteket ikke har kunne tilbydd mange digitale former for formidling annet enn telefonsamtaler, E-post assistanse og de mer «gammeldagse» formene for lydbøker og DVD-er. Gjennom intervju, observasjon og statistikk kan jeg konkludere med at bibliotekets bruk som noe sosialt møtested (annet enn venterom) har falt bort, men at lånetallene fremdeles har steget, særlig for barn. Årsaken til dette er så enkel at befolkningen har hatt mer tid til å utforske nye eller gamle hobbyer, og

mange har funnet komfort i litteraturen under disse to stressende årene, uten at de trenger å forlate de trygge fire veggene i hjemmet. Lock-down, utilgjengelig bibliotekar og en ikke-så-lett tilgjengelighet generelt har plassert biblioteket som mer en ettertanke, og institusjonen strever noe med å komme tilbake til dets optimale nivå. Det har fremkommet en del misnøye fra beboere og brukere i kommunen, gjennom samtaler og observasjoner, og det er viktig at det tas en kraftig tak for å komme videre med forsømte oppgaver, mesteparten som krever fysisk tilstedeværelse, og ikke bare hjemmekontor. Å få kontroll over et rotete bibliotek med lite oversikt over bøkene som ligger i hyllene, er noe av det første en burde tas tak i.

De neste stegene for biblioteket burde være å få ryddet opp i bibliotekets fysiske rom, fornyet gamle og ustødige hyller og møbler, få ryddet på loftet, for så å begynne arbeidet med å inkludere beboerne gjennom arrangementer, både digitale og fysiske. Digitale funksjoner behøver ikke være av høye kostander, og som kan inkludere de som ikke klarer, eller ikke ønsker, å møte opp fysisk. Nå som pandemien har vekket leselysten for mange, er det nå tiden for at biblioteket kommer sterkere tilbake og plasserer seg selv tilbake som en litterær, men også som en sosial og kulturell institusjon.

Vedlegg 1 - Intervju med bibliotekar for Hansnes Bibliotek –

Hvem er det, ifølge deg selv, som har brukt biblioteket mest fra før pandemien, til nå? Er det noe forskjell?»

- Ifølge bibliotekar var biblioteket bare åpent på hverdager. Dermed tillot det for det meste tilgang for de som er utenfor arbeidslivet, nemlig pensjonister eller andre som besøker bygget med andre formål. Ansatte og familier var også jevnlig brukere. Det ble her etter hvert tilgang til en selvbetjentkasse, ettersom bygget er tilgjengelig for såpass mange.

«Hva tenker du om dette biblioteket som et sosialt møtepunkt? Som et naturlig ventested for alle som har ærend her på rådhuset, faller bruken mer på venting eller drar det faktisk inn lånere også?»

- Hvem som bruker biblioteket og til hva er ifølge bibliotekar en god blanding. Hansnes har ikke så mange andre sosiale møtepunkter og da er det viktig at biblioteket befinner seg der det gjør. Ett fritt sted der man kan gjøre enge ting. Det er også en del fergeventing ettersom biblioteket tross alt er på rådhuset, rett over fergeterminalen. Det er heller ingen andre brukbare ventesteder enn biblioteket. Alle som skal innen en form for sosial tjeneste bruker biblioteket som ventested. Det er en god del mindre barn og deres familier som faktisk bruker biblioteket som både ventested og bibliotek, hvor de lar barna se gjennom bøkene for å holde dem opptatt. Den eldre ungdom tar visst ofte biblioteket i bruk, men for mer digitale grunner, siden biblioteket både bidrar med datamaskiner og en høyst populær Nintendo Switch konsoll. Voksne er også innom en del, men oftere på kveldstid, dersom biblioteket er åpent.

«Hva tenker du om de store avstandene mellom de ulike øyene som kommunen sin befolkning bor på affekter bruken av biblioteket? Og har dette blitt en enda større utfordring etter pandemien?»

- Det har vært en del utfordringer under pandemien, ettersom biblioteket har måttet bli brukt for andre formål. Legekontoret som for tiden ligger i andre etasje, måtte ta en del av bibliotekets areal til bruk av venterom og vaksiner. Det har også vært en utfordring ved at alle institusjonene deler en sentral inngang, og var det en del av tiden ikke tillatt å ha åpent. Helsetjenestene måtte selvfølgelig gå foran. Området ble også brukt til Stortingsvalget. Bibliotekar påpeker at det skaper jo en del trafikk, men kanskje ikke med de rette intensjoner. Det hadde vært mer gunstig dersom biblioteket hadde hatt større området å strekke seg på, ettersom et lite bibliotek ikke er helt positivt, særlig for en global pandemi.

«Globalt sett er nå veldig populært å lese bøker, mye pga. Lock Down og mindre sosiale aktiviteter. Er dette noe dere har merket her?»

- Siden nedstengingen fikk biblioteket stengt, har dette hatt merkbare konsekvenser. Men allikevel er det mer aktivitet og interesse på E-bøker. Men etter gjenåpningen, foretrekker folk det fysiske. Fra siste måned før pandemien startet, til første måned

etter gjenåpning har låner tallene doblet seg. Dette viser et en form for lettelsens sukk for de som nå føler det er tryggere å oppsøke biblioteket.

«Har biblioteket noen former for digitale bøker som ikke-nære brukere kan benytte seg av?»

- Det har definitivt blitt mer populært, og Bibliotekar sier man har vært mer bevist på å fronte nettopp dette. Karlsøy kommune har derimot ikke egentlig noen gode digitale løsninger, men de har måtte bruke de ressursene de har. Hadde det vært mer ressurser, hadde det vært lettere. De digitale løsningene de har til rådte nå, er digitale samtaler over Skype. Eldre tar også ofte i bruk telefon for assistanse. Under første nedstenging ble løsningen å få i bruk flere kampanjer og løsninger fra fylkesbiblioteket og nasjonalbiblioteket. påpeker at det er fremdeles viktig og populært med personlig kontakt over skranke. Bibliotekar er også opptatt av spill kultur, og dette har dratt inn flere unge og vist hvor viktig det er å skape et inkluderende område for alle parter av samfunnet.

«Hvordan har situasjonen vært på bokbussen, har det blitt tatt mer eller mindre i bruk?»

- Bokbussen, dersom i bruk, tar ofte turen til Karlsøy Kommune og har flere stopp langs veien, med stopp på både skoler og barnehager. Under pandemien har den av og til kjørt med smittevernskrav. Om bussen blir utnyttet derimot, er ofte avhengig av lærerne til klassene. Som regel var det visse lærere som kom til fastsatte tider, og disse har bokbussen måtte støttet seg på. Det e rikke alle som har prioritert bokbussen, og da blir det mindre besøk. Det er ofte de lærerne som selv leser mye, eller har barn som er aktiv i lesning, som oftest besøker bokbussen. Når det gjelder barnehagen på Gamnes, er det nå satt lite tid til stoppet, siden de ansatte ikke har nok bemanning til å kunne ta med barna ut, selv om de ønsker de kan.

«Hvordan føler du oppførselen til lånerne på biblioteket har endret seg siden pandemien?»

- I starten satt ikke folk der, men tok heller med seg bøker hjem. I dag sitter grupper og jobber med prosjekter, eller eldre som bruker det til å sitte å lese. Flere leser digitalt, men nå er det tilbake til det gamle budsjettet. Digitale løsninger er såpass dyre at det kan ikke prioriteres helt. Det har også vært lørdagsåpent siden gjenåpningen og da har det vært stor trafikk. Bibliotekar beskrev det som kaos. Flere familier med barn møter opp, ettersom behovet er der, man trenger bare flere ressurser for å dekke behovet. De kommer oftest i helgene, ettersom, en travel hverdag med stengt bibliotek på kveldene hindrer en god del av befolkningen å komme. De ønsker flere ansatte til å lette på trykket. Hun påpeker også at det kommer til å ta tid før vanene til folket er på plass igjen. Og at det kanskje ikke er helt tydelig at biblioteket har åpnet igjen.

«Hvordan har pandemien affektet deg og din jobb som bibliotekar?»

- Bibliotekar beskriver at det tyngste med å være to år inn i en pandemi, er et praktiske etterslep. Katalogisering, rydding og andre praktiske oppgaver har blitt affektert kraftig av at bibliotekaren ikke kunne være til stede. Nedstengingen, risikoen for en ansatt i risikogruppen og at smitten har alltid vært mindre lokalt for Karlsøy Kommune enn i Tromsø, har skapt en situasjon hvor ikke alle følger smittevernreglene. Grunnet et lite bibliotek og et ikke-eksisterende skrankeområde, er det å opprettholde avstand også utfordrende. De har merket godt at det har vært krevende å ikke ha et godt arbeidsområde. Med hensyn til smittevern, ble det mer kontorjobb. Dette innebar at bibliotekar ble mindre synlig og tilgjengelig. Da det ble mer digitale løsninger, forsvant den gode personlige samtalen mellom bibliotekar og låner både under pandemien og nå. Det planlegges å bygges en ny skranke, hvor brukerne skal kunne se den ansatte tydelig, og også gi bibliotekaren en tryggere, lettere og mer oversiktlig arbeidsplass. Arealet for å bygge denne skranken må også dessverre tas fra biblioteket, og dermed lånere, ettersom det er flere grupper som bruker området samtidig. Det planlegges å rive et lite ubrukt kontor/grupperom på kanten av biblioteket for å kanskje gi plass til skranken. Rus og psykiatri ligger rett bak roman-hyllene på biblioteket, gjemt bakerst i biblioteket. de som trenger å gå dit må også skjermes, så den nye disken kan heller ikke forstyrr eller bruke opp det arealet som allerede ble ofret for å ha institusjonen der. Før pandemien var også det flere fjernstudenter som satt og jobbet som en lesesal, men dette skjer ikke nå for tiden. Det er også ønskelig å ha et sted som kan gi ro og fokus som et grupperom.

Vedlegg 2: Intervju med fast låner –, Anonym

Hvor jevnlig vil du selv si at du bruker biblioteket for tilgang på litteratur? Har du vært en låner over lengre tid?

- *Bruker biblioteket jevnlig, dvs. flere ganger i måneden. Begynte å bruke biblioteket når jeg begynte å jobbe på Rådhuset i mai 2018. Jeg bor på Vannøya, og før jeg begynte å jobbe på Hansnes, tenkte jeg ikke på muligheten å låne bøker her. Jeg rakk liksom aldri innom der når jeg var å tur til byen (hadde aldri noen ærender på Rådhuset), og så virket det omstendelig å måtte til Hansnes for å levere bøkene tilbake innen fristen.*

Har det vært en merkbar endring på bruken av biblioteket for seg selv eller andre lånere du kjenner etter pandemien traff?

- *Biblioteket har delvis vært stengt under pandemien, i hvert fall var det ikke lov ei stund å oppholde seg på biblioteket og lete etter bøker i hyllene. Jeg har også vært mye på hjemmekontor under pandemien, og det gjaldt nok også de som jobber på biblioteket. Jeg har lånt/låner bøker under pandemien, men det har vært/er lengre ventetid for å få tak i nye bøker eller bøker man har bestilt via fjernlån.*

Finner du det du trenger på biblioteket?

- *Ja, i utgangspunktet er tilbudet meget bra. Men av og til kommer nye bøker inn veldig sent. Da har de gjerne vært på butikken ei god stund. Noen ganger har jeg bestilt de fra andre bibliotek. Av og til går det fort, andre ganger tar det like lang tid og det kan hende at vi har fått bøkene på vårt bibliotek før fjernlånet er kommet frem. Noen ganger har jeg endt opp med å kjøpe bøkene på butikken fordi jeg ikke orket å vente så lenge.*

Er du kjent med om biblioteket har noen digitale alternativer?

- *Jeg liker ikke e-bøker eller lydbøker, men er klar over at det finnes på biblioteket.*

Etter samtale med ansatte på rådhuset, har biblioteket før i tiden hatt flere sosiale sammenkomster, er dette noe du har vært med på, og dersom du har, er dette noe som savnes?

- *Jeg har ikke vært med på dette og det er ikke noe jeg savner.*

Hva er din oppfatning av bibliotekets nåværende tilstand gjennom de siste to årene?

- *Synes at biblioteket bare blir bedre og bedre. Det er stadig utstilt nye bøker og innimellom lages det temautstillinger. Nå ha vi også fått en ordentlig skranke inne i biblioteket, dette virker veldig bra, blir enklere for brukere å få kontakt med bibliotekar.*

Hvordan blir biblioteket brukt mest? Blir det brukt som ventested, et sosialt møtested eller er det mest brukt for henting/levering av bøker?

- *Personlig bruker jeg det i hovedsak for henting/levering av bøker, av og til slår jeg av en prat med bibliotekaren, som jo også er kollegaen min. jeg kan også bruke biblioteket i pausene/når jeg føler at jeg trenger en liten beinstrekk. Synes det er spennende å se hvilke nye bøker som er kommet inn. Observerer at biblioteket også brukes av mange som ventested.*

Bibliotekets område har blitt brukt til flere andre prosjekter i nyere år, til både vaksinerings og som stemmelokale. Har du som låner noen tanker om dette?

- *Det frister litt lite å se etter bøker og lete i hyllene når biblioteket brukes til den slags og det sitter folk overalt og «følger med». Man får liksom ikke den roen som man ellers får på et bibliotek. Fra mitt hjemland (Tyskland) er jeg f.eks. vant med at det helst ikke skal snakkes høyt inne på et bibliotek, det skal være stille. Da er det nemlig vanlig at folk sitter der og leser eller jobber, eller rett og slett ønsker å lete etter bøker i ro og fred. Det er noe med denne roen som jeg liker spesielt godt med et bibliotek, og det blir jo selvfølgelig forstyrret av at biblioteket brukes til andre formål. Det blir også gjerne trangt og dårlig plass til å bevege seg mellom hyllene. Jeg synes biblioteket skal kun være nettopp det. Det er noe annet med folk som bruker det for å vente, f.eks. på ferga, de finner seg ofte en bok eller et tidsskrift og leser.*

Får du som låner kontakt med bibliotekar, eller er det grunn til forbedring? Får du hjelp med spørsmål eller bestillinger av bøker dersom du trenger det?

- *Når bibliotekar er på huset, er det utmerket service. Det har jo vært en del hjemmekontor under pandemien, og da forventer man heller ikke å kunne få hjelp på dagen. Kontorsituasjonen for bibliotekar har dessverre vært dårlig, slik at bibliotekar midlertidig måtte flytte inn i en annen fløy og dermed ikke var like mye tilgjengelig ute i biblioteket. Men nå er den nye skranken på plass, og da blir tilgjengeligheten mye bedre.*

Vedlegg 3: Intervju med arkivarassistent Anne-Veronica Nordli:

Du arbeider for tiden som arkivarassistent for Karlsøy Kommune; hva er dine hovedoppgaver?

- *Rydder i arkiv, samler arkivserier og registrerer forskjellige arkivserier for avsending til hoved arkivet på Arkiv Troms.*

Har du merket noe på den pågående koronapandemien i forhold til din stilling og arbeidsoppgaver?

- *Ikke egentlig, ettersom mitt arbeid er svært lite sosialt, men det er ofte at jeg må inkluderes i andre arbeidsoppgaver utenom mitt felt pga. lite bemanning på servicekontor og bibliotek. Men dette kan ikke sies å være direkte relatert til pandemien.*

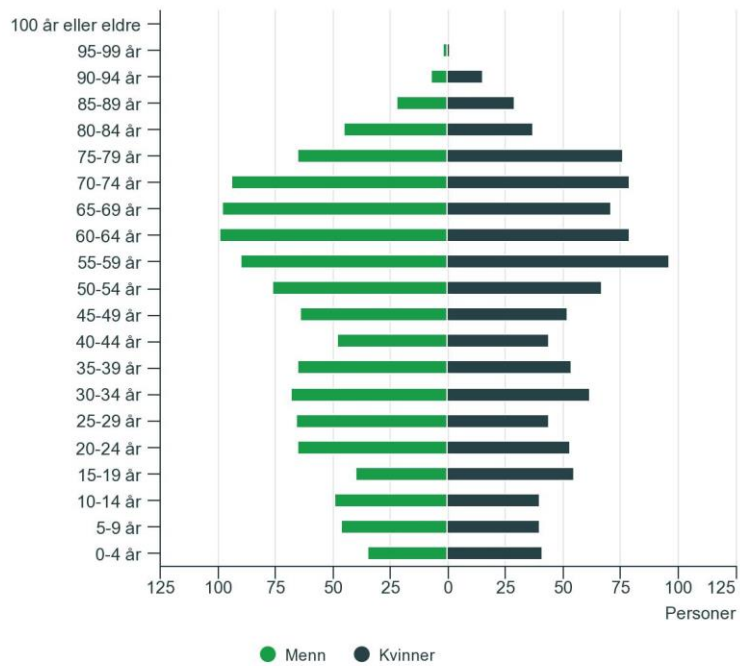
Du sier du har gjort litt arbeid på biblioteket, har du merket noe til pandemien der? Hvordan er din oppfatning av bibliotekets forfatning?

- *Lite besøk. I sommeren 2021 opplevde jeg flere ganger at barn ikke kunne få den hjelpen de ønsket relatert til biblioteket, som f.eks. at de ikke fikk låne ut spillkonsoller som Nintendo Switch. Slike ting kunne ikke lånes pga. pandemien. Ellers merket jeg det da jeg holdt skranken på servicekontoret, som til og med nå i dag, på senhøsten 2021, hjelper lånere på biblioteket med registrering av lånte bøker. En annen ting er hvordan selv-låner maskinen var stengt pga. smittevern og at bibliotekaren ikke var tilgjengelig store deler av sommeren. Jeg fikk inntrykk av at under lock-down, har mye arbeid hopet seg opp og i slike mengder at den enslige bibliotekaren umulig har kapasitet til å få unnagjort alt rotet uten hjelp. Jeg selv har allerede hjulpet til med rydding og utstilling for lette på trykket. Dette var da noe jeg ønsket sterkt å gjøre, siden jeg er veldig bibliotek-interessert også. Og ja, jeg kan garantere at det har vært lite besøk fra selve lånere på biblioteket, og kommune-huset generelt under den norske lock-downen.*

Vedlegg 4 – Aldersfordeling for befolkning i Karlsøy Kommune

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Alder

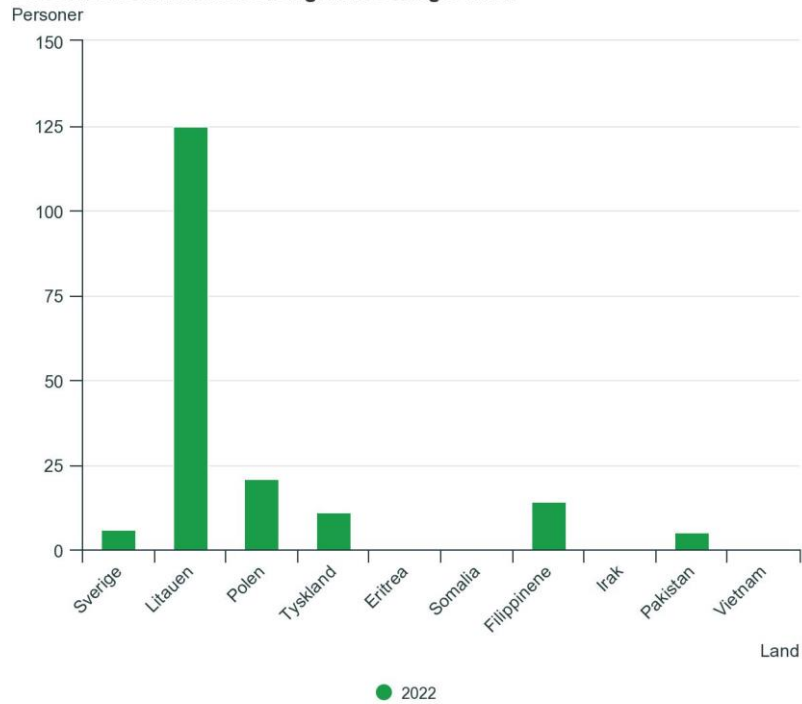

Kilde:

Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Vedlegg 5 - Personer med innvandrerbakgrunn. Utvalgte land.

Personer med innvandrerbakgrunn. Utvalgte land.

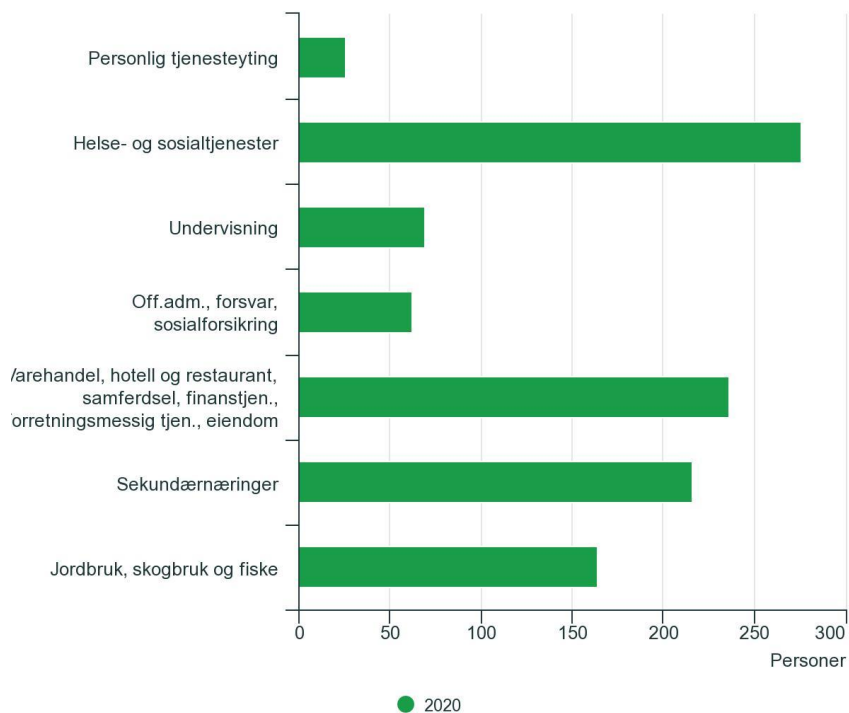

Kilde:

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, Statistisk sentralbyrå

Vedlegg 6- Hva innbyggerne jobber med

Hva innbyggerne jobber med

Kilde:

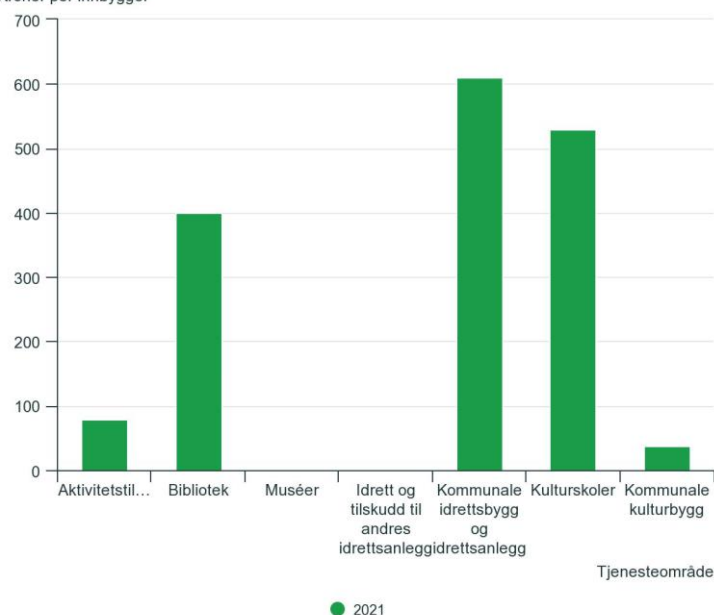
Syssetsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå

av kulturmidler

Vedlegg 7 – Distribuering

Hva bruker kommunen kulturmidlene¹ til? Utvalg.

Kroner per innbygger

Kilde:

Kommuneregnskap, Statistisk sentralbyrå

Vedlegg 8. Innbyggerundersøkelse

Spørsmål	Gj.snitt	Gj.snitt Norge
Tjenestedata - Innbyggere som har brukt tjenesten		
Hvis ja, hvor fornøyd var du med servicetorget?	4,5	4,7
Hvis ja, hvor fornøyd var du med de internettbaserte tjenestene?	3,6	4,3
Hvis ja, hvor fornøyd var du med barnehagetjenesten?	4,6	5,0
Hvis ja, hvor fornøyd var du med grunnskolen?	4,4	4,6
Hvis ja, hvor fornøyd var du med fritidstilbudet til ungdom?	4,3	4,6
Hvis ja, hvor fornøyd var du med hjemmehjelpstjenesten?	3,9	4,3
Hvis ja, hvor fornøyd var du med hjemmesykepleietjenesten?	5,0	4,5
Hvis ja, hvor fornøyd var du med heldøgns omsorgstjeneste/sykehjemstjenesten?	5,6	4,6
Hvis ja, hvor fornøyd var du med fastlegetjenesten?	4,8	4,9
Hvis ja, hvor fornøyd var du med legevaktstjenesten?	4,8	4,6

Hvis ja, hvor fornøyd er du med bibliotek/bokbussen?	4,4	5,2
Hvis ja, hvor fornøyd var du med kulturskolen?	5,3	4,8
Alt i alt, hvor fornøyd er du med tjenestetilbudet i kommunen?	4,2	4,3
Næring og arbeid		
muligheter til å få arbeid innen rimelig avstand fra hjemmet?	3,7	4,1
muligheter til å etablere egen virksomhet i din kommune?	3,1	3,5
Transport og tilgjengelighet i kommunen		
standard på veier og gater?	1,2	3,2
tilrettelegging for fotgjengere?	1,7	3,8
tilrettelegging for syklister?	1,7	3,6
kollektivtilbudet innenfor kommunen?	1,8	3,1
kollektivtilbudet inn og ut av kommunen?	2,1	3,4
Miljø i kommunen		
kvaliteten på drikkevannet?	4,8	5,5
muligheten for sortering av avfall for gjenvinning?	4,7	5,1
henting av husholdningsavfall?	5,3	5,0
luftkvaliteten?	5,6	5,4
støynivået der du bor?	5,2	5,1
Klima og energi		
kommunens innsats for å møte klimautfordringene?	3,8	3,9
Natur og landskap og friluftsliv		
tilrettelegging for friluftsliv?	4,4	4,9
hvordan kommunen tar vare på naturen og landskapet?	4,0	4,3
Levekår		
oppvekstmiljøet for barn og unge?	4,1	4,4
kommunen som bosted for eldre?	4,7	4,3
kommunens hjelp til personer i vanskelige livssituasjoner?	3,9	3,6
naboskap og sosialt fellesskap?	4,6	4,5
Bomiljø og senterfunksjoner i kommunen der du bor		

møteplasser der du kan treffe andre?	3,3	3,8
folkeliv og aktivitet i kommunen?	3,5	3,8
ryddighet og renhold på offentlige steder?	4,1	4,3
Service tilbudet		
tilbudet av kafeer, restauranter, uteliv?	3,0	3,6
bank, post og forsikring?	3,1	4,0
butikktilbudet?	4,4	4,6
Boligtilbudet		
muligheten for å skaffe seg leilighet?	2,8	4,4
muligheten for å skaffe seg enebolig/rekkehus?	3,5	4,4
muligheten for å skaffe seg tomt?	3,5	3,8
Kultur og idrett		
kulturtilbudet i kommunen?	3,2	4,0
muligheten til å delta i idrett?	3,3	4,6
andre fritidsaktiviteter?	3,3	4,2
Utbygging og utvikling		
utviklingen av kommunesenteret?	3,6	3,6
utviklingen av andre tettsteder/boområder i kommunen?	3,1	3,5
næringsutviklingen?	3,3	3,4
bevaringen av dyrket mark?	3,6	3,9
ivaretakingen av friluftsområder?	4,1	4,2
leke- og aktivitetsområder?	3,1	4,2
Trygghet		
Hvor trygt opplever du at det er å bo og ferdes i din kommune?	5,0	5,2
Kommunen som bosted		
området der du bor?	5,0	5,2
å bo i kommunen?	4,6	4,7
I hvilken grad vil du anbefale dine venner og bekjente å flytte til din kommune?	3,9	4,3
Møte med din kommune		

hvordan folkevalgte i kommunen lytter til innbyggernes synspunkter?	3,0	3,4
hvordan folkevalgte i kommunen løser lokale utfordringer?	3,1	3,3
muligheten for å påvirke kommunale beslutninger?	2,8	3,0
hvordan kommunen følger opp det som er blitt lovet?	2,7	3,2
serviceinnstillingen hos de ansatte i kommunen?	3,7	4,0
hvor raskt du får hjelp/svar på dine spørsmål?	2,9	3,8
informasjonen fra kommunen/bydelen?	3,2	3,9
Tillit		
har du tillit til at politikerne i kommunen arbeider for befolkningens beste?	3,5	3,9
har du tillit til at kommunen behandler like saker likt?	2,8	3,4
har du tillit til at kommunen følger lover og regler?	3,5	4,2
Tror du kommunen din har godt omdømme?	3,7	3,9

Vedlegg 9

Bakgrunnsspørsmål

Kjønn

1. Mann	53,8 %
2. Kvinne	46,2 %

Hvor gammel er du?

1. 18-39 år	17,6 %
2. 40-66 år	48,9 %
3. 67 år og eldre	33,6 %

Hva er din høyeste fullførte utdanning?

1. Grunnskole	32,8 %
2. Videregående utdanning	30,5 %
3. Universitet/høgskole	36,7 %

Antall personer i husstanden

1. 1 person	19,2 %
2. 2 personer	50,0 %
3. 3 personer	13,1 %
4. 4 personer	14,6 %
5. 5 personer eller flere	3,1 %

Husstandsmedlemmenes alder?

1. 0-17 år	18,8 %
2. 18-39 år	22,2 %
3. 40-66 år	38,1 %
4. 67 år og eldre	21,0 %

Hva slags bolig bor du i?

1. Enebolig	90,7 %
2. Rekkehus/tomannsbolig	1,6 %
3. Leilighet	6,2 %
4. Hybel/hybelleilighet	0,0 %
5. Trygdebolig/omsorgsbolig	0,8 %
6. Annet	0,8 %

Eierforhold?

1. Eier selv (selveier, borettslag e.l)	93,0 %
2. Leier	7,0 %

Hvor lenge har du bodd i kommunen?

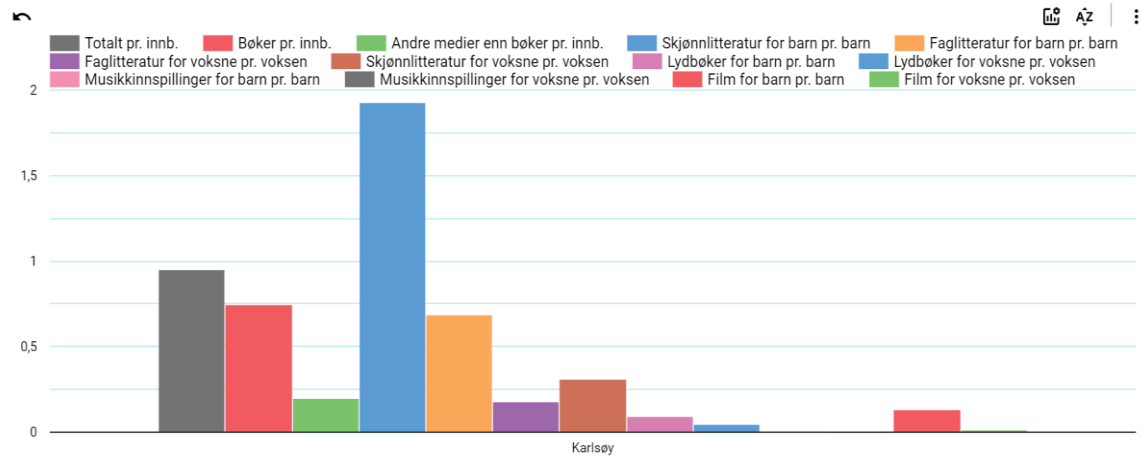
1. 0-4 år	14,0 %
2. 5-14 år	15,5 %
3. 15 år eller mer	70,5 %

Hvor er du født?

1. Norge	96,2 %
2. Norden	0,0 %
3. Europa	1,5 %
4. Utenfor Europa	2,3 %

Vedlegg 10 Førstegangslån for 2019

Førstegangslån

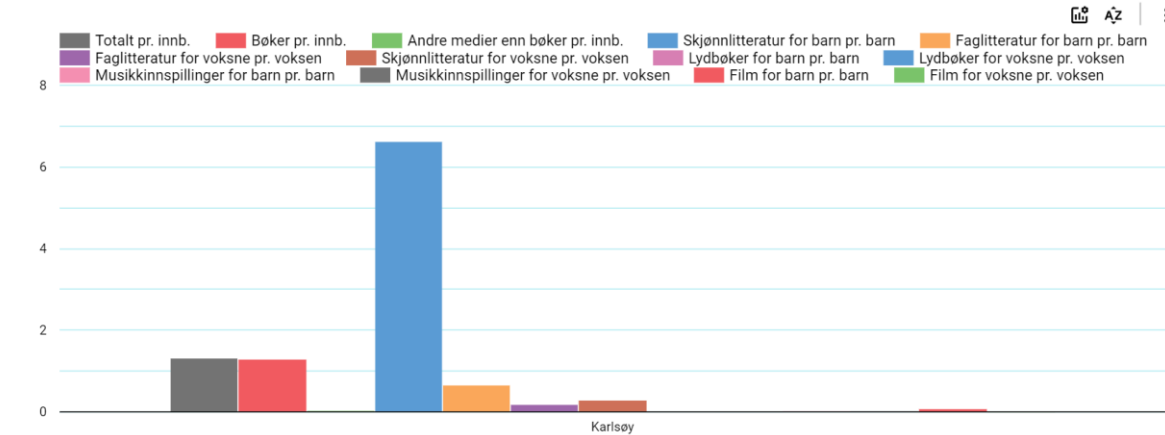

Førstegangslån

Gruppe / kommune	Kommune-nummer	Innb. totalt pr. 1. januar	Innb. 0-14 år pr. 1. januar	Innb. 15 år og eldre pr. 1. januar	Antall aktive personlige lånere	Totalt førstegangslån	Totalt pr. innb.	Bøker totalt	Bøker pr. innb.	Bøker for barn pr. barn	Bøker for voksne pr. voksen	Skjønnlitteratur for barn pr. barn	Faglitteratur for barn pr. barn	Skjønnlitteratur for voksne pr. voksen	Faglitteratur for voksne pr. voksen
Karlsøy	1 936	2 252	274	1 978	187	2 135	0,95	1 684	0,75	2,61	0,49	1,93	0,69	0,31	0,18

Vedlegg 11 - Førstegangslån for 2020

Førstegangslån

Førstegangslån

Gruppe / kommune	Kommune-nummer	Innb. totalt pr. 1. januar	Innb. 0-14 år pr. 1. januar	Innb. 15 år og eldre pr. 1. januar	Antall aktive personlige lånere	Totalt førstegangslån	Totalt pr. innb.	Bøker totalt	Bøker pr. innb.	Bøker for barn pr. barn	Bøker for voksne pr. voksen	Skjønnlitteratur for barn pr. barn	Faglitteratur for barn pr. barn	Skjønnlitteratur for voksne pr. voksen	Faglitteratur for voksne pr. voksen
Karlsøy	5 423	2 200	261	1 939	407	2 887	1,31	2 824	1,28	7,29	0,48	6,62	0,67	0,3	0,17

Vedlegg 12 - Ressurser for 2019

Bibliotek og åpningstider

Gruppe / kommune	Kommune-nummer	Innb. totalt pr. 1. januar	Antall bibliotek	Antall faste bibliotek-enheter totalt	Antall utlansstasjoner	Timer pr. uke betjent åpningstid ved hovedbiblioteket pr. bibliotek	Timer pr. uke hovedbiblioteket er meråpent pr bibliotek	Lørdagsåpent hovedbibliotek	Søndagsåpent hovedbibliotek	Timer pr. uke betjent åpningstid pr. filial	Timer pr. uke filialene er meråpne pr. filial	Antall lørdags-åpne filialer	Antall søndags-åpne filialer
Karlsøy	1 936	2 252	1	1	1	37,5							

Vedlegg 13 – Ressurser for 2020

Bibliotek og åpningstider

Gruppe / kommune	Kommune-nummer	Innb. totalt pr. 1. januar	Antall bibliotek	Antall faste bibliotek-enheter totalt	Antall utlansstasjoner	Timer pr. uke betjent åpningstid ved hovedbiblioteket pr. bibliotek	Timer pr. uke hovedbiblioteket er meråpent pr bibliotek	Lørdagsåpent hovedbibliotek	Søndagsåpent hovedbibliotek	Timer pr. uke betjent åpningstid pr. filial	Timer pr. uke filialene er meråpne pr. filial	Antall lørdags-åpne filialer	Antall søndags-åpne filialer
Karlsøy	5 423	2 200	1	1		28	0						

Litteratur

Aabø, S., Audunson, R., & Vårheim, A. (2010). How do public libraries function as meeting places? *Library & Information Science Research*, 32(1), 16-26.

Audunson, R. (2005). The public library as a meeting-place in a multicultural and digital context: The necessity of low-intensive meeting-places. *Journal of Documentation*, 61(3), 429-441.

Ashworth, B. (2020) Covid-19's Impact on Libraries Goes Beyond Books, *Wired.com*
<https://www.wired.com/story/covid-19-libraries-impact-goes-beyond-books/>

Arkivverket.no <https://www.arkivverket.no/forvaltning-og-utvikling/regelverk-og-standarder/lover-og-forskrifter-for-arkiv/arkivloven>

Ahaskar, A. (2020) Uptake of audiobooks and eBooks grows amid Covid-19 pandemic. *Ivemint.com*. <https://www.livemint.com/industry/media/uptake-of-audiobooks-and-ebooks-grows-amid-covid-19-pandemic-11590509317854.html>

Alsaawi, Ali, A Critical Review of Qualitative Interviews (2014). *European Journal of Business and Social Sciences*, 2014, Vol. 3, No. 4, Available at SSRN:
<https://ssrn.com/abstract=2819536> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2819536> (Alsaawi, 2014)
https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=X0VBDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA233&dq=qualitative+interviews+social+science&ots=AW7dbx-zz8&sig=pxv3NvHIYX7E4y6crOxTWomPoZk&redir_esc=y#v=onepage&q=qualitative%20interviews%20social%20science&f=false

Bibliotekutvikling.no <https://bibliotekutvikling.no/2021/04/28/aktuelle-prosjekter-tur-og-friluftsbibliotek/>

Best, J. (2016) Library as Social Space. *Life at the library*, A Blog by the Staff of St. Thomas University Library <https://stulibrary.wordpress.com/2016/11/04/library-as-social-space/>

Biblioteksentralen.no, Ofte stilte spørsmål – Kulturfondbøker
<https://www.bibsent.no/kundesenter/faq/kulturfondboker>

Bourne, M. (2020) Publishing During a Pandemic: THE EFFECTS OF COVID-19 ON THE BUSINESS OF BOOKS, *Poets & Writers Magazine* (Vol. 48, Issue 4)
<https://go.gale.com/ps/i.do?id=GALE%7CA626746851&sid=googleScholar&v=2.1&it=r&linkaccess=abs&issn=08916136&p=AONE&sw=w&userGroupName=anon%7Ee8633bff>

Busch, T. (2013). *Akademisk skrivning for bachelor- og masterstudenter* (p. 87). Fagbokforl.

Butcher, A., Harrison, C, Giovanelli, M, (05.10.2020), How reading habits have changed during the COVID-19 lockdown. *The Conversation* <https://theconversation.com/how-reading-habits-have-changed-during-the-covid-19-lockdown-146894>

Burns, E. (2010). Developing Email Interview Practices in Qualitative Research. *Affilia*, 15(4), 457–479. <https://doi.org/10.1177/088610990001500402>

Clark, C., Picton, I. (2020) Children and young people's reading in 2020 before and during the COVID-19 lockdown. *Literacytrust.org*
https://cdn.literacytrust.org.uk/media/documents/National_Literacy_Trust_-_Reading_practices_under_lockdown_report_-_FINAL.pdf

Claudio Leombroni. (2020). Libraries and pandemic in a secular age. *Bibliothecae.it*, 9(1), 1-10.

Colbjørnsen, Terje. "Om politiske føringer og gnisninger mellom kommersiell bokbransje og bibliotek i en digital tid." *Det åpne bibliotek*.
(<https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/31166/637281.pdf?sequence=1#page=25>)

Claval, P. (1984), *The Concept of Social Space and the Nature of Social Geography..* *New Zealand Geographer*, 40: 105-109. <https://doi.org/10.1111/j.1745-7939.1984.tb01046.x>

Dakshata, D., (2019) *Library as a social and knowledge Institution: An overview*.
<https://www.ipinnovative.com/journal-article-file/10241>

Esposito, J. (2012) *Theory of the E-book. The scholarly kitchen*.
<https://scholarlykitchen.sspnet.org/2012/12/06/theory-of-the-e-book>

Family Health International., Mack, N., Woodson, C., & United States. (2005). *Qualitative research methods: A data collector's field guide*. North Carolina: FLI.

Flood, A, (15.05.2020) *Research finds reading books has surged in lockdown*. *The Guardian*.
<https://www.theguardian.com/books/2020/may/15/research-reading-books-surged-lockdown-thrillers-crime>

Frost, Riordan (2021) *HAVE MORE PEOPLE MOVED DURING THE PANDEMIC? HOUSING PERSPECTIVES*, Research, trends, and perspective from the Harvard Joint Center for Housing Studies, Harvard University <https://www.jchs.harvard.edu/blog/have-more-people-moved-during-pandemic>

Handbook of Research on Library Response to the COVID-19 Pandemic. (2021). *American Libraries*, 52(5), 51–51. American Library Association.

Husby, Kenneth (2017) *På denne stien kan du få deg en helt ny kulturopplevelse*, *Trd.by.no*
<https://trd.by/nyhetern/2017/05/19/P%C3%A5-denne-stien-kan-du-f%C3%A5-deg-en-helt-ny-kulturopplevelse-14754500.ece>

Harrell, Margaret C. and Melissa A. Bradley, *Data Collection Methods: Semi-Structured Interviews and Focus Groups*. Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2009.
https://www.rand.org/pubs/technical_reports/TR718.html.

How College Students Are Handling Pandemic Learning (2022) *Bestcollages.com*
<https://www.bestcolleges.com/blog/how-college-students-handle-pandemic-learning/>

Ho, J, Hussain, S, Sparagano, O (2021) *Did the COVID-19 Pandemic Spark a Public Interest in Pet Adoption?* Department of Infectious Diseases and Public Health, Jockey Club College of Veterinary Medicine and Life Sciences, City University of Hong Kong, Hong Kong, China. Department of Epidemiology and Public Health, University of Veterinary and Animal Sciences, Lahore, Pakistan
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fvets.2021.647308/full>

Irawan, Dwisona, Lestari, (2020) *Psychological Impacts of Students on Online Learning During the Pandemic COVID-19*
<http://ejournal.radenintan.ac.id/index.php/konseli/article/view/6389/3564>

International federation of library associations and institutions, (2020) *COVID-19 and the Global Library Field*, <https://www.ifla.org/covid-19-and-the-global-library-field/>

Innbyggerundersøkelsen 2021, Karlsøy Kommune

<https://www.karlsøy.kommune.no/innbyggerundersøkelse.6405035-411709.html>

Jones, S. (2020). Optimizing Public Library Resources in a Post COVID-19 World. *Journal of Library Administration*, 60(8), 951–957. <https://doi.org/10.1080/01930826.2020.1820281>

Jowett, Adams. (2020) Carrying out qualitative research under lockdown – Practical and ethical considerations <https://blogs.lse.ac.uk/impactofsocialsciences/2020/04/20/carrying-out-qualitative-research-under-lockdown-practical-and-ethical-considerations/>

Karlsøy Biblioteket.no <https://www.karlsøybibliotek.no/om-biblioteket/>

Khatib, Joumana (10.03.2021) How the pandemic changed the way we read <https://www.nytimes.com/interactive/2021/03/12/books/reading-trends.html>

Kasa, M, Yusuf, A. (20.10.2020) EXPERIENCE OF AN ACADEMIC LIBRARY DURING THE COVID-19 PANDEMIC University of Nebraska – Lincoln https://www.researchgate.net/profile/Mathias-Kasa/publication/345705639_EXPERIENCE_OF_AN_ACADEMIC_LIBRARIANSHIP_DURING_THE_COVID-19_PANDEMIC/links/5fe1fbf1a6fdccdc8efede0/EXPERIENCE-OF-AN-ACADEMIC-LIBRARY-DURING-THE-COVID-19-PANDEMIC.pdf

Lankes, R. (2016). *Expect more: Demanding better libraries for today's complex world* (2nd ed.). S. l.: R. David Lankes.

Lovdata.no, Folkebiblioteks loven <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1985-12-20-108>

Leticia Camacho, Andy Spackman & David Cluff (2014) Face Out: The Effect of Book Displays on Collection Usage, *Journal of Business & Finance Librarianship*, 19:2, 114-124, DOI: 10.1080/08963568.2014.883874

Letnes, O. (2020) Bibliotek i koronaens tid – hva skjer i biblioteket akkurat nå? Bob og bibliotek.no https://digitalutgave.bokogbibliotek.no/journal/2020/3/m-706/Bibliotek_i_koronaens_tid_%E2%80%93_hva_skjer_i_biblioteket_akkurat_n%C3%A5

Ljørdal, H. (2005) Folkebiblioteket som offentlig møteplass i en digital tid. Nasjonalbiblioteket.

<https://www.nb.no/nbsok/nb/8671bd0c17215920717922075c3f2a64?lang=no#0>

Mambrol, N, (2018) Introduction to Electronic Literature. *Literary Theory and Criticism* <https://literariness.org/2018/07/27/introduction-to-electronic-literature/>

Nuwer Rachel, (2016) Are paper books really disappearing? BBC.com <https://www.bbc.com/future/article/20160124-are-paper-books-really-disappearing>

NLB.no <https://www.nlb.no/om-nlb/fakta-om-nlb>

Pankaj, B., Inder, K., (2020) Role of Library Professionals in a Pandemic Situation Like COVID-19. *Researchgate.net* https://www.researchgate.net/profile/Pankaj-Bhati/publication/342697905_Role_of_Library_Professionals_in_a_Pandemic_Situation_Like_COVID-19_Pankaj_Bhati/links/5f01809045851550508d897d/Role-of-Library-Professionals-in-a-Pandemic-Situation-Like-COVID-19-Pankaj-Bhati.pdf

Patten, M. (2016). *Proposing empirical research: A guide to the fundamentals*. Routledge. file:///C:/Users/aebar/Downloads/10.4324_9781315265865_previewpdf.pdf

Padros, Chisnall, Cooper, Dowrick, Djellouli, Symmons, Martin, Singleton, Vanderslott, Vera, Johnson, (2020) Carrying Out Rapid Qualitative Research During a Pandemic: Emerging Lessons From COVID-19

<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1049732320951526>

Phillips. P (2008) Great Displays For Your Library Step By Step

https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=js17BwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=library+displays+&ots=6zr9UzfWt&sig=je0mAJc0Q8xdXVf9C66KmSvfeb4&redir_esc=y#v=onepage&q=library%20displays&f=false

Postholm, M. (2010). Kvalitativ metode: En innføring med fokus på fenomenologi, etnografi og kasusstudier (2. utg. ed.). Oslo: Universitetsforl.

Porat, L. (2016), "User feedback as a management tool in academic libraries: a review", *Performance Measurement and Metrics*, Vol. 17 No. 3, pp. 214

223. <https://doi.org/10.1108/PMM-08-2016-0035>

Download as .RIS

Rahman, Tuckerman, Vorley, Gherhes, (2021) Resilient Research in the Field: Insights and Lessons From Adapting Qualitative Research Projects During the COVID-19 Pandemic

<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/16094069211016106>

ReaderszPlanet.com, Is Kindle worth it? Justified with Research & Data crunching.

<https://readerzplanet.com/all-kindle-features-comparison/is-kindle-worth-it/>

Ritchie. (2014). Qualitative research practice : a guide for social science students and researchers (2nd ed., pp. XXIV, 430). SAGE.

Rød, J. (13.04.2021) Undersøkelse om bibliotekenes digitale omstilling under koronapandemien. Bibliotekutvikling.no

<https://bibliotekutvikling.no/2021/04/13/undersokelse-om-bibliotekenes-digitale-omstilling-under-koronapandemien/>

Shimazu, T. (1995). Durkheim's Theory of Social Space. *Annals of the Association of Economic Geographers*, 41(1), 20-36. doi:10.20592/jaeg.41.1_20

Samanta, Mousumi, Library Access Policies Post COVID-19 Pandemic (May 25, 2020).

Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3610042> or

<http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3610042>

Santana, F.N., Hammond Wagner, C., Berlin Rubin, N. et al. A path forward for qualitative research on sustainability in the COVID-19 pandemic. *Sustain Sci* 16, 1061–1067 (2021).

<https://doi.org/10.1007/s11625-020-00894-8>

Sutherland AE, Stickland J, Wee B Can video consultations replace face-to-face interviews? Palliative medicine and the Covid-19 pandemic: rapid review *BMJ Supportive & Palliative Care* 2020; 10:271-275.

Skansen, K. (01.06.2021) Bibliotekets rolle i krisetider. Dagsavisen.no

<https://www.dagsavisen.no/debatt/2021/06/01/bibliotekets-rolle-i-krisetider/>

Saunders, B., Kitzinger, J., & Kitzinger, C. (2015). Anonymising interview data: challenges and compromise in practice. *Qualitative research : QR*, 15(5), 616–632.

<https://doi.org/10.1177/1468794114550439>

- Skare, R. (2021). Folkebibliotekets digitale tilbud under koronakrisen – en case studie fra Tromsø bibliotek og byarkiv. <https://doi.org/10.7146/njlis.v2i1.125111>
- Smith, J. (2020). Information in Crisis: Analysing the Future Roles of Public Libraries during and post-COVID-19. *Journal of the Australian Library and Information Association*, 69(4), 422–429. <https://doi.org/10.1080/24750158.2020.1840719>
- Smith, M. (2020) Covid-19 took away our family's second home: The library, *Washington Post.com* <https://www.washingtonpost.com/lifestyle/2020/10/20/public-library-closed-covid-19/>
- Supple.com, Important Aspects of Library Design (<https://www.supplecollection.com/library-furniture/how-library-furniture-design-impacts-learning/>)
- SSB.no <https://www.ssb.no/kommunefakta/karlsoy>
- Thagaard, T. (2013). Systematikk og innlevelse: en innføring i kvalitativ metode (4. utg., p. 244). Fagbokforl.
- Sara Thunberg & Linda Arnell (2021) Pioneering the use of technologies in qualitative research – A research review of the use of digital interviews, *International Journal of Social Research Methodology*, DOI: 10.1080/13645579.2021.1935565
- TORRENTIRA, Moises C., Jr.. ONLINE DATA COLLECTION AS ADAPTATION IN CONDUCTING QUANTITATIVE AND QUALITATIVE RESEARCH DURING THE COVID-19 PANDEMIC. *European Journal of Education Studies*, [S.l.], v. 7, n. 11, sep. 2020. ISSN 25011111 <http://dx.doi.org/10.46827/ejes.v7i11.3336>.
- Østbye, H., Helland, K., Knapskog, K., & Larsen, L. O. (2013). *Metodebok for mediefag* (4. utg., p. 319). Fagbokforl.
- Øyen, S. A., Solheim, B., & Johansen, A. (2013). *Akademisk skriving: en skriveveiledning* (p. 112). Cappelen Damm akademisk.
- Zach, L. (2011). What Do I Do in an Emergency? The Role of Public Libraries in Providing Information During Times of Crisis. *Science & Technology Libraries* (New York, N.Y.), 30(4), 404–413. <https://doi.org/10.1080/0194262X.2011.626341>
- How College Students Are Handling Pandemic Learning (2022) *Bestcollages.com* <https://www.bestcolleges.com/blog/how-college-students-handle-pandemic-learning/>
- Wang, X., Wong, Y. D., & Yuen, K. F. (2021). Does COVID-19 Promote Self-Service Usage among Modern Shoppers? An Exploration of Pandemic-Driven Behavioural Changes in Self-Collection Users. *International journal of environmental research and public health*, 18(16), 8574. <https://doi.org/10.3390/ijerph18168574>
- Özüdoğru, G. (2021). Problems faced in distance education during Covid-19 Pandemic . *Participatory Educational Research*, 8 (4), 321-333 . DOI: 10.17275/per.21.92.8.4 <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1300914.pdf>
- Xiao, Y., Becerik-Gerber, B., Lucas, G., & Roll, S. C. (2021). Impacts of Working From Home During COVID-19 Pandemic on Physical and Mental Well-Being of Office Workstation Users. *Journal of occupational and environmental medicine*, 63(3), 181–190. <https://doi.org/10.1097/JOM.0000000000002097>